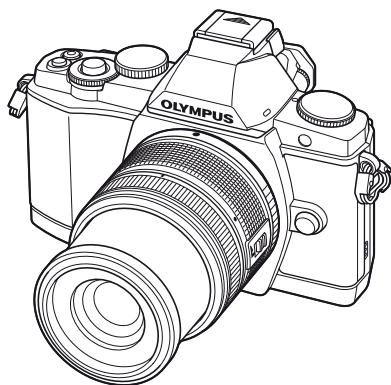

OLYMPUS®

DIGITALKAMERA

E-M5

Bruksanvisning

Grunnleggende veiledning

Hurtigfunksjonsindeks

Innholdsfortegnelse

1. Grunnleggende fotografering/
ofte brukte funksjoner
2. Andre opptaksfunksjoner
3. Fotografering med blits
4. Ta opp og vise filmer
5. Avspillingsfunksjoner
6. Sende og motta bilder
7. Bruke OLYMPUS Viewer 2
8. Skrive ut bilder
9. Kameraoppsett
10. Tilpasse kamerainstillinger
11. Informasjon
12. SIKKERHETSANVISNINGER

Systemdiagram

Indeks

- Takk for at du valgte et Olympus digitalkamera. Les denne bruksanvisningen nøye før du begynner å bruke kameraet, slik at du får best mulig utbytte av kameraet. Oppbevar denne bruksanvisningen på et sikkert sted for fremtidig referanse.
- Før du går i gang med å ta viktige bilder, anbefaler vi deg å ta noen testbilder for å bli vant med bruken av kameraet.
- Skjerm- og kameraillustrasjonene som er vist i bruksanvisningen ble laget mens produktet var under utvikling, og kan derfor avvike noe fra det faktiske produktet.
- Innholdet i denne bruksanvisningen er basert på versjon 1.0 av den faste programvaren («firmware») for kameraet. Dersom det tilføyes nye funksjoner og/eller funksjoner endres pga. at kameraets faste programvare oppdateres, vil innholdet avvike. Du finner aktuell informasjon på hjemmesidene til Olympus.

Registrer ditt produkt på www.olympus.eu/register-product og få ekstra fordeler med Olympus!

■ Denne merknaden gjelder den medfølgende blitsenheten, og er hovedsakelig rettet mot brukere i Nord-Amerika.

Information for Your Safety

IMPORTANT SAFETY INSTRUCTIONS

When using your photographic equipment, basic safety precautions should always be followed, including the following:

- Read and understand all instructions before using.
- Close supervision is necessary when any flash is used by or near children. Do not leave flash unattended while in use.
- Care must be taken as burns can occur from touching hot parts.
- Do not operate if the flash has been dropped or damaged - until it has been examined by qualified service personnel.
- Let flash cool completely before putting away.
- To reduce the risk of electric shock, do not immerse this flash in water or other liquids.
- To reduce the risk of electric shock, do not disassemble this flash, but take it to qualified service personnel when service or repair work is required. Incorrect reassembly can cause electric shock when the flash is used subsequently.
- The use of an accessory attachment not recommended by the manufacturer may cause a risk of fire, electric shock, or injury to persons.

SAVE THESE INSTRUCTIONS

Symboler som benyttes i denne bruksanvisningen

Følgende symboler brukes i denne bruksanvisningen.

 Forsiktig	Viktig informasjon om faktorer som kan føre til feilfunksjon eller problemer med bruken. Advarer også mot bruksområder som absolutt må unngås.
 OBS	Viser til merknad når du bruker kameraet.
 Tips	Nyttig informasjon og hint som hjelper deg å få størst mulig utbytte av kameraet.
	Referansesider med detaljerte beskrivelser eller beslektet informasjon.

Pakk ut innholdet i esken

Følgende deler er inkludert sammen med kameraet.

Kontakt forhandleren hvor du kjøpte kameraet hvis noen av disse mangler eller er skadet.

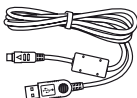
Kamera

Kamera-
husdeksel

Stropp

USB-kabel
CB-USB6

AV-kabel
(mono)
CB-AVC3

- Blitsetui
- Datamaskin-programvare CD-ROM
- Bruksanvisning
- Garantikort

Power
batteri-
FL-LM2

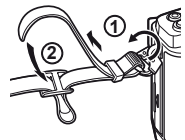
Litium ion-batteri
BLN-1

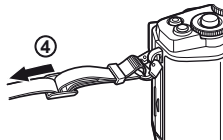
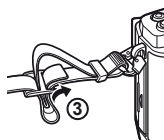
Litium ion-lader
BCN-1

Feste stroppen

1 Træ inn stroppen slik pilene viser.

2 Stram til slutt stroppen for å sikre at den er forsvarlig festet.

- Fest den andre enden av remmen til det andre festet på samme måte.

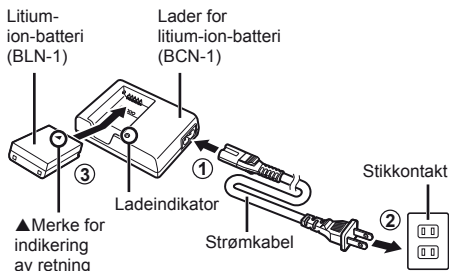
Lade og sette inn batteriet

1 Lade batteriet.

Ladeindikator

Lading pågår	Lyser oransje
Lading fullført	Off
Ladefeil	Blinker oransje

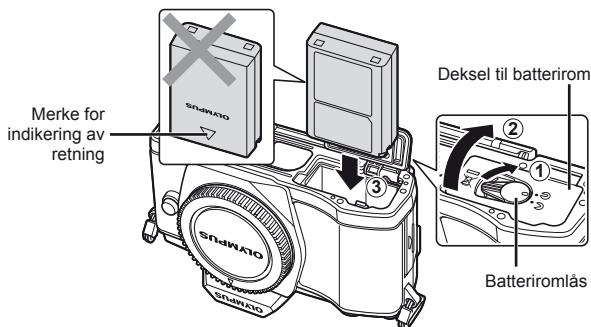
(Ladetid: Opptil ca. 4 timer)

⚠ Forsiktig

- Trekk ut laderen når ladingen er fullført.

2 Sette i batteriet.

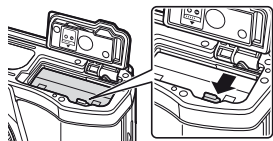

3 Lukk dekelet til batterirommet.

Ta ut batteriet

Slå av kameraet før du åpner eller lukker dekelet til batterirommet.

For å ta ut batteriet, skyver du først batterilåsetappen i retning med pilen og deretter tar du ut batteriet.

⚠ Forsiktig

- Kontakt en autorisert forhandler eller et servicesenter hvis du ikke kan ta ut batteriene. Bruk ikke kraft.

🔍 OBS

- Det anbefales å ha et annet batteri i reserve for å fortsette opptakene hvis batteriet i kameraet går tomt.

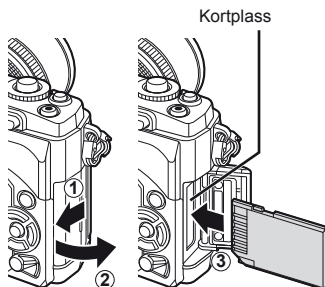
Sette inn og ta ut minnekort

1 Sette inn kortet.

- Åpne dekselet til kortplassen.
- Skyv kortet til det låses på plass.
 «Grunnleggende om minnekort»
(s. 103)

! Forsiktig

- Slå av kameraet før du setter inn eller tar ut kortet.

2 Lukking av dekslet til kortplassen.

- Lukk dekselet frem til du hører et klikk.

! Forsiktig

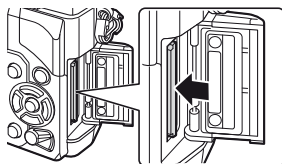
- Påse at kortplassdekslet er lukket før du bruker kameraet.

Fjerne minnekortet

Trykk lett på det innsatte kortet, så løses det ut.
Trekk ut kortet.

! Forsiktig

- Ikke ta ut batteriet eller kortet mens kortskriveindikatoren (s. 31) vises.

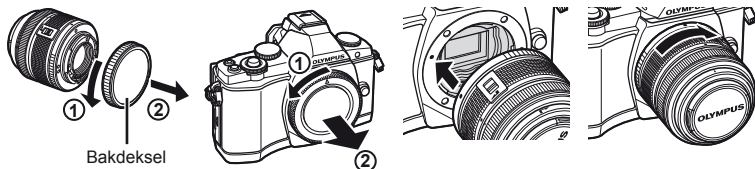

Eye-Fi-kort

- Bruk Eye-Fi-kortet i samsvar med lover og bestemmelser i landet hvor kameraet brukes.
- Ta ut Eye-Fi-kortet fra kameraet eller velg [Off] for [Eye-Fi] (s. 93) på fly og andre steder der bruk er forbudt.
- Eye-Fi-kort kan bli varme under bruk.
- Belastningen på batteriet kan øke når Eye-Fi-kort brukes.
- Kameraets reaksjonstid kan øke når Eye-Fi-kort brukes.

Montere et objektiv på kameraet

1 Monter et objektiv på kameraet.

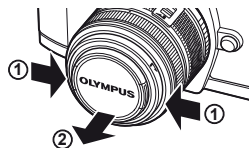

- Rett inn merket for objektivfatningen (rødt) på kameraet så det flukter med innrettingsmerket (rødt) på objektivet. Før deretter objektivet inn i kamerahuset.
- Roter objektivet den veien pilen viser, til du hører at det klikker i lås.

⚠ Forsiktig

- Påse at kameraet er slått av.
- Ikke trykk på utløserknappen for objektivet.
- Ikke berør kameraets indre deler.

2 Ta av objektivdekselet.

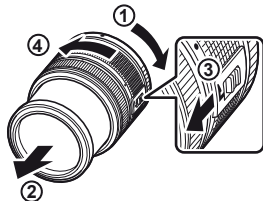

Bruk av objektiv med en UNLOCK-bryter

Uttrekkbare objektiver som har en UNLOCK-bryter kan ikke brukes når de er trukket inn.

Drei zoomringen i retning med pilen (1) for å trekke ut objektivet (2).

For lagring, dreier du zoomringen i retning med pilen (4) mens du skyver UNLOCK-bryteren (3).

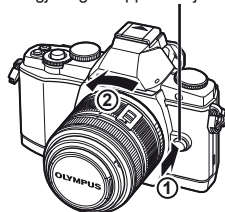

Fjerne objektivet fra kameraet

Trykk på frigjøringsknappen for objektivet og, vri samtidig objektivet den veien piler viser.

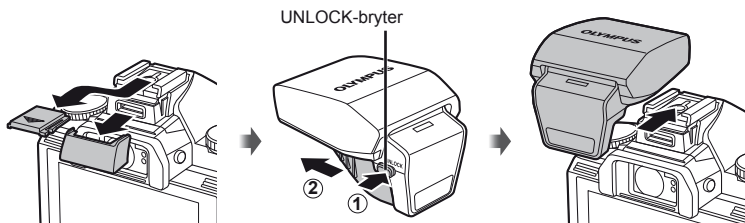
📖 «Utskiftbare linser» (s. 104)

Frigjøringsknapp for objektiv

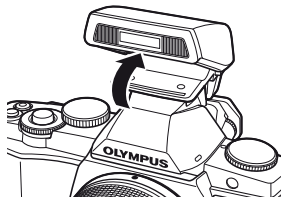

Feste blitsenheten

- 1 Fjern kontaktflatedekselet fra blitsenheten og fest blitsen til kameraet.
  - Skyv blitsenheten helt inn, og stopp når den kommer i kontakt bak på scoen, og er sikkert på plass.

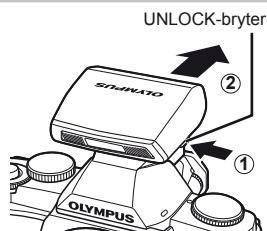

- 2 Hev blitshodet for å bruke blitsen.
  - Senk blitshodet når blitsen ikke er i bruk.

Fjerne blitsenheten

Trykk på UNLOCK-bryteren mens du fjerner blitsenheten.

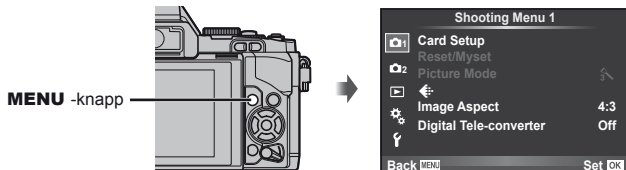

Stille inn dato/klokkeslett

Informasjonen om dato og klokkeslett registreres på kortet sammen med bildene. Filnavnet inneholder også informasjon om dato og klokkeslett. Pass på å stille inn korrekt dato og klokkeslett før du bruker kameraet.

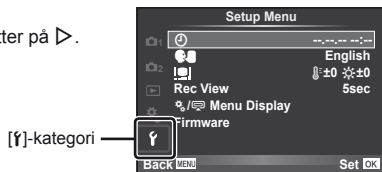
1 Vis menyen.

- Trykk på **MENU**-knappen for å vises menyene.

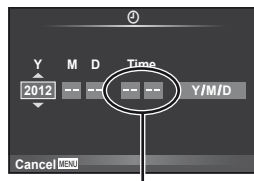
2 Velg [O] i kategorien [f] (oppsett).

- Bruk Δ ∇ til å velge [f], og trykk deretter på $\triangleright$.
- Velg [O] og trykk på $\triangleright$.

3 Still inn dato og klokkeslett.

- Bruk $\triangleleft$ $\triangleright$ for å velge elementer.
- Bruk Δ ∇ til å endre det valgte elementet.
- Bruk Δ ∇ til å velge datoformatet.

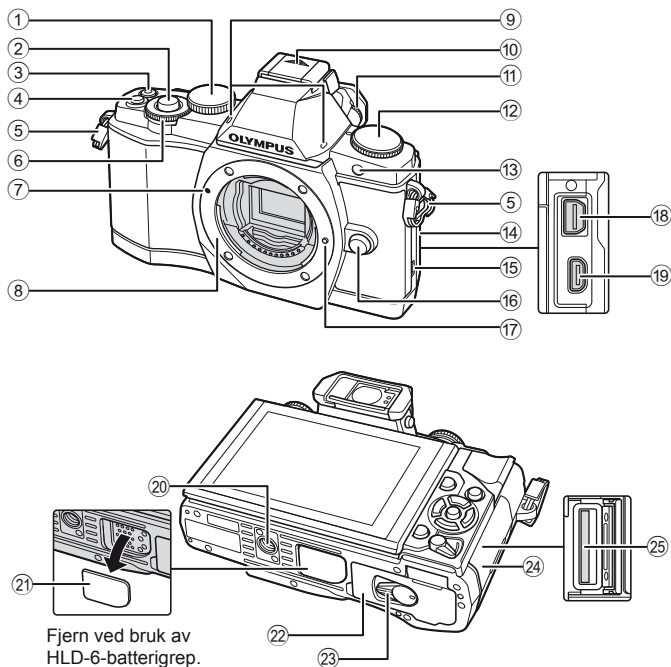
Tiden vises med en 24-timers klokke.

4 Lagre innstillinger og avslutt.

- Trykk på $\odot$ for å stille kameraklokken og gå tilbake til hovedmenyen.
- Trykk på **MENU**-knappen for gå ut av menyene.

Blitsens deler

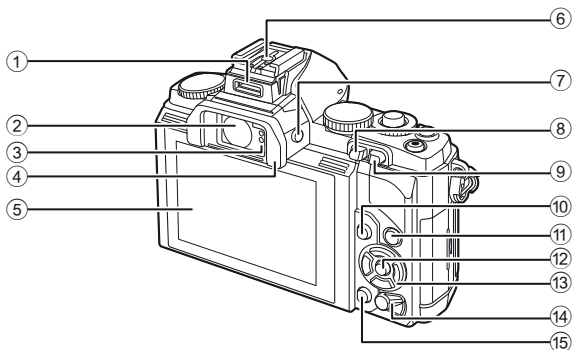
Kamera

Fjern ved bruk av
HLD-6-batterigrep.

① Hovedfunksjonshjul* (☺) ...s. 16, 57–59	⑭ Kontaktdeksel
② Utløserknapp .....s. 13, 14, 44, 96	⑮ Høytaler
③ (film)-knapp .....s. 13, 15, 67, 69, 93	⑯ Frigjøringsknapp for objektiv.....s. 6
④ Fn2 -knapp .....s. 25, 69, 93	⑰ Låsepinne for linse
⑤ Stroppfeste .....s. 3	⑱ Multikontakt.....s. 74, 78, 82
⑥ Bi-funksjonshjul* (☺) .....s. 16, 57–59	⑲ HDMI-mikrokontakt (type D) .....s. 74
⑦ Merke linsefatning.....s. 6	⑳ Stativfeste
⑧ Fatning (Ta av kamerahusdekslet før objektivet festes.)	㉑ PBH-deksel
⑨ Stereomikrofon .....s. 68, 73	㉒ Deksel til batterirom.....s. 4
⑩ Blitsskodeksel	㉓ Lås til batterirom .....s. 4
⑪ Diopterjusteringshjul .....s. 8	㉔ Deksel til kortplass.....s. 5
⑫ Modushjul .....s. 8, 12	㉕ Kortplass.....s. 5
⑬ Selvtløserlampe/ AF-illuminator.....s. 56	

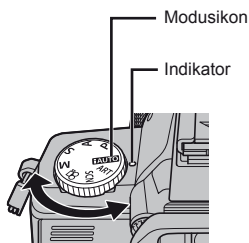
* I denne bruksanvisningen representerer ikonene ☺ og ☺ funksjoner utført ved å bruke hovedfunksjonshjulet og bi-funksjonshjulet.

① Inngang for tilbehør.....	s. 76	⑨ Fn1-knapp	s. 69, 93
② Søker	s. 8, 30	⑩ MENU -knapp.....	s. 26
③ Øyesensor		⑪ INFO (Skjerminformasj on)-knapp	..... s. 39–41, 69
④ Øyemusling		⑫ Piltaster (Δ ▽ ◀ ▶)	
⑤ Skjerm (berøringsskjerm) ...	s. 27, 31, 32	⑬ OK -knapp	s. 23, 24, 26
⑥ Blitssko		⑭ ON/OFF -bryter.....	s. 8
⑦ (LV)-knapp	s. 15, 92	⑮ (Slett)-knapp.....	s. 17, 69
⑧ (Visning)-knapp	s. 16, 69		

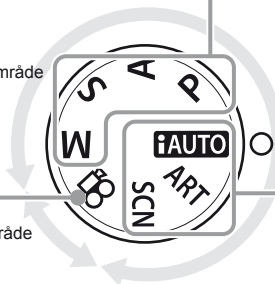
Funksjonshjul

Bruk funksjonshjulet til å velge opptaksmodus. Når du har valgt opptaksmodus, bruker du utløserknappen til å ta bilder og -knappen til å ta opp filmer.

Bildeområde

Filmområde

■ Filmmodus

	Film (s. 67)
---	--------------

■ Avanserte opptaksmodi

P	Programopptak (s. 57)
A	Opptak med blenderprioritet (s. 57)
S	Opptak med lukkerprioritet (s. 58)
M	Manuell modus (s. 58)

- Innstillingene som gjøres i avanserte opptaksmoduser beholdes selv om kameraet slås av.

■ Lette opptaksmodi

iAUTO	iAUTO (s. 21)
ART	Kunstfilter (s. 18)
SCN	Motivprogram (s. 19)

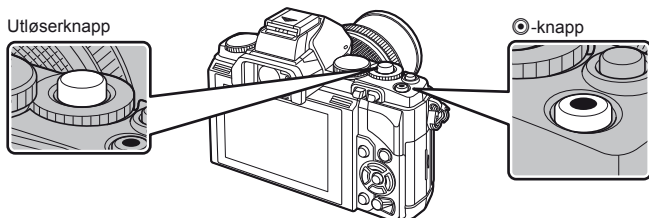
- Når du dreier på funksjonshjulet eller slår kameraet av i lett opptaksmodus, gjenoprettes fabrikkinnstillingene for funksjoner der det ble utført endringer av innstillingene.

Tips

Tilbakestille kamerainnstillinger. «Tilbakestille kamerainnstillingene» (s. 42)

Utløser- og -knappene

Bruk utløserknappen til å ta bilder og -knappen til å ta opp filmer.

Modus	Bilder: utløserknapp	Filmer: -knapp
P	Blenderverdien og lukkerhastigheten justeres automatisk for optimale resultater.	Kameraet justerer automatisk innstillinger og spiller inn en film.
A	Du kontrollerer blenderverdien.	
S	Du kontrollerer lukkerhastigheten.	
M	Du kontrollerer både blenderverdien og lukkerhastigheten.	
📷AUTO	En helautomatisk modus hvor kameraet automatisk optimaliserer innstillingene for de gjeldende forholdene.	
ART	Velg et kunstfilter.	
SCN	Velg et motiv.	
	Bilder lagres med innstillingene som er valgt i [📷Mode].	Ta opp filmer med lukkerhastighet og blendereffekter og spesialeffekter for filmer.

■ Ta bilder under filmopptak

- Trykk på utløserknappen for å ta bilder under filmopptak. Trykk på -knappen for å avslutte opptaket. Tre filer blir lagret på minnekortet: filmlengden som ble spilt inn før bildet, selve bildet og filmlengden som er spilt inn etter at bildet tatt.
- Under opptak av film kan bare ett bilde tas av gangen. Selvutløseren og blitsen kan ikke brukes.

! Forsiktig

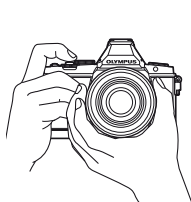
- Bildestørrelsen og kvaliteten på bildene er uavhengig av filmens bildestørrelse.
- Autofokus- og målemetoden som brukes i filmmodus kan variere fra metoden som brukes til å ta bilder.
- Du kan ikke bruke -knappen til å ta opp filmer i følgende tilfeller:
utløserknapp trykket halvveis ned/under bulb- eller time-fotografering/Seriefotografering/PANORAMA/3D/flereksponering, osv (stillbildefotografering avslutter også)

Ta bilder/opptak av film

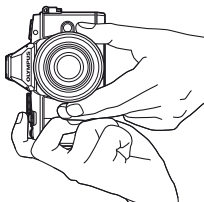
1 Komponere et bilde i søkeren.

Skjermen slår seg av og søkeren lyser opp.

- Vær forsiktig så fingrene eller kamerastropen ikke hindrer linsen.

Horisontalt grep

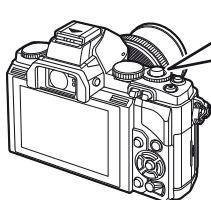
Vertikalt grep

Søker

2 Juster fokuset.

- Trykk utløserknappen ned til første posisjon (trykk utløserknappen halvveis ned).

Trykk
utløserknappen
halvveis ned.

AF-bekreftelsesmerke AF-søker

- AF-bekreftelsesmerket (● eller ○) vises og fokuset låses.

●	Objektiver som støtter Hi-Speed Imager AF*
○	Objektiver med andre Fire Tredels-fatninger

* Se vår nettside for mer informasjon.

- Lukkerhastigheten og blenderverdien som kameraet har stilt automatisk inn, vises.
- Hvis fokusindikatoren blinker, er ikke motivet i fokus. (s. 98)

Trykke utløserknappen halvveis og helt ned

Utløserknappen har to posisjoner. Når du trykker utløserknappen forsiktig ned til første posisjon og holder den der, kalles det «trykke utløserknappen halvveis ned».

Når utløserknappen trykkes helt ned til andre posisjon, kalles det «trykke utløserknappen helt (eller videre) ned»

3 Slipp utløseren.

Ta bilder

Trykk utløserknappen helt inn.

- Utløseren avgir en lyd, og bildet blir tatt.

Ta opp filmer

Slipp utløserknappen og trykk på -knappen for å starte opptaket.

Trykk på -knappen igjen for å avslutte opptaket.

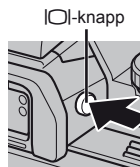

■ Komponere motiver på skjermen

Trykk på -knappen for å vise motivet på skjermen. Trykk på -knappen én gang til for å gå tilbake til opprinnelig visning.

OBS

- Kameraet kan konfigureres til å veksle mellom søker- og skjermvisning automatisk eller manuelt. Trykk på og hold -knappen til menyen for automatisk skifting av visning vises, og velg et alternativ med . Trykk på -knappen veksler mellom skjerm- og søkervisning.
- Hvis ingen handlinger foretas i løpet av ett minutt, går kameraet i «dvalemodus» (standby), skjermen slås av og alle handlinger avbrytes. Kameraet aktiveres igjen når du berører en hvilken som helst knapp (utløserknapp, -knapp etc.). Kameraet slår seg av automatisk etter 4 timer i hvilemodus. Slå på kameraet igjen før bruk.
- Automatisk valg av visning er ikke tilgjengelig i følgende tilfeller.
3D-fotografering/under live bulb-fotografering

Forsiktig

- Hvis kameraet brukes over lengre tid, stiger temperaturen på bildesensoren og støy og fargestikk kan forekomme i bilder som er tatt med høye verdier for ISO-følsomhet. Velg en lavere ISO-følsomhet, eller slå av kameraet for en kort periode.

Tips

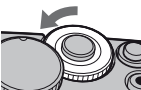

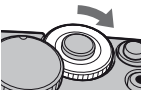

Endre forsiknelsen før kameraet går i hvilemodus. [Sleep] (s. 88)
Velg en stil for søkeren. [Bult-in EVF Style] (s. 92)

Visning/sletting

Visning av bilder

■ Visning av enkeltbilder

- Trykk på -knappen for å vise det sist lagrede bildet eller den sist lagrede filmen.
- Bruk bi-funksjonshjulet eller piltastene til å vise andre bilder.

	Bi-funksjonshjul	Piltaster
Viser forrige bilde		
Viser neste bilde		

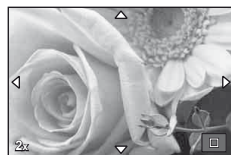
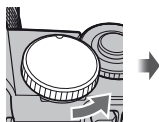
Stillbilde

Film

■ Visning av nærbilde

Roter hovedfunksjonshjulet til for å zoomme inn på et bilde i enkeltbildevisning, eller til for å vise bildet i fullskjermmodus.

■ Indeksvisning/kalendervisning

- Når bildet vises i fullskjermmodus, vises miniatyrbilder når hovedfunksjonshjulet roteres til . Rotering av hjulet flere ganger henter tilbake kalendervisningen.
- Drei hovedfunksjonshjulet til for å gå tilbake til visning i fullskjerm.

Indeksvisning

Kalendervisning

■ Filmavspilling

Velg en film og trykk på for å vise visningsmenyen. Velg [Movie Play] og trykk på for å begynne visningen. Trykk på **MENU** for å avbryte visningen.

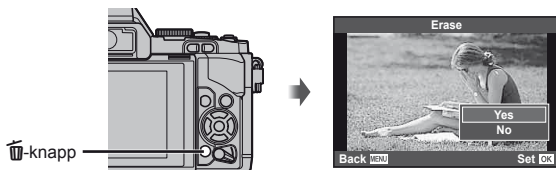
Volum

Volum kan justeres ved å trykke på Δ eller ∇ under visning av enkeltbilder og filmer.

Slette bilder

Vis et bilde du vil slette, og trykk på [W] . Velg [Yes] og trykk på [OK] . Du kan også velge å slette flere bilder.

Beskytte bilder

Beskytt bilder fra utilsiktet sletting. Vis et bilde som du vil beskytte og trykk på **Fn2**-knappen. Et **On** (beskytt)-ikon vises på bildet. Trykk på **Fn2**-knappen igjen for å fjerne beskyttelsen.

Du kan også beskytte flere valgte bilder.

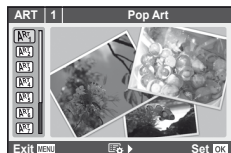
! Forsiktig

- Når du formaterer minnekortet, slettes alle bilder, selv om de har slettevern.

Bruke kunstfiltre

1 Drei funksjonshjulet til **ART**.

- En meny med kunstfiltre vises. Bruk Δ ∇ til å velge et filter.
- Trykk på $\odot$ eller trykk utløserknappen halvveis inn for å velge det uthevede elementet og gå ut av kunstfiltermenyen.

■ Kunstfiltertyper

Pop Art	Diorama
Soft Focus	Cross Process
Pale&Light Color	Gentle Sepia
Light Tone	Dramatic Tone
Grainy Film	Key Line
Pin Hole	ART BKT (ART-eksponering)

2 Ta bildet.

- For å velge en annen innstilling, trykk på $\odot$ for å vise kunstfiltermenyen.

ART-eksponering

Hver lukkeren utløses, oppretter kameraet kopier for alle kunstfiltre. Bruk alternativet [$\odot$ $\blacktriangleright$] til å velge filtre.

Kunsteffekter

Kunstfiltre kan tilpasses og effekter kan legges til. Flere alternativer vises når du trykker på $\blacktriangleright$ i kunstfiltermenyen.

Tilpasse filtre

Alternativ I er det originale filteret, mens alternativer II osv. legger til effekter som tilpasser det originale filteret.

Legge til effekter*

Mykt fokus, knappenålshull, rammer, hvite kanter, stjernelys

* Effektene varierer avhengig av hvilket filter som er valgt.

! Forsiktig

- Hvis [RAW] er valgt for bilde kvalitet, stilles bildekvaliteten automatisk inn til [L+N+RAW]. Kunstfilteret brukes kun på JPEG-kopien.
- Avhengig av motivet, kan toneoverganger være hakkete, effekten kan være mindre tydelig eller bildet kan bli mer «kornete».
- Noen effekter er kanskje ikke synlige i live view eller under filmopptak.
- Visningen kan variere avhengig av filtre, effekter eller filmkvalitetsinnstillingene som brukes.

1 Drei funksjonshjulet til **SCN**.

- Menyen med motivprogrammer vises. Bruk Δ ∇ til å velge et motivprogram.
- Trykk på $\odot$ eller trykk utløserknappen halvveis inn for å velge det uthevede alternativet og gå ut av motivprogrammenyen.

■ Motivprogramtyper

Portrait	Nature Macro
e-Portrait	Candle
Landscape	Sunset
Landscape+Portrait	Documents
Sport	Panorama (s. 60)
Night Scene	Fireworks
Night+Portrait	Beach & Snow
Children	Fisheye Effect
High Key	Wide-angle
Low Key	Macro
DIS Mode	3D Photo (s. 61)
Makro	

2 Ta bildet.

- For å velge en annen innstilling, trykk på $\odot$ for å vise motivprogrammenyen.

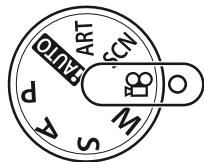
! Forsiktig

- I [e-Portrait]-modus, tas to bilder: Et uendret bilde og et annet bilde som [e-Portrait]-effektene har blitt brukt på. Det uendrede bildet lagres med det alternativet som for øyeblikket er valgt for bildekvalitet, det endrede bildet lagres med en bildekvalitet som JPEG (M-kvalitet (2560 × 1920)).
- [Fisheye Effect], [Wide-angle], og [Macro] er for bruk med alternative konverteringsobjektiver.
- Filmer kan ikke opptas i [e-Portrait], [Panorama] eller [3D Photo]-modus.

Bruk av filmmodus (🎥)

Filmmodus (🎥) kan brukes til å ta opp filmer med spesialeffekter.

1 Drei funksjonshjulet til 🎥.

2 Trykk på ▾ eller ▷.

▾	Multi Echo	Bruk en etterbildeeffekt. Etterbilder vises bak bevegelige objekter.
▷	One Shot Echo	Et etterbilde vises en kort tid etter at du trykker på knappen. Etterbildet vises automatisk etter en stund.

- Filmeffekter vises på skjermen.
- Effekten avbrytes ved å trykke på knappen én gang til når [Multi Echo] er valgt. Hvis [One shot Echo] er valgt, oppdateres effekten hver gang knappen trykkes.

3 Trykk på utløserknappen for å starte opptaket.

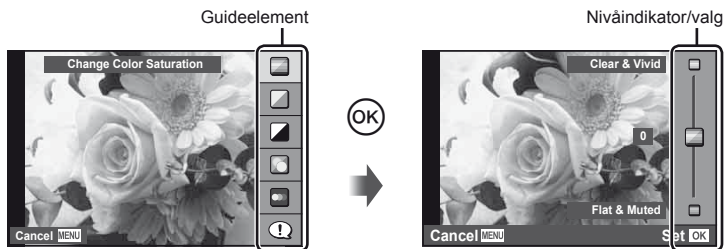
- Trykk på ▾ eller ▷ for å aktivere eller deaktivere filmeffekter under opptak.

! Forsiktig

- [MOV] velges automatisk for bildekvalitet.
- Bildefrekvensen vil falle noe under opptak.
- De to effektene kan ikke brukes samtidig. Effekten brukes når knappen trykkes inn.
- Bruk et minnekort med en SD-hastighetsklasse på 6 eller høyere. Filmopptak kan avsluttes uventet hvis du bruker en langsommere kort.
- Hvis det blir tatt et bilde under filmopptak, avbrytes effekten. Effekten vises ikke i bildet.

Bruk av live guide

Live guide er tilgjengelig i iAUTO (**i**AUTO)-modus. Mens iAUTO er en helautomatisk modus, gjør live guide det enkelt å få tilgang til en rekke avanserte fotografiteknikker.

- 1 Sett funksjonshjulet på **i**AUTO.
- 2 Når du har trykket på **OK** for å vise live guiden, bruker du Δ ∇ -knappene på piltastene til å markere et element og trykker på **OK** for å velge.
- 3 Bruk Δ ∇ på piltastene for å velge nivået.
  - Hvis [Shooting Tips] er valgt, uthever du et element og trykker på **OK** for å se en beskrivelse.
  - Trykk utløserknappen halvveis ned for å velge.
  - Effekten av det valgte nivået er synlig på skjermen. Hvis [Blur Background] eller [Express Motions] er valgt, gjenoprettes normal skjermvisning, men den valgte effekten vil være synlig på det endelige fotografiet.
- 4 Ta bildet.
  - Trykk på utløserknappen for å ta bildet.
  - Trykk på **MENU**-knappen for å avslutte visning med live guide.

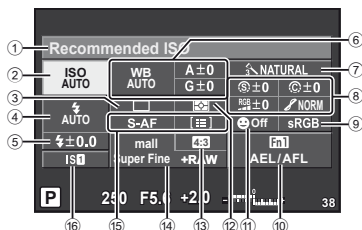
! Forsiktig

- Hvis [RAW] er valgt for bildekvalitet, stilles bildekvaliteten automatisk inn til [L+N+RAW].
- Innstillinger for live guide brukes ikke på RAW-kopien.
- Ved bruk av visse innstillingsnivåer for live guide kan bilder bli kornete.
- Endringer som gjøres for innstillingsnivåer for live guide kan ikke sees på skjermen.
- Bildehastighet faller når [Blurred Motion] er valgt.
- Blitsen kan ikke brukes med live guide.
- Endringer som gjøres for live guide-innstillinger, kansellerer tidligere endringer.
- Hvis du velger live guide-innstillinger som går utover grensene for kameraets eksponeringsmålinger, kan bildene bli over- eller undereksponerte.

Bruk av super-kontrollpanelet

Super control-panelet inneholder opptaksfunksjoner og deres status. LV super control-panelet vises når skjermen brukes til å komponere bilder.

Super control-panel

■ Innstillinger som kan endres med super-kontrollpanelet

① Nåværende valgt funksjon	Svart/hvitt-filter (F)	s. 53
② ISO-følsomhet	Bildetone (T)	s. 53
③ Seriefotografering/selvutløser	⑨ Fargerom	s. 90
④ Blitsmodus	⑩ Knappetildeling	s. 93
⑤ Blitsintensitetskontroll	⑪ Ansiktsprioritering	s. 46, 86
⑥ Hvitbalanse	⑫ Målemodus	s. 48
Hvitbalansekompensasjon	⑬ Sideforhold	s. 55
⑦ Bildemodus	⑭ Opptaksmodus	s. 54
⑧ Skarphet (S)	⑮ AF-modus	s. 43
Kontrast (C)	AF-søkefelt	s. 44
Metning (RGB)	⑯ Bildestabilisering	s. 49
Gradering (S)		

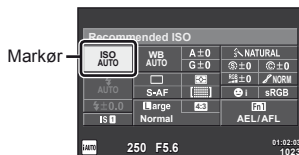
! Forsiktig

- Viser ikke i filmopptaksmodus.

■ Komponere bilder i søkeren

Når søkeren brukes til å komponere bilder, vises super control-panelet på skjermen. Panelet kan skjules eller vises ved å trykke på **INFO**-knappen.

- 1 Trykk på **OK**.
- 2 Merk elementer med Δ ∇ $\triangleleft$ $\triangleright$ eller hovedfunksjonshjulet, og bruk bifunksjonshjulet til å velge et alternativ.

- Når du skal velge et alternativ på en meny, merker du elementet og trykker på **OK**.

■ Komponere bilder på skjermen

Når du komponerer bilder på skjermen, kan innstillinger justeres med live control (s. 24)- eller LV super control-panelet. Før du bruker LV super control-panelet, velger du [On] for [Control Settings] (s. 87) > [Live SCP].

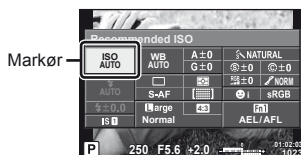
- 1 Trykk på **OK**.
  - Live control vises.

- 2 Trykk på **INFO**-knappen for å vise LV Super Control-panelet.

- 3 Bruk Δ ∇ $\triangleleft$ $\triangleright$ til å merke ønsket element, og bruk funksjonshjulet til å velge et alternativ.
  - Når du skal velge et alternativ på en meny, merker du elementet og trykker på **OK**.

Bruke live control

Live control brukes til å justere innstillinger når bilder komponeres på skjermen. Effektene kan vises på skjermen. I andre moduser enn **P/S/A/M/☞**, må du justere innstillingene på brukermenyen (s. 86) før du bruker live control.

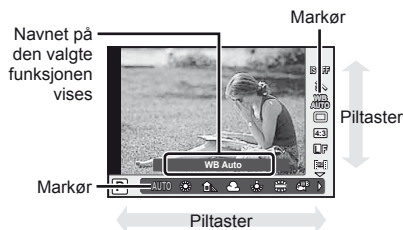

■ Tilgjengelige innstillinger

Bildestabilisering.....	s. 49	Opptaksmodus	s. 54
Bildemodus.....	s. 52	Bliitsmodus	s. 65
Motivprogram.....	s. 19	Bliitsintensitetskontroll	s. 66
Kunsthfiltermodus.....	s. 18	Målemodus	s. 48
☞-modus	s. 67	AF-modus	s. 43
Hvitbalanse.....	s. 50	ISO-følsomhet	s. 55
Seriefotografering/selvutløser.....	s. 56	Ansiktsprioritering	s. 46
Sideforhold	s. 55	Opptak av filmlyd	s. 67

- 1 Trykk på **OK** for å vise live control.
  - Trykk på **OK** én gang til for å skjule live control.

- 2 Merk elementer med **Δ** **∇** og bruk **◀▶** eller bi-funksjonshjulet til å merke et alternativ, og trykk på **OK**
  - De valgte innstillingene aktiveres automatisk dersom ingen handlinger utføres i løpet av ca. 8 sekunder.

! Forsiktig

- Noen elementer er ikke tilgjengelig i alle opptaksmodi.

💡 Tips

For informasjon om hvordan du viser eller skjuler live control.

- ☞ **[Control Settings]** (s. 87)

Bruk av flerfunksjonsknappen

Når du komponerer bilder i søkeren, kan du justere innstillinger raskt ved hjelp av flerfunksjonsknappen. I standardinnstillingene er **Fn2**-knappen tildelt rollen som flerfunksjonsknapp.

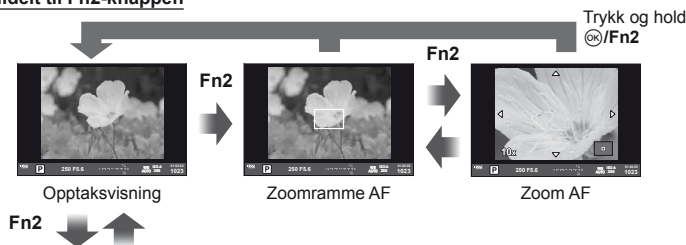
■ Valg av en funksjon

- 1 Trykk og hold **Fn2**-knappen og dreii funksjonshjulet.
  - Menyene vises.
- 2 Fortsett å dreie på funksjonshjulet for å velge ønsket funksjon.
  - Slipp knappen når ønsket funksjon er valgt.

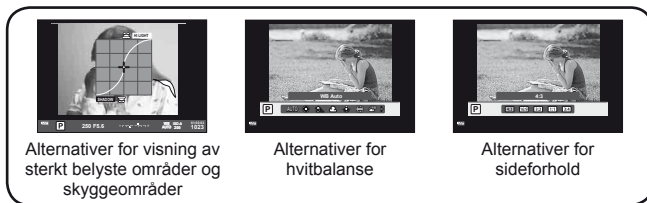
■ Bruk av flerfunksjonsalternativer

Trykk på **Fn2**-knappen. En dialogboks for valg av alternativer vises.

[Q] tildelt til Fn2-knappen

Annet alternativ tildelt til Fn2-knappen

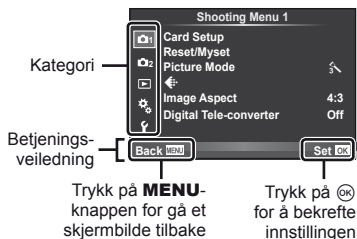
Funksjon	Hovedfunksjonshjul (☺)	Bi-funksjonshjul (☺)
Visning av sterkt belyste områder og skyggeområder (s. 47)	Reduser	Øk
Hvitbalanse	Velg et alternativ	
Q (Zoomramme AF/zoom AF) (s. 45)	Zoomramme AF: Eksponeringskompensasjon Zoom AF: Zoom inn eller ut	
Valg av sideforhold (s. 55)	Velg et alternativ	

Bruk av menyene

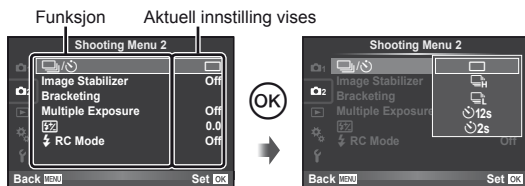
- 1 Trykk på **MENU**-knappen for å vise menyene.

Menyer

- Midlertidige og grunnleggende opptaksfunksjoner
  - Avanserte opptaksfunksjoner
  - Visnings- og retusjeringsfunksjoner
  - Brukermeny
  - Meny for inngang for tilbehør*
  - Kameraoppsett (f.eks. dato og språk)
- * Viser ikke i standardinnstillinger.

- 2 Bruk Δ ∇ til å velge en kategori, og trykk på **OK**.
- 3 Velg et element med Δ ∇ , og trykk på **OK** for å vise alternativene for det valgte elementet.

- 4 Bruk Δ ∇ til å utheve et alternativ, og trykk på **OK** for å velge.
  - Trykk på **MENU**-knappen flere ganger for å gå ut av menyen

OBS

- For nærmere informasjon om funksjoner som kan stilles inn med menyen, se «Menyfortegnelse» (s. 111).
- En veiledning vises i ca 2 sekunder etter at du velger et alternativ. Trykk på **INFO**-knappen for å vise eller skjule veiledninger.

Tips

- Kamerainnstillinger kan tilpasses din fotograferingsstil: Bruk brukermenyen til å definere kamerainnstillingene etter dine egne mål eller smak. «Tilpasse kamerainnstillinger» (s. 86)
- Bruke enheter i inngangen for tilbehør: Innstillinger for EVF- og OLYMPUS PENPAL-tilbehøret er tilgjengelig fra menyen til inngang for tilbehør. Denne menyen vises ikke som standard, og du må gjøre menyen synlig før du kan gå videre. «Tilpasse kamerainnstillinger» (s. 86)

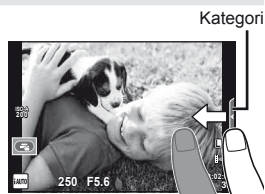
Bruk av berøringsskjermen

Bruk berøringsskjermen under visning eller ved komponering av bilder på skjermen. Du kan også bruke berøringsskjermen til å justere innstillinger i super control- og LV super control-panelene.

Live Guides

Berøringsskjermen kan ikke brukes med live guides.

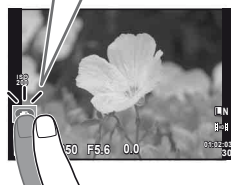
- 1 Trykk på kategorien og sveip fingeren din til venstre for å vise live guides.
  - Bank lett for å velge element.
- 2 Bruk fingeren din til å plassere glidebryterne.
  - Trykk på **MENU**-knappen for å avslutte visningen av live guide.

Optaksmodus

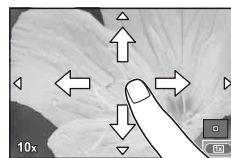
Du kan fokusere og ta bilde ved å banke lett på skjermen. Bank lett for å bla gjennom berøringsskjerminnstillinger.

- Berøringsskjermsfunksjoner deaktivert.
- Bank lett på et motiv for å fokusere og frigjøre lukkeren.
- Bank lett for å vise en fokusramme, og fokuser på motivet i det valgte området. Du kan bruke berøringsskjermen til å velge plassering av og størrelse på fokusrammen. Bilder kan tas ved å trykke på utløserknappen.

■ Forhåndsvisning av motivet ( )

- 1 Bank lett på motivet på skjermen.
  - En AF-ramme vises.
  - Bruk glidebryteren til å velge størrelsen på rammen.
- 2 Bank deretter lett på for å zoome inn på motivet i fokuseringsrammen.
  - Bruk fingeren din til å rulle på skjermen.

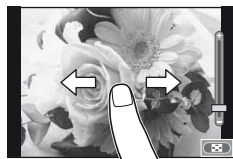
Visningsmodus

Bruk berøringsskjermen til å bla gjennom bilder eller zoome inn og ut.

■ Visning i full ramme

Visse tilleggsbilder

- Skyv fingeren mot venstre for å vise nyere bilder, og mot høyre for å vise eldre bilder.
- Hold fingeren på kantene av skjermen for å bla kontinuerlig bakover eller fremover i bildene.

Avspillingszoom

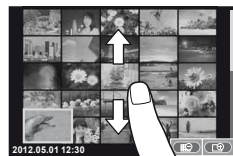
- Skyv stolpen opp eller ned for å zoome inn eller ut.
- Bruk fingeren din til å rulle på skjermen når bildet er zoomet inn.
- Bank lett på for å vise indeksen. For kalendervisning, bank lett på til kalenderen vises.

■ Indeks/kalendervisning

Side frem/side tilbake

- Skyv fingeren opp for å vise den neste siden, ned for å vise den foregående siden.
- Bruk eller til å velge antall bilder som vises.
- Bank lett på til gjeldende bilde vises i fullskjerm for visning av enkeltbilder.

Visning av bilder

- Bank lett på et bilde for vise det i full ramme.

Justering av innstillinger

Innstillinger kan justeres i super control- og LV super control-panelene.

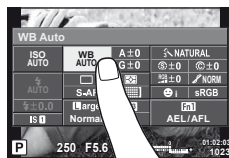
1 Vis super control-panelet.

- Trykk på for å vise markøren.

2 Bank lett på ønsket element.

- Elementet merkes.

3 Drei hjulet for å velge et alternativ.

! Forsiktig

- Situasjoner hvor berøringsskjermbetjening ikke er tilgjengelig omfatter følgende.
Filmopptak/panorama/3D/e-portrait/flereksponering/under bulb- eller time-fotografering/hvitbalansedialog med ett trykk/når knapper eller funksjonshjul er i bruk
- Timeren kan i selvutløser-modus startes ved å banke lett på skjermen. Bank lett igjen for å stoppe timeren.
- Ikke berør skjermen med neglene eller andre skarpe gjenstander.
- Hansker eller skjermdeksler kan hindre berøringsskjermbetjening.

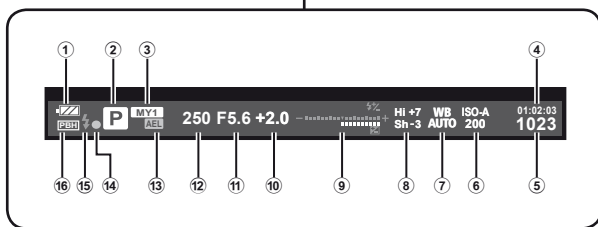
Tips

Deaktivere berøringsskjermen. [Touch Screen Settings] (s. 93)

Informasjon vist på skjermen

Ta bilder

■ Komponere bilder i søkeren

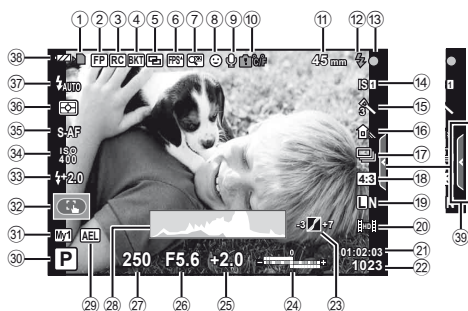
① Batteritest [Full battery icon] Lyser: Klar til bruk [Low battery icon] Lyser: lavt batterinivå [Red battery icon] Blinker (rødt) : lading påkrevd ② Opptaksmodus.....s. 12, 57–61 ③ Myset.....s. 42 ④ Tilgjengelig opptakstid ⑤ Antall fotografier som kan lagres... s. 110 ⑥ ISO-følsomhet.....s. 55 ⑦ Hvitbalanse.....s. 50 ⑧ Visning av sterkt belyste områder og skyggeområder.....s. 47	⑨ Topp: Blitsintensitetskontroll.....s. 66 Bunn: Indikator for eksponeringskompensasjon.....s. 47 ⑩ Eksponeringskompensasjonsverdi...s. 47 ⑪ Blenderverdi.....s. 57–58 ⑫ Lukkerhastighet.....s. 57–58 ⑬ AE-lås [AEL].....s. 48 ⑭ AF-bekreftelsesmerke.....s. 14 ⑮ Blits.....s. 65 (blinker: lading pågår) ⑯ PBH (vises når kameraet får strøm fra batteriet).....s. 92

Du kan veksle visning på skjermen med **INFO**-knappen.

[Info icon] «Velge informasjon som vises på skjermen» (s. 39)

Velg en stil for søkeren. [Info icon] [Built-in EVF Style] (s. 92)

■ Komponere bilder på skjermen

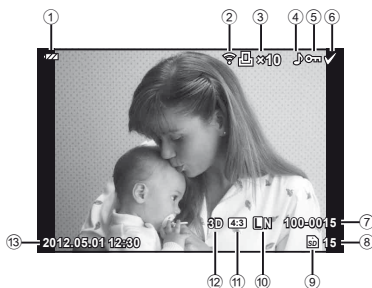
① Kortskriveindikator	s. 5	②② Antall fotografier som kan lagres ..	s. 110
② Super FP-blitsmodus [FP]	s. 66	②③ Visning av sterkt belyste områder og	skyggeområder .....
③ RC-modus	s. 97	s. 47	
④ Auto flereksponeering [BKT]	s. 63	②④ Topp: Blitsintensitetskontroll	s. 66
⑤ Flereksponeering [ ]	s. 62	Bunn: Indikator for	eksponeringskompensasjon
⑥ Høy bildehastighet	s. 92	.....	s. 47
⑦ Digital telekonverter	s. 64	②⑤ Eksponeringskompensasjonsverdi ..	s. 47
⑧ Ansiktsprioritering [ ]	s. 46, 86	②⑥ Blenderverdi	s. 57–58
⑨ Filmlyd	s. 68	②⑦ Lukkerhastighet	s. 57–58
⑩ Advarsel innvendig temperatur		②⑧ Histogram	s. 39, 40
[ ] °C/°F	s. 101	②⑨ AE-lås [AEL]	s. 48
⑪ Fokallengde	s. 104	③① Opptaksmodus	s. 12, 57–61
⑫ Blits	s. 65	③② Myset	s. 42
(blinker: lading pågår)		③③ Berøringsskjermmodus	s. 27
⑬ AF-bekreftelsesmerke	s. 14	③④ Blitsintensitetskontroll	s. 66
⑭ Bildestabilisering	s. 49	③⑤ ISO-følsomhet	s. 55
⑮ Kunstfilter	s. 18	③⑥ AF-modus	s. 43
Motivprogram	s. 19	③⑦ Målemodus	s. 48
Bildemodus	s. 52	③⑧ Blitsmodus	s. 65
⑯ Hvitbalanse	s. 50	③⑨ Batteritest	
⑰ Seriefotografering/selvutløser	s. 56	[ ] Lyser (grønt): Klar til bruk	
⑱ Sideforhold	s. 55	[ ] Lyser (grønt) : Lavt batterinivå	
⑲ Opptaksmodus (stillbilder)	s. 54	[ ] Blinker (rødt) : Lading påkrevd	
⑲ Opptaksmodus (filmer)	s. 55	③⑨ Opphenting av live guide	s. 21, 27
⑲ Tilgjengelig opptakstid			

Du kan veksle visning på skjermen med **INFO**-knappen.

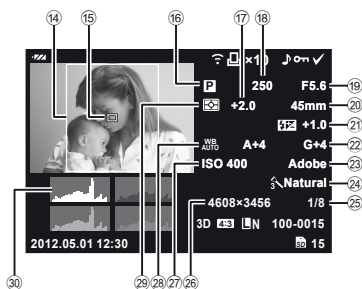
[ ] «Velge informasjon som vises på skjermen» (s. 39)

Visning

Enkel visning

Totalvisning

①	Batteritest.....	s. 30, 31
②	Fullført opplasting av Eye-Fi.....	s. 93
③	Utskriftskoding Antall eksemplarer	s. 81
④	Lyddopptak	s. 68
⑤	Beskytt.....	s. 17
⑥	Valgt bilde	
⑦	Filnummer.....	s. 91
⑧	Rammenummer	
⑨	Lagringsenhet.....	s. 103
⑩	Opptaksmodus.....	s. 54
⑪	Sideforhold.....	s. 55, 72
⑫	3D-bilde	s. 61
⑬	Dato og klokkeslett	s. 9
⑭	Sideforholdskant.....	s. 55
⑮	AF-søkefelt	s. 44

⑯	Opptaksmodus.....	s. 12, 57–61
⑰	Eksponeeringskompensasjon.....	s. 47
⑱	Lukkerhastighet	s. 57–58
⑲	Blenderverdi.....	s. 57–58
⑳	Fokallengde	s. 104
㉑	Blitsintensitetskontroll	s. 66
㉒	Hvitbalansekompensasjon.....	s. 50
㉓	Fargerom	s. 90
㉔	Bildemodus	s. 52
㉕	Kompresjonsforhold.....	s. 54
㉖	Antall bildepunkter	s. 54
㉗	ISO-følsomhet.....	s. 55
㉘	Hvitbalanse	s. 50
㉙	Målemodus	s. 48
㉚	Histogram	s. 39, 40

Du kan veksle visning på skjermen med **INFO**-knappen.

 «Vise informasjon under visning» (s. 40)

Ta bilder

Ta bilder med automatiske innstillinger	▶ iAUTO (TAUTO)	12
Enkel fotografering med spesialeffekter	▶ Kunstfilter (ART)	18
Velge et sideforhold	▶ Sideforhold	55
Samsvarer raskt innstillinger etter motivet	▶ Motivprogram (SCN)	19
Profesjonell fotografering gjort enkelt	▶ Live guide	21
Ta bilder hvor hvite fremstår som hvitt og det svarte fremstår som svart	▶ Eksponeringskompensasjon	47
Ta bilder med en uskarp bakgrunn	Live guide	21
	▶ Opptak med prioritert blenderåpning	57
Ta bilder som stanser motivet i bevegelse eller gir uttrykk for bevegelse	Live guide	21
	▶ Opptak med prioritert lukker	58
Ta bilder med naturtro farger	Hvitbalanse	50
	▶ Hvitbalanse med ett trykk	51
Behandle bilder for å passe med motivet/ Ta bilder i svart/hvitt	Bildemodus	52
	▶ Kunstfilter (ART)	18
Fokus/Fokusere på et punkt	Berøringsskjerm	27
	▶ AF-søker	44
	Zoomramme AF/zoom AF	45
Når kameraet ikke vil fokusere på motivet	Berøringsskjerm	27
	▶ Fokuslås	44
Fokusere på et lite punkt i rammen/ bekrefte fokus før opptak	Zoomramme AF/zoom AF	45
	Fokuslås	44
Skifte komponering av fotografier etter fokusering	▶ C-AF+TR (AF-sporing)	43
	Slå av pipehøytaleren	▶ ■) (Pipetone)
Deaktivere blitsen/ta bilder uten blitsen	Power batteri-	65
	▶ ISO/DIS Mode	55/19
	Bildestabilisering	49
Redusere effektene fra ustødig kamera	Anti-støt	89
	▶ Selvtløser	56
	Kabel for fjernkontroll	106
Fotografere et motiv i sterkt motlys	Fotografering med blits	65
	▶ Gradation (Picture Mode)	52
Fotografere fyrverkeri	Bulb-/time-fotografering	59
	▶ Motivprogram (SCN)	19
Redusere bildestøy (flekker)	▶ Noise Reduct.	89

Hurtigfunksjonsindeks

Ta bilder uten at de hvite områdene blir for lyse eller de svarte områdene for mørke	Gradation (Picture Mode) Histogram/ ▶ Eksponeringskompensasjon	52 39/47
Optimalisere skjermen/ justere fargenyanser på skjermen	▶ Visning av sterkt belyste områder og skyggeområder Justering av lysstyrken på skjermen ▶ Live View Boost	47 85 88
Kontrollere satt effekt før du tar et bilde	▶ Forhåndsvisningsfunksjon Test Picture	58 94
Ta bilder mens du kontrollerer nivelleringen av kameraet	▶ Level Gauge (/Info Settings)	39
Ta bilder med tilsiktet komposisjon	▶ Displayed Grid (/Info Settings)	87
Zoom inn på bilder for å sjekke fokus	▶ Auto((Rec View)	85
Selvportretter	▶ Selvutløser	56
Seriefotografering	▶ Seriefotografering	56
Forleng batteriets levetid	▶ Sleep	88
Øke antall bilder som kan tas	▶ Lagringsmodus	54
Visning/retusjering		
Vise bilder på en TV	▶ Visning på TV	74
Vise lysbildevisninger med bakgrunnsmusikk	▶ Lysbildevisning	71
Lyse opp i skygger	▶ Shadow Adj (JPEG Edit)	72
Håndtere røde øyne	▶ Redeye Fix (JPEG Edit)	72
Lett utskrift	▶ Direkte utskrift	82
Kommersielle utskrifter	▶ Opprette en utskriftsbestilling	81
Enkel deling av bilder	▶ OLYMPUS PENPAL	76
Kamerainnstillinger		
Gjenopprette standardinnstillinger	▶ Tilbakestilling	42
Lagre innstillinger	▶ Myset	42
Endre meny skjermespråket	▶ 	85

Innholdsfortegnelse

Grunnleggende veiledning	4	Hurtigfunksjonsindeks	33
Forberedelser til fotografering	4	Grunnleggende fotografering/ ofte brukte funksjoner	39
Lade og sette inn batteriet.....	4	Valg av informasjonen som vises på skjermen	39
Sette inn og ta ut minnekort.....	5	Valg av kontrollpanel for live view	39
Montere et objektiv på kameraet	6	Vise informasjon under visning	40
Feste blitsenheten	7	Andre ting du kan bruke INFO-knappen for	41
Kamera på.....	8	Tilbakestille kamerainnstillingene	42
Stille inn dato/klokkeslett	9	Bruke reset-innstillinger	42
Blitsens deler	10	Lagre Myset.....	42
Navn på deler og funksjoner	10	Bruke Myset.....	42
Kamera	10	Valg av fokusmodus (AF-modus)	43
Grunnleggende funksjoner	12	Valg av fokusfelt (AF-søker)	44
Funksjonshjul	12	Fokuslås	44
Kamerakontroller	12	Hurtigvalg av AF-søker	44
Utløser- og -knappene	13	Skifte hurtig mellom AF og MF.....	44
Ta bilder/opptak av film.....	14	Zoomramme AF/zoom AF	45
Visning av bilder	16	Ansiktprioritering AF/ pupillregistrering AF	46
Visning/sletting	16	Ta bilder med ansiktprioritering	46
Volum	17	Kontrollere eksponeringen (eksponeringskompensasjon) ...	47
Slette bilder	17	Endre lysstyrken i lyse områder og skygger	47
Beskytte bilder	17	Velger hvordan kameraet måler lysstyrke (måling)	48
Bruke kunstfilter.....	18	Eksponeringslås (AE-lås)	48
Fotografering med motivprogram	19		
Bruk av filmmodus ()	20		
Bruk av live guide	21		
Opptaksfunksjoner	21		
Bruk av super-kontrollpanelet	22		
Bruke live control	24		
Bruk av flerfunksjonsknappen	25		
Bruk av menyene.....	26		
Live Guides	27		
Opptaksmodus	27		
Bruk av berøringsskjermen	27		
Visningsmodus	28		
Justering av innstillinger	28		
Informasjon vist på skjermen	30		
Ta bilder	30		

Innholdsfortegnelse

■ Bildestabilisatoren effektene fra ustødig kamera (bildestabilisatoren)	49
■ Justering av farge (hvitbalanse)	50
Hvitbalansekompensasjon.....	50
Hvitbalanse med ett trykk	51
■ Bildebehandlingsfunksjoner (bildemodus)	52
■ Bildekvalitet (lagringsmodus) ..	54
Velge en lagringsmodus	54
■ Stille inn bildets sideforhold	55
■ ISO-følsomhet.....	55
■ Seriefotografering/bruk av selvutløseren	56

Andre opptaksfunksjoner 57

■ «Pek og skyt»-fotografering (P-programmodus)	57
■ Velge blenderverdi (A blenderprioritert modus).....	57
■ Velge lukkerhastighet (S lukkerprioritert modus).....	58
■ Velge blenderverdi og lukkerhastighet (M manuell modus)	58
Velg eksponeringstiden (bulb-/time-fotografering).....	59
■ Ta panoramabilder	60
Ta bilder til et panoramabilde....	60
■ 3D-fotografering	61
■ Lagre flere eksponeringer for ett enkeltbilde (flereksponering)	62
■ Bruke ulike innstillinger for en serie med bilder (alternative eksponeringer)	63
■ Digital zoom (Digital telekonverter)	64

Fotografering med blits 65

■ Bruk av blits (blitsfotografering)	65
■ Justere blitseffekt (Blitsstyrkekontroll)	66
■ Bruk av eksterne blitsenheter spesifisert for bruk med dette kameraet.....	66
■ Andre eksterne blitsenheter.....	66

■ Endre innstillingene for filmopptak	67
Legge effekter til en film	67
Alternativer for filmlyd (spille inn lyd med filmer).....	68
■ Vise filmer	68

Ta opp og vise filmer 67

Avspillingsfunksjoner 69

■ Visning av enkeltbilder	69
■ Deaktivere beskyttelse av alle bilder.....	70
■ Slette alle bilder.....	70
■ Rotasjon	70
■ Lysbildevisning	71
■ Redigering av stillbilder.....	72
■ Bildeoverlapping	73
■ Lydopptak	73
■ Vise kamerabilder på TV	74

Sende og motta bilder 76

■ Sende bilder.....	76
■ Motta bilder/legge til en vert.....	76
■ Redigere adresseboken.....	77
■ Opprette album.....	77

Bruke OLYMPUS Viewer 2	78
Windows	78
Macintosh	79
Kopiere bilder til en datamaskin uten OLYMPUS Viewer 2.....	79
Skrive ut bilder	81
Utskriftskoding (DPOF).....	81
Opprette en utskriftsbestilling ...	81
Fjerne alle eller valgte bilder fra utskriftsbestillingen.....	81
Direkte utskrift (PictBridge).....	82
Lett utskrift	83
Brukerinnstilt utskrift	83
Kameraoppsett	85
Setupmeny	85
⌚ (Innstilling av dato/klokkeslett)	85
☰ (Endre skjermpråket).....	85
☀ (Justering av lysstyrken på skjermen).....	85
Rec View	85
☰/☑ Menu Display	85
Firmware.....	85
Tilpasse kamerainnstillinger	86
Før bruk av menyene bruker/ inngang for tilbehør	86
Brukermenyinnstillinger	86
📷 AF/MF	86
📷 Button/Dial	86
📷 Release/📷.....	87
📷 Disp/📷)/PC.....	87
📷 Exp/📷/ISO.....	88
📷 ⚡ Custom	89
📷 📷-/Color/WB	89

📷 Record/Erase	90
📷 Movie	92
📷 Innebygd EVF	92
📷 📷 Utility.....	92
AEL/AFL	93
Button Function	93
Menyalternativer for inngang for tilbehør	95
📷 OLYMPUS PENPAL Share ...	95
📷 OLYMPUS PENPAL Album ...	95
📷 Electronic Viewfinder	95
Ta opp filmer med utløserknappen.....	96
Ta et bilde når filmopptaket avsluttes	96
Blitsfotografering med trådløs fjernkontroll	97
Informasjon	98
Informasjon og tips om fotografering	98
Feilkoder	100
Rengjøre og lagre kameraet....	102
Rengjøre kameraet.....	102
Oppbevaring	102
Rengjøring og kontroll av bildesensoren	102
Pixel mapping - Kontrollere bildebehandlingsfunksjonen	102
Grunnleggende om minnekort	103
Minnekort som kan brukes	103
Formatering av minnekortet....	103
Batteri og lader	104
Bruk av en AC-adapter (ekstrautstyr)	104

Innholdsfortegnelse

■	Bruk av lader utenlands.....	104
■	Utskiftbare linser	104
	M.ZUIKO DIGITAL	
	objektivspesifikasjoner	105
■	Hovedtilbehør	106
	Adapter for fatning	106
	Fjernkontrollkabel	
	(RM-UC1)	106
	Konverteringslinser	106
	Makroarm lys (MAL-1)	107
	Mikrofonsett (SEMA-1)	107
	Batterigrep (HLD-6)	107
■	Eksponeringsvarsel	107
■	Blitsmoduser som kan stilles	
	inn i opptaksmodus	108
■	Blitssynkronisering	
	og lukkerhastighet	109
■	Fotografering med	
	ekstern blits	109
■	Lagringsmodus og filstørrelse/ antall fotografier som	
	kan lagres.....	110
■	Menyfortegnelse.....	111
■	Tekniske data.....	115
	Power batteri-	117
	Batteri/lader	117

SIKKERHETSANVISNINGER

118

■	SIKKERHETSANVISNINGER ...	118
---	---------------------------	-----

Systemdiagram	126
---------------	-----

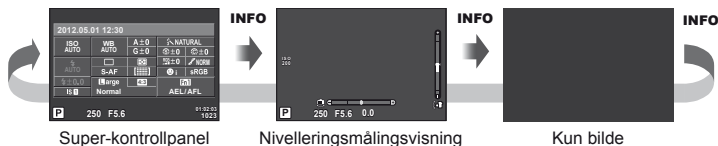
Indeks	128
--------	-----

Bruk **INFO**-knappen til å vise bildeinfo eller kontrollpanelene for valg av opptaksfunksjoner.

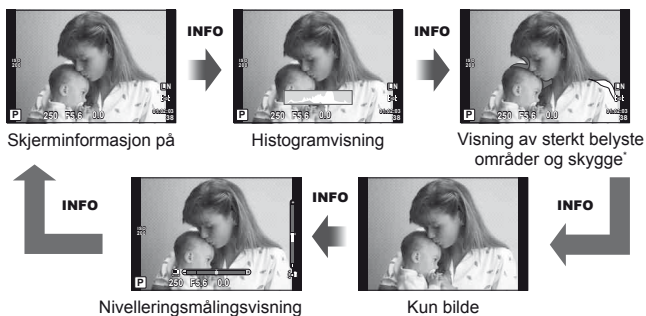
Valg av informasjonen som vises på skjermen

Trykk på **INFO**-knappen for å velge informasjonen som vises under opptak.

Komponere bilder i søkeren

Komponere bilder på skjermen

* Du kan vise et rutenett eller velge typen rutenett som vises, ved hjelp av [Info Settings] > [LV-Info]. (s. 87)

Valg av kontrollpanel for live view

Opptakscontrollere kan vises ved å trykke på **OK**. Du kan velge hvilke typer som vises med [Control Settings]-alternativet i brukermenyene (s. 87).

Kunstfiltermeny*1

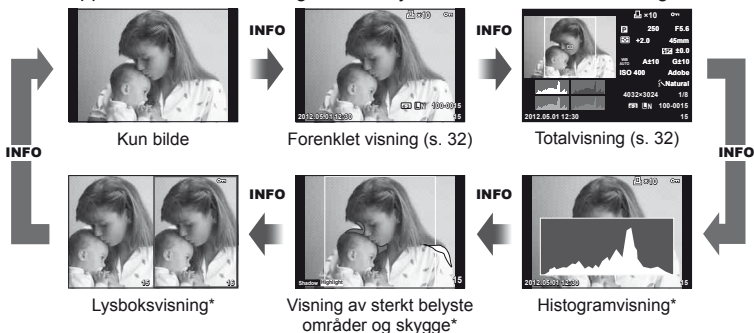

*1 **ART** eller **SCN**

*2 Viser når [On] er valgt på [Control Settings]-menyen (s. 87)

Vise informasjon under visning

INFO-knappen kan brukes til å velge informasjonen som vises under visning.

* Viser når [On] er valgt for [Info Settings] > [Info]. (s. 87)

Histogramvisning

Vis et histogram som viser fordelingen av lysstyrken i bildet. Den horisontale akse viser lysstyrke, og den vertikale akse viser antallet piksler med en bestemt lysstyrke i bildet. Områder over den øvre grensen ved opptak vises i rødt, de som er under den nedre grensen vises i blått, og området som måles med punktmåling vises i grønt.

Visning av sterkt belyste områder og skygge

Områder over den øvre grensen av lysstyrke for bildet vises i rødt, de som er under den nedre grensen vises i blått. [Histogram Settings] (s. 88)

Lysboksvisning

Sammenlign to bilder side ved side. Trykk på [OK] for å velge bildet på den andre siden av skjermen.

- Basisbildet vises til høyre. Bruk [Left] eller bi-funksjonshjulet til å velge et bilde, og trykk på [OK] for å flytte bildet til venstre. Bildet som skal sammenlignes med bildet til venstre kan velges på høyre side. For å velge et annet basisbilde, uthever du høyre rute og trykker på [OK].
- Trykk på **Fn1** for å zoome inn bildene. Rotert hovedfunksjonshjulet for å velge et zoomeforhold. Når bildene er zoomet inn, bruker du [Up] [Down] [Left] [Right] til å rulle, og bi-funksjonshjulet til å velge bildet.

Andre ting du kan bruke **INFO**-knappen for

■ Hvitbalanse med ett trykk

Velg [WB] eller [WB] for hvitbalanse med ett trykk.

■ Fargetemperatur

Velg [CWB] for å velge fargetemperatur. (s. 50)

■ Zooming under avspilling

Trykk på **INFO**-knappen for å velge zoomeforhold for zoomrammevisningen.

■ Visning av sterkt belyste områder og skyggeområder

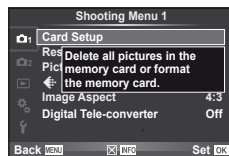
Visning av sterkt belyste områder og skyggeområder kan justeres med på skjermbildet for eksponeringskompensasjon. (s. 47)

■ Fokallengde

Velg IS-modus og velg en fokallengde for bildestabilisering. (s. 49)

■ Hjelp

Hjelp vises automatisk i to sekunder etter at et element er valgt. For å deaktivere hjelp, trykk på **INFO**-knappen. Trykk på **INFO**-knappen igjen for å re-aktivere hjelp.

■ Manuell blitskompensasjon

Blitseffekt kan velges fra alternativene for manuelt blitsnivå under blitsmodus. (s. 65)

■ Manuell eksponeringskompensasjon for zoomvisningen

Trykk på **INFO**-knappen for å forhåndsvisne hvordan den valgte lukkerhastigheten og blenderåpningen påvirker eksponeringen når du har zoomet inn på motivet i modus **M** (BULB/TIME er utelukket). Innstillingene kan justeres med piltastene eller funksjonshjulet. (s. 45)

■ AF/AF-søkermodus med ansiktsprioritering

Trykk på **INFO**-knappen i visningen for valg av AF-søkepunkt for å bruke retningstastene til å velge ansiktsprioritering eller AF-søkermodus. (s. 44)

Tilbakestille kamerainnstillingene

Kamerainnstillinger kan enkelt tilbakestilles til én av tre forhåndsinnstillinger.

Tilbakestilling: Tilbakestill standardinnstillinger.

Myset: Tilbakestill forhåndsvalgte innstillinger for **P**-, **A**-, **S**- eller **M**-modus. Opptaksmodusen endres ikke. Opptil fire sett med forhåndsvalgte innstillinger kan lagres.

Quick Myset: Lagrede innstillinger trer i kraft når **Fn1**- eller **Q**-knappen trykkes. Opptaksmodus justeres etter forhåndsinnstillingene.

Bruke reset-innstillinger

- 1 Velg [Reset/Myset] i opptaksmeny (s. 111).
- 2 Velg [Reset] og trykk på .
  - Marker [Reset] og trykk på for å velge tilbakestillingstype. For å tilbakestille alle innstillinger unntatt klokkeslett og dato, marker [Full] og trykk på .
  - «Menyfortegnelse» (s. 111)
- 3 Velg [Yes] og trykk på .

Lagre Myset

- 1 Justere innstillinger for å lagre.
- 2 Velg [Reset/Myset] i opptaksmeny (s. 111).
- 3 Velg ønsket destinasjon ([Myset1]–[Myset4]) og trykk på .
  - [Set] vises ved siden av destinasjoner ([Myset1]–[Myset4]) som innstillinger allerede har blitt lagret til. Hvis du velger [Set] igjen, overskrives de lagrede innstillingene.
  - For å annullere lagringen, velg [Reset].
- 4 Velg [Set] og trykk på .
  - «Menyfortegnelse» (s. 111)

Bruke Myset

- 1 Velg [Reset/Myset] i opptaksmeny (s. 111).
- 2 Velg ønskede innstillinger ([Myset1]–[Myset4]) og trykk på .
- 3 Velg [Set] og trykk på .

Valg av fokusfelt (AF-søker)

Bruk $\Delta \nabla \triangleleft \triangleright$ til å velge AF-søkepunkter.

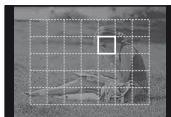
- «Alle søkepunkt»-modus gjenopprettes hvis du flytter markøren utenfor skjermen.
- Du kan velge mellom følgende tre søkepunkttyper. Trykk på **INFO**-knappen og bruk $\Delta \nabla$.

Alle søkepunkt

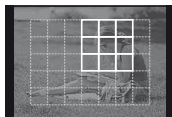
Kameraet velger automatisk fra det komplette settet med fokussøkepunkt.

Enkelt søkepunkt

Velg fokussøkepunktet manuelt.

Søkepunkt gruppe

Kameraet velger automatisk fra søkepunktene i den valgte gruppen.

Fokuslås

Hvis kameraet ikke kan fokusere på ditt valgte motiv, velg modus for enkelt søkepunkt og bruk fokuslås til å fokusere på et annet motiv ved omtrent samme avstand.

- 1 I [S-AF]-modus, plasser AF-søkepunktet over motivet og trykk utløserknappen halvveis ned.
  - Kontroller at AF-bekreftelsesmerket lyser opp.
  - Fokuset låses mens utløserknappen trykkes halvveis ned.
- 2 Mens du holder utløserknappen trykt halvveis ned, må du komponere fotografiet på nytt og deretter trykke utløserknappen helt ned.
  - Avstanden mellom kameraet og motivet må ikke endres mens du trykker utløserknappen halvveis ned.

Hurtigvalg av AF-søker

Du kan lagre det valgte AF-søkepunktet for en rask fremhenting med **Fn1/Fn2** eller $\odot$ -knappene.

- Velg AF-søkeren med [**AF-Set Home**] (s. 86).
- Tildel [**AF-Set Home**] til knappen med alternativet [Button Function] (s. 86).

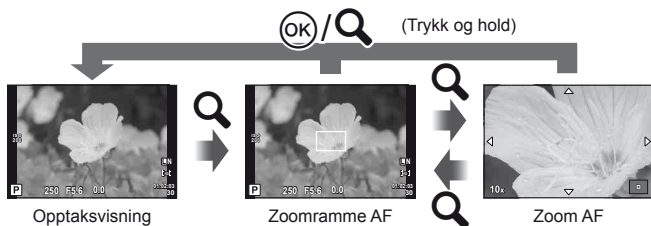
Skifte hurtig mellom AF og MF

Fn1/Fn2- eller $\odot$ -knappen kan brukes til å veksle [MF].

- Tildel [MF]-funksjonen til knappen med alternativet [Button Function] (s. 86).

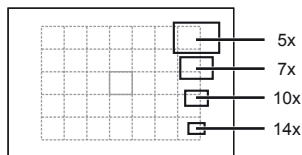
Zoomramme AF/zoom AF

Du kan også zoome inn på et område av bilde på skjermen og justere fokus. Valg av et høyt zoomforhold lar deg bruke autofokus til å fokusere på et mindre område enn hva som vanligvis dekkes av AF-søkeren. Du kan også plassere fokussøkepunktet mer presist.

- 1 Før du fortsetter, bruker du [Button Function] (s. 86) til å tildele [Q] til en knapp.
- 2 Trykk på [Q]-knappen for å vise zoomrammen.

- Hvis kameraet ble fokusert med autofokus like før knappen ble trykket på, vises zoomrammen ved gjeldende fokusposisjon.
- Bruk Δ ∇ $\langle$ $\rangle$ til å plassere zoomrammen.
- Trykk på **INFO**-knappen og bruk Δ ∇ til å velge zoomområdet.

Sammenligning av AF og zoomrammer

- 3 Trykk på [Q] en gang til for å zoome inn på zoomrammen.
  - Bruk Δ ∇ $\langle$ $\rangle$ til å plassere zoomrammen.
  - Drei funksjonshjulet for å velge zoomeforhold.
- 4 Trykk utløserknappen halvveis ned for å starte autofokus.
  - Zoom avbrytes.
  - Hvis [mode2] er valgt for [LV Close Up Mode] (s. 88), avbrytes ikke zoom når utløserknappen trykkes, og kameraet vil fokusere kontinuerlig når utløserknappen trykkes halvveis inn.

! Forsiktig

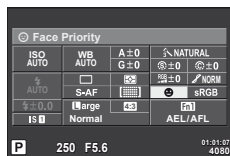
- Zoom er kun synlig på skjermen og har ingen effekt på fotografier som tas.

Ansiktsprioritering AF/pupillregistrering AF

Kameraet registrerer ansikter og justerer fokus og digital ESP.

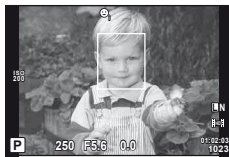
Ta bilder med ansiktsprioritering

- 1 Vis Super Control-panelet eller Live Control og velg ansiktsprioritet.
- 2 Bruk bi-funksjonshjulet til å velge en innstilling.

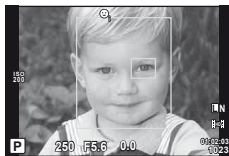

	Ansiktsprioritering av.	Ansiktsprioritering av.
	Ansiktsprioritering på.	Ansiktsprioritering på.
	Ansikts- og øyeprioritering på.	Autofokussystemet velger pupillen på øyet som er nærmest kameraet for ansiktsprioritering AF.
	Ansikts- og H. øyeprioritering på.	Autofokussystemet velger pupillen på høyre øye for ansiktsprioritering AF.
	Ansikts- og V. øyeprioritering på.	Autofokussystemet velger pupillen på venstre øye for ansiktsprioritering AF.

- 3 Rett kameraet mot motivet.
  - Hvis et ansikt er registrert, vil det indikeres av en hvit ramme.

- 4 Trykk utløserknappen halvveis ned for å fokusere.
  - Når kameraet fokuserer på ansiktet i den hvite rammen, blir rammen grønn.
  - Hvis kameraet er i stand til å oppdage motivets øyne, vil det vise en grønn ramme over det valgte øyet. (pupillregistrering AF)

- 5 Trykk utløserknappen helt ned for å ta bildet.

Forsiktig

- Ansiktsprioritering gjelder kun det første bildet i hver sekvens som er tatt under seriefotografering.
- Avhengig av motivet, kan kameraet muligens ikke gjenkjenne ansiktet korrekt.
- I andre målemodi enn [] (Digital ESP metering)), måler kameraet eksponeringen for den valgte posisjonen.

OBS

- Ansiktsprioritering er også tilgjengelig i [MF]. Ansikter som registreres av kameraet merkes med hvite rammer.

Kontrollere eksponeringen (eksponeringskompensasjon)

Drei bi-funksjonshjulet for å velge eksponeringskompensasjon. Velg positive («+») verdier for å gjøre bilder lysere, og negative («-») verdier for å gjøre bilder mørkere. Eksponeringen kan justeres med ± 3 EV.

Tips

Endre eksponeringsjusteringsintervallet. [EV Step] (s. 88)/

Endre retningen til funksjonshjulet. [Dial Function] (s. 87)/

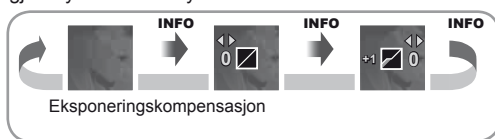
Hvis [Button Function] (s. 86) er brukt til å tildele (eksponeringskompensasjon) til en knapp, kan eksponeringskompensasjon justeres etter at er trykket.

Forsiktig

- Eksponeringskompensasjon er ikke tilgjengelig i **FAUTO**-, **M**- eller **SCN**-modus.

Endre lysstyrken i lyse områder og skygger

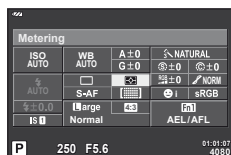
Før fotograferingen fortsetter, bruker du [Button Function] (s. 86) til å tildele (eksponeringskompensasjon) til en knapp. Trykk på og deretter **INFO** for å vise alternativer for eksponeringskompensasjon. Bruk til å justere eksponeringskompensasjon. Juster eksponeringen nedover for å gjøre skyggene mørkere, og oppover for å gjøre lyse områder lysere.

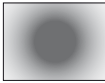

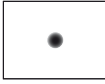

Velger hvordan kameraet måler lysstyrke (måling)

Velg hvordan kameraet skal måle et motivs lysstyrke.

- 1 Vis Super Control-panelet eller Live Control og velg elementet for måling.
- 2 Bruk bi-funksjonshjulet til å velge en innstilling.

 Digital ESP-måling	Kameraet måler eksponeringen i 324 felter i bildet, og eksponeringen optimaliseres for de gjeldende forholdene eller (hvis et annet alternativ enn [OFF] er valgt for [☺ Face Priority]) portrettmotivet. Denne modus anbefales for vanlig bruk.
 Sentrumsdominert lysmåling til fastlegging av gjennomsnitt	Denne målemetoden gir en gjennomsnittsmåling av motiv og bakgrunnslys, mens hovedvekten legges på motivet i sentrum.
 Punktmåling	Velg denne metoden for å måle et lite område (ca. 2 % av bildet) mens kameraet er rettet mot motivet du vil måle. Eksponeringen justeres i forhold til lysstyrken ved det målte punktet.
 Punktmåling - highlight-kontroll	Øker eksponeringen ved punktmåling. Motivet fremstår som lyst.
 Punktmåling - shadow kontroll	Reduserer eksponeringen ved punktmåling. Motiver fremstår som mørke.

- 3 Trykk utløserknappen halvveis ned.
  - Kameraet begynner vanligvis målingen når utløserknappen er trykket halvveis ned, og eksponeringen låses mens utløserknappen holdes i denne posisjonen.

Eksponeringslås (AE-lås)

Trykk på **Fn1** for å bare låse eksponering. Eksponeringslås kan brukes når du vil sette inn fokus og eksponering separat mens du komponerer fotografier på nytt, eller hvis du vil ta en serie med fotografier med samme eksponering.

- [Button Function] kan brukes til å tildele eksponerings- og fokuslås til andre knapper.

AE-lås

Eksponeringen låses og et **[AEL]**-ikon vises når du trykker én gang på knappen.

- Trykk ned utløserknappen for å ta et bilde.
- Trykk på knappen igjen for å annullere AE-lås.

Tips

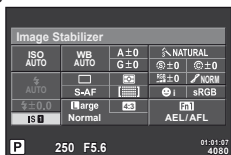
For å aktivere AE-låsen med en innstilt målemodus. [AEL Metering] (s. 88)

Bildestabilisatoren effektene fra ustødig kamera (bildestabilisatoren)

Du kan redusere effektene fra ustødig kamera, noe som kan oppstå når du tar bilder i situasjoner med dårlige lysforhold eller du tar bilder med høy forstørrelsesfaktor.

- 1 Vis Super Control-panelet eller Live Control og velg elementet for bildestabilisering.

- 2 Bruk bi-funksjonshjulet til å velge en innstilling.

IS Off	Bildestabilisering er av.
Auto	Bildestabilisering er på.
Vertical IS	Bildestabilisering aktiveres bare for vertikal (↑) kamerabevegelse. Bruk dette alternativet når du skal panorere i horisontal retning.
Horizontal IS	Bildestabilisering aktiveres bare for horisontal (→) kamerabevegelse. Bruk dette alternativet når du skal panorere horisontalt med kameraet i stående retning.

Velger en fokallengde (Mikro Fire Tredels-systemet/Fire Tredels-systemet ekskludert)

Bruk fokallengdeinformasjon til å redusere effektene fra ustødig kamera når du bruker andre objektiver enn objektiver i Mikro Fire Tredels-systemet eller Fire Tredels-systemet til å ta bilder.

- 1 Velg elementet for bildestabilisering i Super Control-panelet eller Live Control og trykk på **INFO**-knappen.
- 2 Bruk $\triangleleft$ til å velge en fokallengde, og trykk på $\odot$.
  - Velg en fokallengde mellom 8 mm og 1000 mm.
  - Velg verdien som er mest tilnærmet verdien som er trykt på objektivet.

! Forsiktig

- Bildestabilisering kan ikke korrigere sterke ustødigheter i kameraet eller kamerabevegelse som skyldes at lukkerhastigheten er satt til den mest langsomme hastigheten. I slike tilfeller anbefaler vi at du bruker et stativ.
- Still [Image Stabilizer] til [OFF] når du bruker et stativ.
- Når du bruker et objekt med bildestabiliseringsfunksjon, slå av bildestabiliseringsfunksjonen enten for objektivet eller kameraet.
- Du kan komme til å høre en driftslyd eller vibrasjon når bildestabilisering er aktivert.

💡 Tips

Når du trykker utløserknappen halvveis inn, aktiveres bildestabilisering.

[Half Way Rls With IS] (s. 87)

Justere hvitbalansen i retning A (Oransje-blå)

Høyere verdier produserer «varmere» (rødere) farger, lavere verdier «kjøligere» (blåere) farger.

Justere hvitbalansen i retning G (Grønn-magenta)

Høyere verdier produserer grønnere farger, lavere verdier gir farger som er mer lilla.

4 Trykk på **OK** for å lagre innstillingene og avslutte.

Tips

- For å vise et testfotografi som er tatt med den valgte hvitbalanseverdien, trykk på **INFO**-knappen.
- Justere alle innstillinger av hvitbalansmodus på en gang. **[All [WB%]]** (s. 89)

Hvitbalanse med ett trykk

Mål hvitbalansen ved å plassere et hvitt papirark eller et annet hvitt objekt under belysningen som skal brukes når du tar bildet. Dette er praktisk både når du fotograferer et motiv i naturlig lys og ved bruk av varierende lyskilder med ulike fargetemperaturer.

1 Velg **[Q1]** eller **[Q2]** (hvitbalanse med ett trykk 1 eller 2) og trykk på **INFO**-knappen.

2 Fotografer et stykke fargefritt papir (hvitt eller grått).

- Fokuser på objektet slik at det fyller hele søkeskjermen og at det ikke kastes skygge.
- Skjermen for hvitbalanse med ett trykk vises.

3 Velg **[Yes]** og trykk på **OK**.

- Den nye verdien lagres som en forhåndsinnstilt hvitbalanseinnstilling.
- Den nye verdien lagres til hvitbalanse med ett trykk måles igjen. Dataene slettes ikke når kameraet slås av.

Tips

Meldingen «WB NG Retry» vises og ingen verdi lagres dersom motivet er for lyst eller mørkt eller det er synlig farget. Korrigjer problemet og gjenta prosessen fra trinn 1.

Bildebehandlingsfunksjoner (bildemodus)

Velg en bildemodus og gjør individuelle justeringer til kontrast, skarphet og andre parametre. Endringer til hver bildemodus lagres separat.

- 1 Velg [Picture Mode] i opptaksmeny (s. 111).
- 2 Bruk Δ ∇ for å velge et alternativ, og trykk på .

Bildemoduser

 i-Enhance	Gir mer slående bilderesultater tilpasset forholdene.
 Vivid	Produserer levende farger.
 Natural	Produserer naturlige farger.
 Muted	Produserer grunne fargetoner.
 Portrait	Gir vakre hudtoner.
Monotone	Gir svart/hvitt.
Custom	Velg en bildemodus, angi parametrene og lagre innstillingen.
 Pop Art	Velg et kunstfilter og velg ønsket effekt.
 Soft Focus	
 Pale&Light Color	
 Light Tone	
 Grainy Film	
 Pin Hole	
 Diorama	
 Cross Process	
 Gentle Sepia	
 Dramatic Tone	
 Key Line	

3 Trykk på for å vise innstillingene for den valgte funksjonen.

					
Contrast	Skille mellom lyst og mørkt	✓	✓	✓	✓
Sharpness	Bildets skarphet	✓	✓	✓	✓
Saturation	Hvor levende fargene er	✓	✓	—	✓
Gradation	Juster fargetone (gradering).				
Auto	Deler bildet inn i enkelte deler og justerer lysstyrken separat for hver del. Dette er nyttig for bilder som har områder med store kontraster hvor det hvite er for lyst og det svarte er for mørkt.	✓	✓	✓	✓
Normal	Bruk [Normal]-modus til vanlig bruk.				
High Key	Gradering for et lyst motiv.				
Low Key	Gradering for et mørkt motiv.				
Effect (i-Enhance)	Stilles nivået på effekten som skal brukes.	✓	—	—	✓
B&W Filter (Monotone)	Gir bilde i svart/hvitt. Filterfargen blir lysere, og den komplimenterende fargen blir mørkere.				
N:Neutral	Skaper et normalt svart/hvitt-bilde.				
Ye:Yellow	Gjengir en klart definert hvit sky med naturlig blå himmel.	—	—	✓	✓
Or:Orange	Framhever farger litt på blå himmel og solnedganger.				
R:Red	Framhever sterkt fargene på blå himmel og lysstyrken på høstfarget løvverk.				
G:Green	Framhever sterkt fargene på røde lepper og grønt løv.				
Pict. Tone (Monotone)	Fargelegger et svart/hvitt-bilde.				
N:Neutral	Skaper et normalt svart/hvitt-bilde.				
S:Sepia	Sepia	—	—	✓	✓
B:Blue	Blåaktig				
P:Purple	Purpuraktig				
G:Green	Grønnaktig				

Forsiktig

- Kontrastendringer har ingen effekt ved andre innstillinger enn [Normal].

Bildekvalitet (lagringsmodus)

Velg en bildekvalitet for fotografier og filmer i henhold til deres tiltenkte bruk, for eksempel, retusjering på en datamaskin eller visning på Internett.

Velge en lagringsmodus

1 Vis live control-panelet og uthev gjeldende alternativ for opptaksmodus for fotografier eller filmer.

- Bildekvaliteten for fotografier kan også justeres fra super control-panelet.

2 Bruk bi-funksjonshjulet til å velge en innstilling.

Lagringsmodus

■ Opptaksmoduser (stillbilder)

Velg fra RAW- og JPEG-moduser (L F, L N, M N og S N). Velg et alternativ for RAW+JPEG for å lagre hvert bilde både som RAW og JPEG. JPEG-modiene kombinerer bildestørrelse (L, M og S) samt kompresjonsforhold (SF, F, N, og B). De tilgjengelige alternativ som kan velges med [◀• Set]-alternativet (s. 90) i brukermenyene.

Bildestørrelse		Kompresjonsforhold				Bruksområde
Navn	Antall bildepunkter	SF (Superfin)	F (Fin)	N (Normal)	B (Enkel)	
L (Stor)	4608×3456*	L SF	L F*	L N*	L B	Velg for utskriftsstørrelse
	3200×2400					
M (Middels)	2560×1920*	M SF	M F	M N*	M B	
	1920×1440					
	1600×1200					
S (Liten)	1280×960*	S SF	S F	S N*	S B	
	1024×768					
	640×480					

* Standard

- Størrelsen på [M]- og [S]-bilder kan velges med [Pixel Count]-alternativet (s. 90) i brukermenyene.

RAW-bilddata

Dette formatet (filendelse «.ORF») lagrer ubehandlede bilddata for senere behandling. RAW-bilddata kan ikke vises med andre kameraer eller programvare, og RAW-bilder kan ikke velges for utskrift. JPEG-kopier av RAW-bilder kan opprettes med dette kameraet.

☞ «Redigering av stillbilder» (s. 72)

■ Opptaksmoduser (filmer)

Lagringsmodus	Antall bildepunkter	Bildefrekvens	Filformat	Bruksområde
Full HD Fine	1920×1080	59,94i ^{*2}	MPEG-4 AVC/ H.264 ^{*1}	Vis på TV-er og andre enheter
Full HD Normal	1920×1080	59,94i ^{*2}		
HD Fine	1280×720	59,94p ^{*2}		
HD Normal	1280×720	59,94p ^{*2}	Motion JPEG ^{*4}	For avspilling på datamaskin eller redigering.
HD	1280×720	Ca. 30 fps ^{*3}		
SD	640×480			

- Avhengig av korttypen som brukes, kan opptak ende før den maksimale lengden er oppnådd.

*1 Enkeltfilmer kan være opptil 29 minutter lange.

*2 Bildesensoreffekt ca. 30 fps.

*3 Bildefrekvensen kan falle når det brukes et kunstfilter.

*4 Filer kan ha en størrelse på opptil 2 GB.

Stille inn bildets sideforhold

Du kan endre sideforholdet (horisontalt til vertikalt forhold) når du tar bilder med live view. Du kan, avhengig av dine preferanser, stille sideforholdet til [4:3] (standard), [16:9], [3:2], [1:1] eller [3:4].

1 Vis Super Control-panelet eller Live Control og velg elementet for sideforhold.

2 Bruk bi-funksjonshjulet til å velge en innstilling.

⚠ Forsiktig

- JPEG-bilder beskjæres til det valgte sideforholdet. RAW-bilder beskjæres derimot ikke, de lagres i stedet med informasjon om det valgte sideforholdet.
- Når RAW-bilder spilles av, vises det valgte sideforholdet med en ramme.

💡 Tips

For informasjon om beskjæring av lagrede bilder eller endring av sideforholdet, se «Redigering av stillbilder» (s. 72).

ISO-følsomhet

Ved å øke ISO-følsomheten øker også støyen (kornethet) i bildet, men fotografen kan ta bilder under dårlige lysforhold. Den anbefalte innstillingen for de fleste situasjoner er [AUTO], som starter ved ISO 200 — en verdi som balanserer støy og dynamisk område — og deretter justeres ISO-følsomheten i henhold til fotograferingsforholdene.

1 Vis Super Control-panelet eller Live Control og velg elementet for ISO-følsomhet.

2 Bruk bi-funksjonshjulet til å velge en innstilling.

AUTO	Følsomheten stilles automatisk inn i henhold til fotograferingsforholdene.
200 – 25600	Følsomheten stilles til den valgte verdien.

Tips

Valg av standard og maksimum ISO-følsomhet. [ISO-Auto Set] (s. 88) /

Velge ISO-intervallet. [ISO Step] (s. 88) /

Bruk av automatisk ISO-følsomhet i modus. **M.** [ISO-Auto] (s. 89)

Seriefotografering/bruk av selvutløseren

Hold utløserknappen helt inne for å ta en serie av bilder. Du kan også ta bilder med selvutløseren.

1 Vis Super Control-panelet eller Live Control og velg .

2 Bruk bi-funksjonshjulet til å velge en innstilling.

 Ta enkeltbilder	Når utløserknappen er trykket ned (vanlig opptaksmodus), tas 1 bilde av gangen.
 H fps	Fotografier blir tatt med ca. 9 bilder per sekund (fps) når du trykker utløserknappen helt ned. Fokus, eksponering og hvitbalanse fastsettes med verdiene for det første bildet i hver serie ([S-AF], [MF]).
 L fps	Fotografier blir tatt med ca. 4 bilder per sekund (fps) når du trykker utløserknappen helt ned. Fokus og eksponering er fast i henhold til alternativene valgt for [AF Mode] (s. 86) og [AEL/AFL] (s. 86).
 Selvutløser 12 SEC	Trykk utløserknappen halvveis ned for å fokusere, og trykk videre helt ned for å starte selvutløseren. Selvutløserlampen lyser først i omtrent 10 sekunder, så blinker den i omtrent 2 sekunder, og deretter tas bildet.
 Selvutløser 2 SEC	Trykk utløserknappen halvveis ned for å fokusere, og trykk videre helt ned for å starte selvutløseren. Selvutløserlampen blinker i ca. 2 sekunder, og deretter tas bildet.

OBS

- Hvis du vil stoppe selvutløseren før et bilde er tatt, trykker du på eller eller eller **MENU**-knappen.

Forsiktig

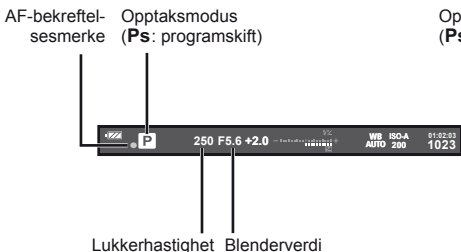
- Bekreftelsesskjermen er ikke tilgjengelig ved seriefotografering med bildehastigheter under 5 fps. Live view gjenopptas når fotograferingen er ferdig. Ved hastigheter på 5 fps eller under, vises det siste bildet som ble tatt, under fotograferingen.
- Dersom batterikontrollen blinker på grunn av lav batterispenning under seriefotografering, stopper kameraet opptaket og starter lagringen på kortet av de bilder som er tatt. Det kan hende at kameraet ikke rekker å lagre alle bildene, alt etter hvor mye strøm som er igjen på batteriet.
- Visningskvaliteten kan bli redusert under seriefotografering. Filtereffekter gjenspeiles ikke på skjermen.
- Fest kameraet forsvarlig på et stativ for fotografering med selvutløser.
- Hvis du står foran kameraet for å trykke utløserknappen halvveis ned når du bruker selvutløseren, kan det hende bildet blir ute av fokus.

«Pek og skyt»-fotografering (P-programmodus)

I **P**-modus, justerer kameraet lukkerhastigheten og blenderverdien automatisk i henhold til motivets lysstyrke. Still funksjonshjulet på **P**.

Komponere bilder i søkeren

Komponere bilder på skjermen

- Lukkerhastigheten og blenderen som er valgt av kameraet, vises.
- Drei på hovedfunksjonshjulet for programskift.
- Drei bi-funksjonshjulet for å velge eksponeringskompensasjon.

⚠ Forsiktig

- Lukkerhastigheten og blenderverdien blinker hvis kameraet ikke kan oppnå optimal eksponering. Se «Eksponeringsvarsel» (s. 107).

Programskift (Ps)

I modusene **P** og **ART** kan du justere blenderåpning og lukkerhastighet uten å påvirke eksponeringskompensasjonen. Et «s»-symbol vises ved siden av opptaksmodusen under programskift. For å annullere programskift dreier du funksjonshjulet til «s» ikke vises lenger.

⚠ Forsiktig

- Programskift er ikke tilgjengelig når du bruker blits.

💡 Tips

Endre rollen tildelt til funksjonshjulet. 🖱 [Dial Function] (s. 87)

Velge blenderverdi (A blenderprioritert modus)

I modusen **A** velger du blenderverdien, og kameraet justerer automatisk lukkerhastigheten for optimal eksponering. Når du har rotert modushjulet til **A**, roterer du hovedfunksjonshjulet for å velge blenderåpning.

- Drei bi-funksjonshjulet for å velge eksponeringskompensasjon.
- Stor blenderåpning (lave f-nummer) reduserer dybdeskarpheten (området foran eller bak punktet som er i fokus), og gjør bakgrunnen uskarp. Mindre blenderåpninger (høyere f-nummer), øker dybdeskarpheten.

Blenderverdi

Forhåndsvisningsfunksjon

Du kan forhåndsvisse dybdeskarpheten (avstanden bak og foran motiver som ser ut til å være i fokus). Kameraet stopper blenderen i å gå ned til den valgte verdien når knappen som [Preview] er tildelt til, trykkes inn. [Button Function] (s. 93)

Tips

Endre rollen tildelt til funksjonshjulet. [Dial Function] (s. 87)

Velge lukkerhastighet (S lukkerprioritert modus)

I modusen **S** velger du blenderverdien, og kameraet justerer automatisk blenderverdien for optimal eksponering. Når du har rotert modushjulet til **S**, roterer du hovedfunksjonshjulet for å velge lukkerhastighet.

- Drei bi-funksjonshjulet for å velge eksponeringskompensasjon.
- En rask lukkerhastighet kan fryse et motiv i hurtig bevegelse uten at bildet blir uskarpt. En langsom lukkerhastighet vil gjøre bildet av et motiv i rask bevegelse uskarpt. Et slikt uskarpt bilde vil gi inntrykk av dynamisk bevegelse.

Lukkerhastighet

Tips

Endre rollen tildelt til funksjonshjulet. [Dial Function] (s. 87)

Velge blenderverdi og lukkerhastighet (M manuell modus)

I modusen **M**, velger du både blenderverdien og lukkerhastigheten. Ved BULB-hastighet forblir lukkeren åpen mens du trykker på utløserknappen. Når du har rotert modushjulet til **M**, roterer du hovedfunksjonshjulet for å velge blenderåpning, og bi-funksjonshjulet for å velge lukkerhastighet.

- Lukkerhastighet kan stilles på verdier på mellom 1/4000 og 60 sekunder, eller på [BULB] eller [LIVE TIME].

Forsiktig

- Eksponeringskompensasjon er ikke tilgjengelig i **M**-modus.

Velg eksponeringstiden (bulb-/time-fotografering)

Brukes for nattlandskapsbilder og bilder av fyrverkeri. Lukkerhastigheter for [BULB] eller [LIVE TIME] er tilgjengelige i modusen **M**.

Bulb-fotografering (BULB): Lukkeren forblir åpen når utløserknappen er trykket inn. Eksponeringen slutter når utløserknappen slippes.

Time-fotografering (TIME): Eksponeringen starter når utløserknappen trykkes helt inn. Avslutt eksponeringen ved å trykke utløserknappen helt inn én gang til.

Vise fremdrift på skjermen

Velg et visningsintervall for [Live BULB] (s. 89) eller [Live TIME] (s. 89) for å vise fremdriften av eksponeringen under fotografering. Dette gjør det enklere å velge når eksponeringen skal avsluttes. Hvis [Live TIME] er valgt, kan visningen oppdateres ved å trykke utløserknappen halvveis ned under fotografering.

Tips

Endre rollen tildelt til funksjonshjulet. [Dial Function] (s. 87)

For å avslutte bulb-fotografering automatisk etter en gitt periode. [BULB/TIME Timer] (s. 89)/For å fiksere fokus under manuell fokusfotografering. [BULB/TIME Focusing] (s. 86)

Forsiktig

- ISO-følsomhet kan settes til verdier mellom ISO 200 og 1600 for live bulb- og live time-fotografering.
  - For å redusere kamerauskarphet under lange eksponeringer bør du montere kameraet på et stativ eller bruke en fjernkontrollkabel (s. 106).
  - De følgende funksjonene er ikke tilgjengelige under lange eksponeringer:
    - Seriefotografering/fotografering med selvutløser/fotografering med AF-flereksponering/bildestabilisering /
    - blitseksposering/flereksponering
- * Et annet alternativ enn [Off] er valgt for [Live BULB] eller [Live TIME].

Støy på bilder

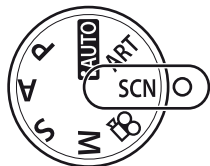
Når du fotograferer med lang lukkertid, kan det oppstå støy på skjermbildet. Disse fenomenene oppstår når det genereres strøm i de delene av bildesensoren som vanligvis ikke eksponeres for lys, hvilket fører til temperaturøkning i bildesensoren eller bildesensorens styrekrets. Dette kan også skje under fotografering med høy ISO-innstilling i omgivelser med høy temperatur. Kameraet aktiverer støyreduksjonsfunksjonen for å redusere denne støyen. [Noise Reduct.] (s. 89)

Ta panoramabilder

Hvis du har installert den medfølgende datamaskinprogramvaren, kan du bruke den til å sette sammen bilder til et panoramabilde. Bildene komponeres på skjermen. (Bruk OLYMPUS Viewer 2» (s. 78)

Ta bilder til et panoramabilde

1 Drei funksjonshjulet til **SCN**.

2 Velg [Panorama] og trykk på **OK**.

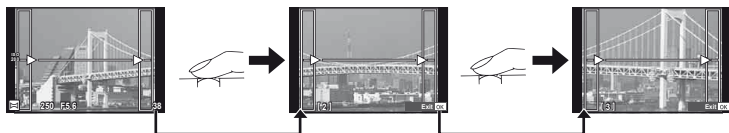
3 Bruk Δ ∇ $\triangleleft$ $\triangleright$ for å velge en panoreringsretning.

4 Ta et bilde, og bruk hjelpelinjene til å komponere bildet.

- Fokus, eksponering og andre innstillinger fastsettes i det første bildet.

5 Ta de gjenværende bildene, og komponer hvert bilde slik at hjelpelinjene overlapper det forrige bildet.

- Et panoramabilde kan bestå av opptil 10 bilder. Etter at du har tatt det tiende bildet vises en varselindikator (ⓘ).

6 Når du har tatt det siste bildet, trykker du på **OK** for å avslutte bildeserien.

! Forsiktig

- Under panoramaopptak vises ikke det bildet som ble tatt tidligere til posisjonsinnretning. Med rammene eller andre markører til visning i bildene som guide innstiller du nå sammensetningen, som f.eks. overlappingskantene til de overlappende bildene innenfor rammene.

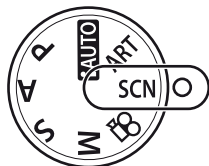
🔍 OBS

- Når du trykker på **OK** før du gjør det første bildeopptaket, vender kameraet tilbake til valgmenyen for motivprogram. Når du trykker på **OK** mens du er midt i bildeopptaket, avsluttes panoramaopptakssekvensen, slik at du kan fortsette med å ta neste.

3D-fotografering

Ta 3D-bilder. Resultatene kan vises på enheter som støtter 3D-visning. Fotografiene komponeres på skjermen. Kameraekskjermen kan ikke brukes til å vise bilder i 3D.

1 Drei funksjonshjulet til **SCN**.

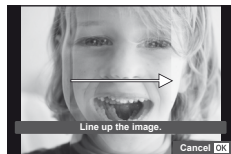

2 Velg [3D Photo] og trykk på **OK**.

- Motivet vises på skjermen.

3 Trykk på utløserknappen for å ta det første bildet og hold utløserknappen i denne posisjonen.

- Fokus og eksponering er låst på verdiene til det første bildet.
- Hvis du bruker et 3D-objektiv, fullføres fotograferingen første gang utløserknappen trykkes.

4 Flytt kameraet vannrett uten dreining inntil det første bildet er lagt på motivet. Kameraet vil ta det andre bildet automatisk.

- Ikke juster fokus eller zoom.
- Hvis kameraet ikke tar det andre bildet automatisk eller om du slipper utløserknappen før det andre bildet ble tatt, trykker du utløserknappen helt ned igjen.

5 De to bildene kombineres automatisk.

- Hvis kameraet viser meldingen [3D photo was not created.], ta bildet på nytt. De to bildene lagres i separate filer.

! Forsiktig

- Visningskvaliteten på skjermen reduseres noe.
- Justering av zoom etter at det første bildet er tatt, annullerer det første bildet.
- Kameraet fokuserer kun på motivets senterfokuspunkt.
- Bildestørrelse er fastsatt til 1920 × 1080.
- Bildestørrelsen er fast på 1824 × 1024 SF når 3D-objektiv brukes.
- Objektiver for manuell fokus kan ikke brukes.
- Avhengig av objektiv- og kamerainnstillinger, kan 3D-effekten være usynlig.
- Kameraet vil ikke gå i hvilemodus under 3D-fotografering.
- RAW-fotografering er ikke tilgjengelig.
- Rammedekning er ikke 100 %.

! OBS

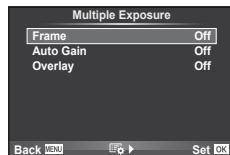
- For å ta bildet på nytt etter å ha tatt det første bildet, trykk på **⏏**. Trykk på **OK** for å lagre det første bildet og avslutte uten å ta opp et 3D-bilde.

Lagre flere eksponeringer for ett enkeltbilde (flereksponering)

Ta flere eksponeringer i ett enkelt bilde med alternativet som for øyeblikket er valgt for bilde kvaliteten.

- 1 Velg [Multiple Exposure] i opptaksmeny (s. 111).
- 2 Juster innstillinger.

Ramme	Velg [2f].
Auto Gain	Når stilt til [On], stilles lysstyrken for hvert bilde til 1/2 og bildene legges på hverandre. Når stilt til [Off], overlappes bildene med den opprinnelige lysstyrken for hvert bilde.
Overlay	Når stilt til [On], kan et RAW-bilde som er lagret på et minnekort overlappes med flere eksponeringer og dermed lagres som et separat bilde. Antallet bilder som tas er ett.

- vises på skjermen mens flereksponering brukes.

3 Ta bilder.

- vises i grønt når opptaket starter.
- Trykk på for å slette det siste bildet.
- Det forrige bildet legges over visningen via objektivet som en veiledning for komponering av det neste bildet.

Tips

- For å overlappes 3 eller flere bilder: Velg RAW for (s. 54) og bruk [Overlay]-alternativet til å ta gjentatte flereksponeringer.
- For mer informasjon om overlapping av RAW-bilder: «Bildeoverlapping» (s. 73)

Forsiktig

- Visningskvaliteten på skjermen reduseres noe.
- Kameraet vil ikke gå i hvilemodus mens flereksponering er i bruk.
- Fotografier som er tatt med andre kameraer kan ikke tas med i en flereksponering.
- Når [Overlay] er stilt til [On] er bildene som vises når et RAW-bilde er valgt, fremkalt med innstillingene som var aktive på tidspunktet for fotografieringen.
- Avbryt fotografieringen med flereksponeringer før du stiller opptaksfunksjonene. Noen funksjoner kan ikke stilles.
- Flereksponering avbrytes automatisk fra det første bildet i følgende situasjoner:
  - Kameraet er slått av/-knappen er trykket inn/**MENU**-knappen er trykket inn/
  - Opptaksmodus er stilt til en annen modus enn **P**, **A**, **S**, **M**/Batteriet går tomt for strøm/
  - En kabel er koblet til kameraet
- Når et RAW-bilde velges med [Overlay], vises JPEG-bildet for bildet som er lagret med JPEG+RAW.
- Når du tar flere eksponeringer med bruk av eksponering, prioriteres flereksponering. Eksponeringen tilbakestilles til standardinnstillinger når det overlappede bildet lagres.

Bruke ulike innstillinger for en serie med bilder (alternative eksponeringer)

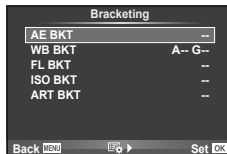
«Eksponering» betyr å variere automatisk innstillinger over en serie med opptak eller en serie med bilder for å «eksponere» den aktuelle verdien.

1 Velg [Bracketing] i opptaksmeny $\square_2$ (s. 111).

2 Velg en eksponeringstype.

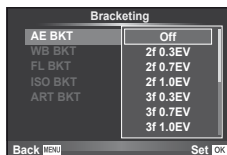
- **BKT** vises på skjermen.

AE BKT (AE-eksponering)

Kameraet varierer eksponeringen med 0.3EV, 0.7EV, eller 1.0EV i tre bilder. Ved fotografering av enkeltbilder tas ett bilde hver gang utløserknappen trykkes helt ned, og ved seriefotografering tas bilder i følgende rekkefølge mens utløserknappen trykkes ned: ingen endring, negativ, positiv. Antall bilder: 2, 3, 5 eller 7

- **BKT**-indikatoren blir grønn under alternativ eksponering.
- Kameraet justerer eksponeringen ved å bruke ulike blønderverdier og lukkerhastigheter (modus **P**), lukkerhastighet (modi **A** og **M**) eller blønderverdi (modus **S**).
- Kameraet justerer den nåværende valgte verdien for eksponeringskompensasjon.
- Størrelsen på eksponeringsintervallet endres med verdien som er valgt for [EV Step]. (s. 88)

WB BKT (hvitbalanseeksponering)

Tre bilder med forskjellige hvitbalanseinnstillinger (justert i spesifiserte fargeretninger) opprettes automatisk fra et opptak, den nåværende valgte hvitbalanseverdien først.

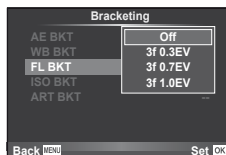
- Hvitbalansen kan justeres i trinn på 2, 4, eller 6 på hver av aksene A–B (Oransje–Blå) og G–M (Grønn–Magenta).
- Kameraet justerer den nåværende valgte verdien for hvitbalansekompensasjon.
- Ingen bilder tas under hvitbalanseeksponering dersom det ikke er nok plass på minnekortet til å lagre det valgte antallet bilder.

FL BKT (FL-eksponering)

Kameraet justerer blitsnivået i tre bilder (ingen justeringer gjøres i det første bildet, negativ justering gjøres i det andre og positiv justering gjøres i det tredje bildet). Ved fotografering av enkeltbilder tas ett bilde hver gang utløserknappen trykkes ned, og ved seriefotografering tas alle bildene mens utløserknappen trykkes ned.

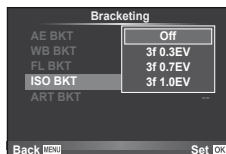
- **BKT**-indikatoren blir grønn under alternativ eksponering.
- Størrelsen på eksponeringsintervallet endres med verdien som er valgt for [EV Step]. (s. 88)

ISO BKT (ISO-flereksponering)

Kameraet justerer følsomheten med 0.3EV, 0.7EV eller 1.0EV i tre bilder (ingen justeringer gjøres i det første bildet, negativ justering gjøres i det andre og positiv justering gjøres i det tredje bildet), den nåværende innstillingen for følsomhet (eller den optimale innstillingen for følsomhet hvis auto følsomhet er valgt) justeres mens blødder verdi og lukkerhastighet ikke endres. Ved fotografering av enkeltbilder tas ett bilde hver gang utløserknappen trykkes ned, og ved seriefotografering tas alle bildene mens utløserknappen trykkes ned.

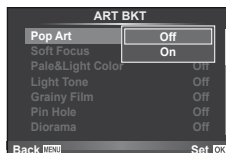
- Størrelsen på eksponeringsintervallet endres ikke med verdien som er valgt for [ISO Step]. (s. 88)
- Eksponeringer utføres uavhengig av den øvre grensen som er stilt inn med [ISO-Auto Set]. (s. 88)

ART BKT (ART-eksponering)

Hver gang lukkeren utløses, registrerer kameraet flere bilder, hvert med en annen kunstfilterinnstilling. Du kan separat slå på eller av kunstfiltereksponering for hver bildemodus.

- Opptak kan ta noe tid.
- ART BKT kan ikke kombineres med WB BKT eller ISO BKT.

Digital zoom (Digital telekonverter)

Digital telekonverter brukes til å zoome inn utover gjeldende zoomnivå. Kameraet lagrer senterbeskjæring. Zoom økes med ca. 2x.

1 Velg [On] for [Digital Tele-converter] i opptaksmeny (s. 111).

2 Visningen på skjermen vil bli forstørret med en faktor på to.

- Motivet vil bli opptatt som det vises på skjermen.

Forsiktig

- Digital zoom er ikke tilgjengelig med flere eksponeringer eller når , , , , eller velges i **SCN**-modus.
- Når et RAW-bilde vises, vises området som er synlig på skjermen med en ramme.

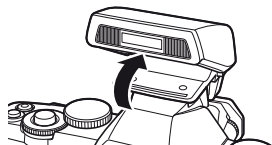

3 Fotografering med blits

Den innebygde blitsen kan stilles inn manuelt etter behov. Du kan bruke den innebygde blitsen til å fotografere med blits i flere ulike fotograferingsforhold.

Bruk av blits (blitsfotografering)

- 1 Fest blitsen og hev blitshodet.
  - «Feste blitsenheten» (s. 7)
- 2 Vis Super Control-panelet eller Live Control og merk blitsmodus.
- 3 Bruk bi-funksjonshjulet til å velge en innstilling.
  - De tilgjengelige innstillingene, og rekkefølgen de vises i, avhenger av opptaksmodusen. «Blitsmodi som kan stilles inn i opptaksmodus» (s. 108)

	AUTO Automatisk blits	Blitsen utløses automatisk ved svake lysforhold eller motlys.
	Fill-in flash	Blitsen utløses uansett lysforhold.
	Blits av	Blitsen utløses ikke.
	Blits for røddøyereduksjon	Med denne funksjonen kan du redusere fenomenet med røde øyne. Blitsen utløses alltid i S - og M -modus.
	Sakte synkronisering (1. gardin)	Langsomme lukkerhastigheter brukes til å lysne dårlig opplyste bakgrunner.
	Sakte synkronisering (1. gardin)/blits for røddøyereduksjon	Sakte synkronisering kombineres med røddøyereduksjon.
	Sakte synkronisering (2. gardin)	Blitsen utløses rett før lukkeren lukkes for å gi lys til bak bevegelige lyskilder.
	Manuelt	For brukere som foretrekker manuell betjening Hvis du trykker på INFO -knappen, kan du bruke funksjonshjulet til å justere blitsnivået.

- 4 Trykk utløserknappen helt inn.

Forsiktig

- Etter forhåndsblitsene tar det ca. 1 sekund før lukkeren utløses i [/ (Red-eye reduction flash)]. Ikke flytt kameraet før opptaket er ferdig.
- [/ (Red-eye reduction flash)] fungerer ikke effektivt i alle fotograferingssituasjoner.
- Når blitsen utløses, settes lukkerhastigheten til 1/250 sek. eller saktere. Når en person fotografères med fill-in flash mot en lys bakgrunn, kan bakgrunnen bli overeksponert.

Justere blitseffekt (Blitsstyrkekontroll)

Blitseffekt kan tilpasses hvis du synes at motivet ditt er overeksponert, eller undereksponert selv om eksponering i resten av bildet er riktig.

- 1 Vis Super Control-panelet eller Live Control og velg elementet for blitsstyrkekontroll.
- 2 Bruk bi-funksjonshjulet til å velge en innstilling.

Tips

For informasjon om blitseksposering: «FL BKT (FL-eksponering)» (s. 63)

Forsiktig

- Dette fungerer ikke når kontrollmodus for blitsen er satt på MANUAL på den elektroniske blitsen.
- Dersom blitsstyrken justeres på den elektroniske blitsen, vil den kombineres med kameraets blitsstyrkeinnstilling.
- Hvis + settes på [On] vil blitsstyrkeverdien legges til verdien for eksponeringskompensasjon. (s. 89)

Bruk av eksterne blitsenheter spesifisert for bruk med dette kameraet

Alternative eksterne blitsenheter spesifisert for bruk med dette kameraet gir deg flere muligheter for blitsfotografering, inkludert automatisk blitskontroll, super FP og trådløs blitskontroll (s. 97).

Andre eksterne blitsenheter

Ta følgende forholdsregler når du monterer en ekstern blits, som ikke er spesifisert for bruk med dette kameraet, på kameraets blitssko:

- Bruk av gamle blitsenheter som tilfører mer enn 24 V til X-kontakten på kameraets blitssko vil skade kameraet.
- Du kan skade kameraet ved å koble til blitsenheter med signalkontakter som ikke samsvarer med spesifikasjonene fra Olympus.
- Må bare brukes når kameraet er stillt til opptaksmodus **M**, ved lukkerhastigheter langsommere enn 1/180 sek. og ved andre ISO-innstillinger enn [AUTO].
- Blitskontroll kan bare utføres manuelt ved å stille blitsen til ISO-følsomheten og blenderverdiene som er valgt med kameraet. Du kan justere blitsens lysstyrke ved å justere ISO-følsomheten eller blenderverdien.
- Bruk en blits med en lysvinkel som passer objektivet. Lysvinkelen uttrykkes vanligvis med fokallengder tilsvarende 35-mm format.

4 Ta opp og vise filmer

Bruk **OK**-knappen til å spille inn filmer med høy oppløsning (HD) med lyd. I filmmodus, kan du lage filmer med effektene som er tilgjengelig i modiene **A** og **M**.

Endre innstillingene for filmopptak

Legge effekter til en film

- 1 Etter at du har valgt **☞**-modus, vis live control (s. 24) og bruk **△▽** til å lyse opp opptaksmodusen.
- 2 Bruk **◀▶** til å velge en modus, og trykk på **OK**.

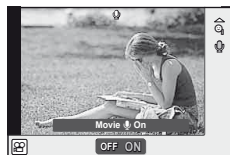
P	Optimal blenderåpning stilles automatisk i henhold til motivets lysstyrke.
A	Bakgrunnen endres ved innstilling av blenderverdien. Bruk et hjul for å velge blenderverdien.
S	Lukkerhastighet påvirker hvordan motivet vises. Bruk et hjul for å velge lukkerhastigheten. Lukkerhastigheten kan settes til verdier mellom 1/30 sek. og 1/4000 sek.
M	Du kontrollerer både blenderverdien og lukkerhastigheten. Drei på bifunksjonshjulet for å velge blenderverdien, hovedfunksjonshjulet for å velge lukkerhastigheten. Lukkerhastigheten kan innstilles til verdier mellom ISO 200 og 3200, automatisk ISO-følsomhetskontroll er ikke tilgjengelig.
ART1–ART11	Du kan ta opp film med effekter fra kunstfiltermodus. «Bruke kunstfiltre» (s. 18)

! Forsiktig

- Innstillingene for eksponeringskompensasjon, blenderverdi og lukkerhastighet kan ikke endres mens du tar opp en film.
- Hvis [Image Stabilizer] er aktivert under opptak av en film, forstørres det lagrede bildet noe. Selv om [Vertical IS] eller [Horizontal IS] velges, brukes innstillingen for [Auto].
- Stabilisering kan ikke brukes hvis kameraet er for ustødig.
- Når du bruker et objekt med bildestabiliseringsfunksjon, slå av bildestabiliseringsfunksjonen enten for objektivet eller kameraet.
- Når kameraet blir varmt innvendig, stanses opptaket automatisk for å beskytte kameraet.
- Bruk av [C-AF] er begrenset med enkelte kunstfiltre.
- Minnekort med en SD-hastighetsklasse på 6 eller høyere anbefales for filmopptak.

Alternativer for filmlyd (spille inn lyd med filmer)

- 1 Vis live control (s. 24) og velg Movie -elementet med Δ ∇ .
- 2 Skift ON/OFF med $\triangleleft$ $\triangleright$ og trykk på .

Forsiktig

- Når du tar opp lyd i en film, kan lyden fra objektivet samt lyder fra kameraet som brukes også bli tatt opp. Du kan redusere disse lydene ved å stille [AF Mode] til [S-AF] når du gjør opptak, eller ved å begrense antallet ganger du trykker på knappene.
- Lyd tas ikke opp i [ART7] (Diorama)-modus.

Vise filmer

- 1 Vis en film i avspilling av enkeltbilder, og trykk på .
- 2 Velg [Movie Play] med Δ ∇ og trykk på for å begynne avspillingen.

- Følgende operasjoner kan utføres under avspilling av filmer:

	<ul style="list-style-type: none"> • Pause eller gjenoppta avspilling. • Mens avspilling er satt på pause, trykk på Δ for å vise det første bildet og trykk på ∇ for å vise det siste bildet. Trykk på $\triangleleft$ $\triangleright$ for å spole tilbake eller kjøre frem et bilde. Trykk på og hold nede knappen for å spole fortløpende fram eller tilbake.	
$\triangleleft$ $\triangleright$	Spole fram eller tilbake en film	
Δ ∇	Justere volumet.	

Medgått tid/total opptakstid

Forsiktig

- Vi anbefaler at du bruker den medfølgende PC-programvaren til å spille av filmer på en datamaskin. Før du starter programmet første gang, må du koble kameraet til datamaskinen.

Tips

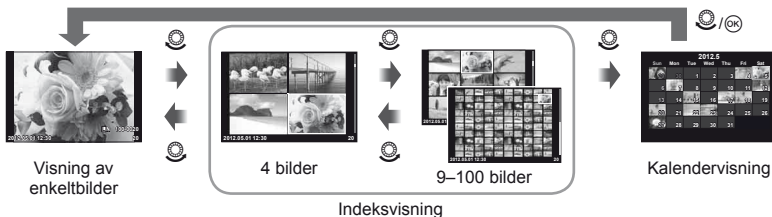
Ta opp filmer med utløserknappen: «Ta opp filmer med utløserknappen» (s. 96) / Redusere vindstøy: [Wind Noise Reduction] (s. 92) / Velge et opptaksnivå: [Recording Volume] (s. 92)

5 Avspillingsfunksjoner

Visning av enkeltbilder

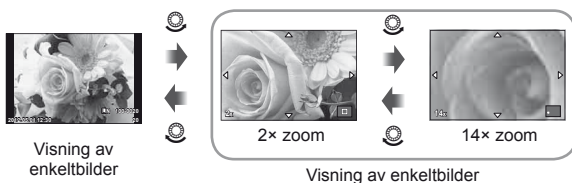
Trykk på -knappen for å se bilder i en full ramme. Trykk utløserknappen halvveis ned for å komme tilbake til optaksmodus.

Indeksvisning/kalendervisning

Bare elementer som [On] er valgt for, vises. /[Info Settings] (s. 87)

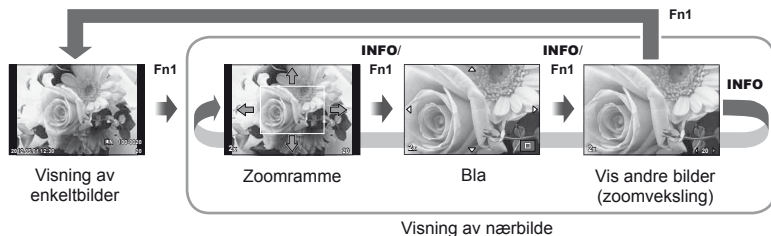
Avspillingszoom (nærvisning)

Bi-funksjonshjul 	Neste () / forrige ()
Hovedfunksjonshjul 	Zoom inn () / zoom ut ()
	Velg bilde (valgte bilder merkes med , trykk én gang til for å oppheve valg)
Fn1	Vise bilde med zoomramme (s. 70)
Fn2	Beskytt bilde (s. 17)
INFO	Enkeltbildeviing: Vis bildeinfo (s. 40) Nærvisning: Velg operasjon
	Slett bilde (s. 17)
	Vis menyer (trykk på denne knappen i kalendervisning for å gå til enkeltbildeviing)
Piltaster (, , ,)	Enkeltbildeviing: Neste () / forrige () / visningsvolum (,) Nærvisning: Rull bilde Indeks-/kalendervisning: Uthev bilde

■ Bruk av zoomrammen

Zoomrammen kan brukes til å zoome inn på bilder.

Piltaster (△ ▽ ◀ ▶)	Plasser zoomrammen. I zoomveksling, bruk ◀▶ for å se andre bilder med det aktuelle zoomforholdet.
Fn1 eller INFO	Velg mellom zoom ramme, zoom rulle, og zoomveksling.

Deaktivere beskyttelse av alle bilder

Denne funksjonen gir deg anledning til å deaktivere beskyttelsen av flere bilder samtidig.

- 1 Velg [Reset Protect] i (visning)-menyen (s. 111).
- 2 Velg [Yes] og trykk på .

Slette alle bilder

Slett alle bildene på minnekortet.

- 1 Velg [Card Setup] i opptaksmeny (s. 111).
- 2 Velg [All Erase] og trykk på .
  - [Format]-alternativet (s. 103) kan brukes til å slette data som ikke er bilder.
- 3 Velg [Yes] og trykk på .

Rotasjon

Du kan velge å rotere bilder.

- 1 Vis bildet og trykk på .
- 2 Velg [Rotate] og trykk på .
- 3 Trykk på for å rotere bildet mot urviseren, for å rotere det med urviseren. Bildet roteres hver gang du trykker på knappen.
  - Trykk på for å lagre innstillingene og avslutte.
  - Det roterte bildet lagres i retningen det vises i.
  - Filmer, 3D-fotografier og beskyttede bilder kan ikke roteres.

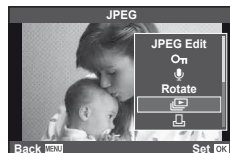
Tips

Hvis [On] er valgt for (s. 111) i (visning)-menyen, vises bildene i den nye retningen.

Lysbildevisning

Denne funksjonen viser på løpende bånd bilder som er lagret på minnekortet.

- 1 Trykk på **OK** under visning og velg lysbildevisning.

- 2 Juster innstillinger.

Start	Start lysbildevisningen. Bilder viser i rekkefølge, det viste bildet først.
BGM	Angi BGM (4 typer) eller slå av BGM [Off].
Effect*	Velg overgangen mellom rammer.
Slide	Angi type lysbildevisning som skal utføres.
Slide Interval	Velg hvor lang tid hvert bilde skal vises, fra 2 til 10 sekunder.
Movie Interval	Velg [Full] for å inkludere hele filmklipp i lysbildevisningen, eller [Short] for bare å inkludere begynnelsen av hvert filmklipp.

* Den eneste effekten som er tilgjengelig for filmer, er [Fade].

- 3 Velg [Start] og trykk på **OK**.
  - Lysbildevisningen vil starte.
  - Trykk på **OK** for å stanse lysbildevisningen.

Volum

Trykk på **Δ** **∇** under lysbildevisningen for å justere volumet på kameraets høyttaler. Trykk på **◀▶** for å justere balansen mellom bakgrunnsmusikken og lyden som er tatt opp med bilder eller filmer.

Redigering av stillbilder

Lagrede bilder kan redigeres og lagres som nye bilder.

1 Vis bildet som skal redigeres og trykk på .

- [RAW Data Edit] vises hvis bildet er et RAW-bilde, [JPEG Edit] hvis det er et JPEG-bilde. Hvis bildet ble tatt i RAW+JPEG-format, bestemmes kopien som vil bli redigert av ditt valg av [Edit]-alternativ.

2 Velg [RAW Data Edit] eller [JPEG Edit] og trykk på .

RAW Data Edit	Opprett en JPEG-kopi av et RAW-bilde. JPEG-kopien behandles med innstillingene som for øyeblikket er lagret i kameraet. Juster kamerainnstillingene før du velger dette alternativet.
JPEG Edit	<p>Velg blant følgende alternativer:</p> <p>[Shadow Adj]: Lysner et mørkt motiv i motlys.</p> <p>[Redeye Fix]: Reduserer rødøyefenomenet under fotografering med blits.</p> <p>[]: Bruk hovedfunksjonshjulet til å velge størrelsen på beskæringen og til å plassere beskæringen.</p> <p>[Aspect]: Endrer bildenes sideforhold fra 4:3 (standard) til [3:2], [16:9], [1:1] eller [3:4]. Bruk piltastene til å angi beskæringsposisjonen etter å ha endret sideforholdet.</p> <p>[Black & White]: Lager svart/hvitt-bilder.</p> <p>[Sepia]: Lager sepiabilder.</p> <p>[Saturation]: Stiller inn fargedybden. Sjekk bildene på skjermen for å justere fargemetningen.</p> <p>[]: Konverterer bildefilstørrelsen til 1280 × 960, 640 × 480 eller 320 × 240. Bilder med et annet sideforhold enn 4:3 (standard) konverteres til den nærmeste bildefilstørrelsen.</p> <p>[e-Portrait]: Får huden til å se jevn og klar ut. Avhengig av bildet vil du muligens ikke kunne kompensere dersom ansiktsgjenkjenning mislykkes.</p>

Forsiktig

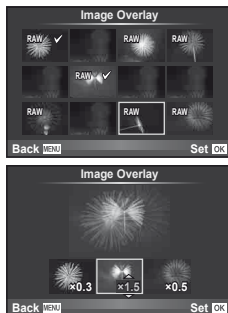
- Filmer og 3D-fotografier kan ikke redigeres.
- Det kan hende at rødøyjusteringen ikke vil fungere, avhengig av bildet.
- Redigering av et JPEG-bilde er ikke mulig i følgende tilfeller:
  - Når et bilde er lagret i RAW, når et bilde er behandlet på en PC, når det ikke er tilstrekkelig plass på minnekortet, når et bilde er lagret på et annet kamera.
- Når du endrer størrelsen () på et bilde, kan du ikke velge et høyere antall bildepunkter enn det som opprinnelig ble lagret.
- [] og [Aspect] kan kun brukes til å redigere bilder med et sideforhold på 4:3 (standard).

Bildeoverlapping

Opp til 3 RAW-bilder tatt med kameraet kan overlappes og lagres som et separat bilde. Bildet lagres i lagringsmodusen som var innstilt når bildet ble lagret. (Hvis [RAW] er valgt, lagres kopien i [L+N+RAW]-format.)

- 1 Når et RAW-bilde vises under visning, trykk på **OK** og velg [Image Overlay].
- 2 Velg antallet bilder i overlappingen og trykk på **OK**.
- 3 Bruk **Δ ∇ <|>** til å velge RAW-bilder som skal overlappes, og trykk på **OK** for å bekrefte.
  - Når du har valgt antallet bilder som ble angitt i trinn 2, vises overlappingen.
- 4 Juster forsterkningen.
  - Bruk **<|>** til å velge et bilde, og bruk **Δ ∇** til å justere forsterkningen.
  - Du kan justere forsterkningen i området 0,1–2,0. Kontroller resultatene på skjermen.

- 5 Trykk på **OK**. En dialogboks om bekreftelse vises. Velg [Yes] og trykk på **OK**.

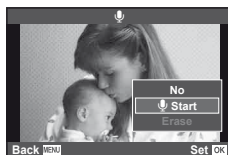
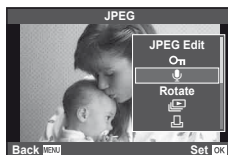
Tips

For overlapping av 4 eller flere bilder, lagre det overlappede bildet som RAW-fil og bruk [Image Overlay] gjentatte ganger.

Lyddopptak

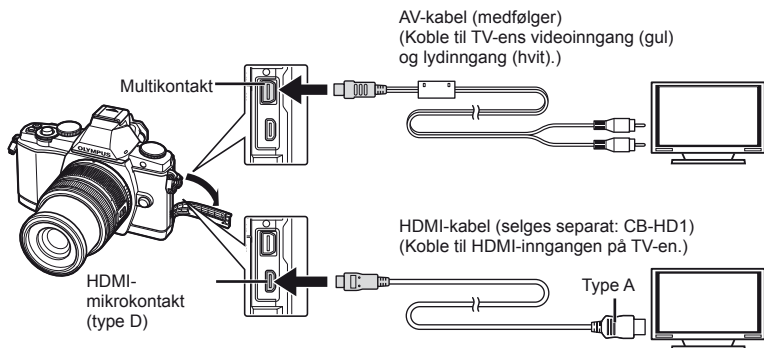
Legg et lyddopptak (opptil 30 sek.) til det aktuelle bildet.

- 1 Vis bildet du vil lagre et lyddopptak til, og trykk på **OK**.
  - Lyddopptak er ikke tilgjengelig med beskyttede bilder.
  - Lyddopptak er også tilgjengelig i visningsmenyen.
- 2 Velg **[M]** og trykk på **OK**.
  - Velg [No] for å avslutte uten å legge til et opptak.
- 3 Velg **[M Start]** og trykk på **OK** for å begynne å ta opp.
- 4 Trykk på **OK** for å avslutte opptaket.
  - Bilder med lyddopptak er merket med et **[M]**-ikon.
  - Velg [Erase] i trinn 2 for å slette et opptak.

Vise kamerabilder på TV

Bruk AV-kabelen som fulgte med kameraet for å vise lagrede bilder på TV-apparatet. Koble kameraet til en HD-TV med en HDMI-kabel (tilgjengelig fra tredjepartsleverandører) for å se høykvalitetsbilder på en TV-skjerm.

1 Bruk kabelen til å koble kameraet til TV-en.

- Juster innstillingene på TV-en før du kobler til kameraet.
- Velg kameravideomodus før du kobler til kameraet via en A/V-kabel. [Video Out] (s. 87)

2 Velg TV-inngangskanal.

- Kameraskjermen slår seg av når kabelen er tilkoblet.
- Trykk på -knappen ved tilkobling via en AV-kabel.

Forsiktig

- Se bruksanvisningen som følger med TV-en for informasjon om hvordan du endrer inngangskilde.
- Avhengig av innstillingene for TV-en kan bildene og informasjonen som vises bli beskåret.
- Hvis kameraet er koblet til med både en A/V- og en HDMI-kabel, prioriteres HDMI.
- Hvis kameraet er koblet til med en HDMI-minikabel, kan du velge den digitale videosignaltypen. Velg et format som passer med inngangsformatet som er valgt med TV-en. [HDMI] (s. 87)

1080i	Prioritering gis til 1080i HDMI-utgangen.
720p	Prioritering gis til 720p HDMI-utgangen.
480p/576p	480p/576p HDMI-utgang. 576p brukes når [PAL] er valgt for [Video Out]. (s. 87)

- Du kan ikke ta bilder eller ta opp film mens HDMI-kabelen er tilkoblet.
- Kameraet skal ikke kobles til andre HDMI-utgangsenheter. Dette kan føre til at kameraet skades.
- HDMI-utgang utføres ikke mens tilkoblet via USB til en datamaskin eller skriver.

Bruke TV-ens fjernkontroll

Du kan betjene kameraet med en TV-fjernkontroll når tilkoblet en TV som støtter HDMI-kontroll.

- 1** Velg [HDMI] i Brukermeny (s. 87) kategori .
- 2** Velg [HDMI Control] og deretter [On].
- 3** Betjen kameraet ved bruk av fjernkontrollen til TV-en.
  - Du kan betjene kameraet ved å følge betjeningsveiledningen som vises på TV-en.
  - Du kan skjule eller vise informasjonsvisningen ved å trykke på den «Røde» knappen under visning av enkeltbilde, og du kan vise eller skjule indeksvisningen ved å trykke på den «Grønne» knappen.
  - Det kan være at noen TV-er ikke støtter alle funksjoner.

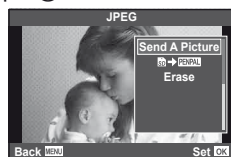
6 Sende og motta bilder

Den ekstra OLYMPUS PENPAL kan brukes til å laste opp bilder til, og motta bilder fra, Bluetooth-enheter eller andre kameraer som er koblet til en OLYMPUS PENPAL. Besøk OLYMPUS-websiden for mer informasjon om Bluetooth-enheter. Før du sender eller mottar bilder, må du velge [On] for [*/☞ Menu Display] > [☞ Menu Display] for å gjøre menyen til inngang for tilbehør tilgjengelig.

Sende bilder

Endre størrelse på og last opp JPEG-bilder til en annen enhet. Før du sender bilder, må du sørge for at mottaksenheten er satt til modusen for mottak av data.

- 1 Vis bildet du ønsker å sende i full ramme og trykk på **OK**.
- 2 Velg [Send A Picture] og trykk på **OK**.
  - Velg [Search] og trykk på **OK** i neste dialog. Bluetooth-enheter innenfor rekkevidde, eller i [Address Book] vises.
- 3 Velg destinasjonen og trykk på **OK**.
  - Bildet lastes opp til mottaksenheten.
  - Hvis du blir bedt om å oppgi en PIN-kode, skriv 0000 og trykk på **OK**.

Motta bilder/legge til en vert

Koble til overføringsenheten og last ned JPEG-bilder.

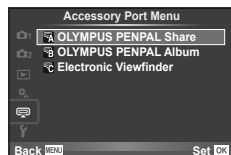
- 1 Velg [OLYMPUS PENPAL Share] i **A**-fanen på menyen til inngang for tilbehør (s. 95).
- 2 Velg [Please Wait] og trykk på **OK**.
  - Utfør operasjoner for sending av bilder på sendingseheden.
  - Overføring vil starte og en [Receive Picture Request]-dialog vises.
- 3 Velg [Accept] og trykk på **OK**.
  - Bildet lastes ned til kameraet.
  - Hvis du blir bedt om å oppgi en PIN-kode, skriv 0000 og trykk på **OK**.

Tips

For å endre størrelse på bilder som skal overføres eller velge hvor lenge kameraet søker etter et mål.

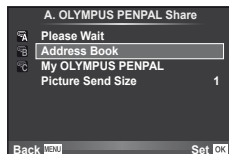
[OLYMPUS PENPAL Share] (s. 95)

Redigere adresseboken

OLYMPUS PENPAL kan lagre vertsinformasjon. Du kan tildele navn til verter eller slette vertsinformasjon.

- 1 Velg [OLYMPUS PENPAL Share] i -fanen på menyen til inngang for tilbehør (s. 95).
  - Trykk på og velg [Address Book].

- 2 Velg [Address List] og trykk på .
- Navnene på eksisterende verter vises.
- 3 Velg verteren som du vil redigere og trykk på .

Slette verter

Velg [Yes] og trykk på .

Rediger vertsinformasjon

Trykk på for å vise vertsinformasjon. For å endre vertsnavnet, trykk på igjen og rediger gjeldende navn i dialogen for endring av navn.

Opprette album

Du kan endre størrelse på dine JPEG-favorittbilder og kopiere dem til en OLYMPUS PENPAL.

- 1 Vis bildet du ønsker å kopiere i full ramme og trykk på .
- 2 Velg [→ **PENPAL**] og trykk på .
- For å kopiere bilder fra en OLYMPUS PENPAL til minnekortet, velg [**PENPAL** →] og trykk på .

Tips

Velge størrelsen som bildene kopieres i. [Picture Copy Size] (s. 95)
Kopiere alle bildene fra minnekortet. [Copy All] (s. 95)
Slette eller formatere album. [Album Mem. Setup] (s. 95)
Fjerne beskyttelse fra alle bilder i albumet. [Reset Protect] (s. 95)
Vise albumstatus (mengde av gjenværende minne). [Album Mem. Usage] (s. 95)

Forsiktig

- OLYMPUS PENPAL kan kun brukes i den regionen som den ble kjøpt i. Avhengig av områdene du bruker den i, kan bruk av enheten bryte med reguleringer for elektromagnetiske bølger og dette kan medføre en bot.

7 Bruke OLYMPUS Viewer 2

Windows

1 Sett inn den medfølgende CD-en i en CD-ROM-stasjon.

Windows XP

- En «Setup»-dialog vises.

Windows Vista/Windows 7

- En Autorun-dialog vises. Klikk på «OLYMPUS Setup» for å vise «Setup»-dialogen.

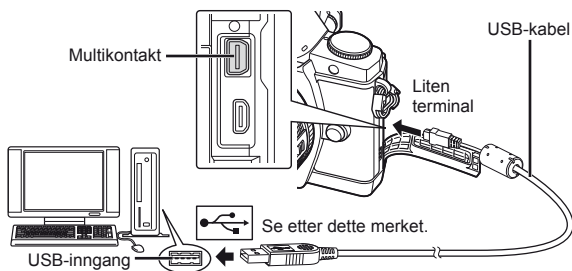
! Forsiktig

- Hvis «Oppsett»-dialogen ikke vises, velger du «Min datamaskin» (Windows XP) eller «Datamaskin» (Windows Vista/Windows 7) fra startmenyen. Dobbeltklikk på ikonet for CD-ROM (OLYMPUS Setup) for å åpne vinduet «OLYMPUS Setup» og dobbeltklikk deretter på «LAUNCHER.EXE».
- Hvis en «User Account Control»-dialog vises, klikk på «Yes» eller «Continue».

2 Følg skjerminstruksjonene som vises på datamaskinen.

! Forsiktig

- Hvis intet vises på kameraskjermen etter å ha koblet kameraet til datamaskinen, kan det hende batteriet utladet. Bruk et fulladet batteri.

! Forsiktig

- Når kameraet er koblet til en annen enhet via USB, vises en melding om at du må velge en tilkoblingstype. Velg [Storage].

3 Registrer ditt Olympus-produkt.

- Klikk på «Registration»-knappen og følg instruksjonene på skjermen.

4 Installer OLYMPUS Viewer 2.

- Sjekk systemkravene før installering.
- Klikk på «OLYMPUS Viewer 2»-knappen og følg instruksjonene på skjermen for å installere programvaren.

OLYMPUS Viewer 2	
Operativsystem	Windows XP (Service Pack 2 eller senere)/Windows Vista/ Windows 7
Prosesor	Pentium 4 1,3 GHz eller bedre (Pentium D 3,0 GHz eller bedre er nødvendig for filmer)
RAM	1 GB eller mer (2 GB eller mer anbefales)
Ledig plass på harddisk	1 GB eller mer
Skjerminnstillinger	1024 × 768 piksler eller mer Minimum 65 536 farger (16 770 000 farger anbefales)

- Se hjelp online for informasjon om bruk av programvaren.

Macintosh

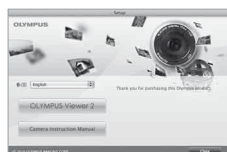
1 Sett inn den medfølgende CD-en i en CD-ROM-stasjon.

- Innhold på disken bør vises automatisk i søkeren. Hvis ikke, dobbeltklikker du på CD-ikonet på skrivebordet.
- Dobbeltklikk «Setup»-ikonet for å vise «Setup»-dialog.

2 Installer OLYMPUS Viewer 2.

- Sjekk systemkravene før installering.
- Klikk på «OLYMPUS Viewer 2»-knappen og følg instruksjonene på skjermen for å installere programvaren.

OLYMPUS Viewer 2	
Operativsystem	Mac OS X v10.4.11–v10.7
Prosesor	Intel Core Solo/Duo 1,5 GHz eller bedre
RAM	1 GB eller mer (2 GB eller mer anbefales)
Ledig plass på harddisk	1 GB eller mer
Skjerminnstillinger	1024 × 768 piksler eller mer Minimum 32 000 farger (16 770 000 farger anbefales)

- *Andre språk kan velges fra kombinasjonsboksen språk. Se hjelp online for informasjon om bruk av programvaren.

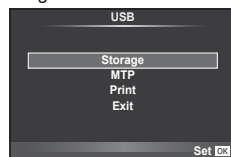
Kopiere bilder til en datamaskin uten OLYMPUS Viewer 2

Kameraet ditt støtter USB-standard masselagring. Du kan overføre bilder til en datamaskin ved å kople kameraet til datamaskinen med USB-kabelen som fulgte med. Følgende operativsystemer er kompatible med USB-forbindelsen:

Windows: Windows XP Home Edition/
Windows XP Professional/
Windows Vista/Windows 7

Macintosh: Mac OS X versjon 10.3 eller nyere

- 1 Slå av kameraet og koble det til datamaskinen.
  - Plasseringen av USB-inngangen varierer fra datamaskin til datamaskin. Detaljert informasjon finner du i datamaskinens bruksanvisning.
- 2 Slå på kameraet.
  - Utvalgsskjermen for USB-forbindelsen vises.
- 3 Trykk på Δ ∇ for å velge [Storage]. Trykk på OK .

4 Datamaskinen identifiserer kameraet som ny enhet.

! Forsiktig

- Hvis du bruker Windows Photo Gallery for Windows Vista eller Windows 7, velger du [MTP] i trinn 3.
- Dataoverføring kan ikke garanteres for følgende systemer, selv om datamaskinen skulle være utstyrt med en USB-kontakt:
  - Datamaskiner med USB-innganger som er lagt til i form av utvidelseskort osv.
  - Datamaskiner uten fabrikkinstallert operativsystem og selvbygde datamaskiner
- Kamerakontroller kan ikke brukes mens kameraet er koblet til en datamaskin.
- Hvis dialogen i trinn 2 ikke vises når kameraet er koblet til, velger du [Auto] for [USB Mode] (s. 88) i kameraets brukermenyer.

8 Skrive ut bilder

Utskriftskoding (DPOF*)

Du kan lagre digitale «utskriftsbestillinger» på minnekortet som angir hvilke bilder som skal skrives ut samt antallet eksemplarer av hver utskrift. Deretter kan du få bildene skrevet ut i en fotobutikk som støtter DPOF, eller du kan skrive ut bildene selv ved å koble kameraet direkte til en DPOF-skriver. Et minnekort er nødvendig når du oppretter en utskriftsbestilling.

* DPOF (Digital Print Order Format) er en standard for lagring av informasjonen som er nødvendig for at en skriver eller utskriftstjeneste skal kunne skrive ut bilder automatisk.

Opprette en utskriftsbestilling

1 Trykk på **OK** under visning og velg [**□**].

2 Velg [**□**] eller [**ALL**] og trykk på **OK**.

Enkeltbilder

Trykk på **<D>** for å velge bildet du ønsker å kode for utskrift, trykk så på **△** **▽** for å stille inn antall eksemplarer.

- Gjenta dette punktet for å stille inn utskriftskoding for flere bilder. Trykk på **OK** når alle ønskede bilder har blitt valgt.

Alle bilder

Velg [**ALL**] og trykk på **OK**.

3 Velg format for dato og klokkeslett, og trykk på **OK**.

Nr	Bildene skrives ut uten dato og klokkeslett.
Dato	Bildene skrives ut med datoen de ble tatt.
Klokkeslett	Bildene skrives ut med tidspunktet de ble tatt.

4 Velg [Set] og trykk på **OK**.

⚠ Forsiktig

- Kameraet kan ikke brukes til å endre utskriftsbestillinger som er opprettet med andre enheter. Opprettelse av en ny utskriftsbestilling eksisterer alle eksisterende utskriftsbestillinger som er opprettet med andre enheter.
- Utskriftsbestillinger kan ikke inkludere 3D-fotografier, RAW-bilder eller filmer.

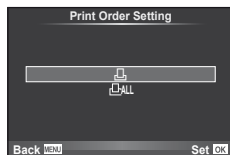
Fjerne alle eller valgte bilder fra utskriftsbestillingen

Du kan nullstille all utskriftskoding, eller bare kodingen for utvalgte bilder.

1 Trykk på **OK** under visning og velg [**□**].

2 Velg [**□**] og trykk på **OK**.

- For å fjerne alle bildene fra utskriftsbestillingen, velg [Reset] og trykk på **OK**. For å avslutte uten å fjerne alle bilder, velg [Keep] og trykk på **OK**.

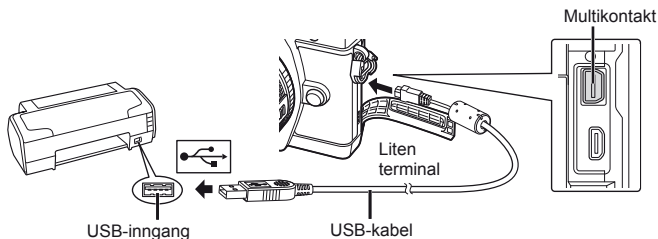

- 3 Trykk på $\triangleleft$ for å velge bilder som du vil fjerne fra utskriftsbestillingen.
  - Bruk ∇ til å stille inn antall utskrifter til 0. Trykk på OK straks du har fjernet alle ønskede bilder fra utskriftsbestillingen.
- 4 Velg format for dato og klokkeslett, og trykk på OK .
  - Denne innstillingen brukes på alle bilder med utskriftskoding.
- 5 Velg [Set] og trykk på OK .

Direkte utskrift (PictBridge)

Hvis du kobler kameraet til en PictBridge-kompatibel skriver med USB-kabelen, kan du skrive ut bildene direkte.

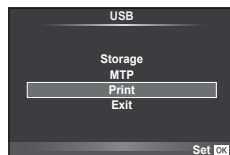
- 1 Koble kameraet til datamaskinen med den inkluderte USB-kabelen og slå på kameraet.

- Bruk et fulladet batteri for utskrift.
- Når kameraet slås på, bør en dialog vises på skjermen om at du må velge en vert. Hvis den ikke vises, velger du [Auto] for [USB Mode] (s. 88) i kameraets brukermenyer.

- 2 Bruk $\triangle$ ∇ for å velge [Print].

- [One Moment] vises, etterfulgt av en dialog for valg av utskriftsmodus.
- Vises ikke skjermen etter noen få minutter, koble USB-kabelen fra igjen og begynn på nytt fra trinn 1.

Gå videre til «Brukermeny» (s. 83).

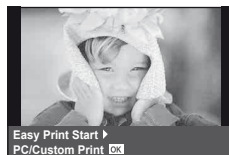
! Forsiktig

- 3D-fotografier, RAW-bilder og filmer kan ikke skrives ut.

Lett utskrift

Bruk kameraet til å vise bildet du vil skrive ut før du kobler til skriveren via USB-kabelen.

- 1 Bruk **<D>** til å vise bildene du vil skrive ut på kameraet.
- 2 Trykk på **D>**.
  - Skjermen for bildevalg vises når utskriften er fullført. For å skrive ut et bilde til, bruker du **<D>** for å velge bildet og trykker på **OK**.
  - For å avslutte, kople USB-kabelen fra kameraet mens skjermen for bildevalg vises.

Brukerinnstilt utskrift

- 1 Følg betjeningsveiledningen for å stille inn et utskriftsalternativ.

Velge utskriftsmetode

Velg utskriftstype (utskriftsmetode). Tilgjengelige utskriftsmetoder er vist under.

Print	De valgte bildene skrives ut.
All Print	Skriver ut alle bilder som er lagret på minnekortet og skriver ut ett eksemplar av hvert bilde.
Multi Print	Skriver ut flere kopier av et bilde i ulike rammer på et enkelt ark.
All Index	Skriver ut en indeks av alle bildene som er lagret på minnekortet.
Print Order	Skriver ut iht. den utskriftskodingen du har gjort. Dersom det ikke finnes bilder med utskriftskoding, er ikke denne funksjonen tilgjengelig.

Innstilling av utskriftspapirets egenskaper

Denne innstillingen varierer avhengig av skrivertypen. Hvis bare skriverens STANDARD-innstilling er tilgjengelig, kan du ikke endre innstillingen.

Size	Stiller inn et papirformat som skriveren støtter.
Borderless	Velger om bildet skal skrives ut over hele siden eller inne i en tom ramme.
Pics/sheet	Velger antall bilder per ark. Viser når du har valgt [Multi Print].

Valg av et bilde du ønsker å skrive ut

Velg bilder du ønsker å skrive ut. De valgte bildene kan skrives ut senere (koding av enkeltbilder), eller bildet som vises kan skrives ut med en gang.

Print (OK)	Skriver ut bildet som vises. Hvis det finnes et bilde som det allerede er utført [Single Print] utskriftskoding for, vil bare dette bildet bli skrevet ut.
Single Print (▲)	Bruker utskriftskoding på bildet som vises. Ønsker du å tilføje koding på andre bilder etter å ha brukt [Single Print], bruker du <◀▶ for å velge dem.
More (▼)	Stiller inn antall eksemplarer og andre egenskaper for bildet som vises, og om det skal skrives ut eller ikke. Se «Stille inn utskriftsinformasjon» i neste avsnitt for informasjon om bruk.

Stille inn utskriftsinformasjon

Velg om utskriftsinformasjon, f.eks. dato og klokkeslett eller filnavn, skal vises på bildet når det skrives ut. Når utskriftsmodus er stilt til [All Print] og [Option Set] er valgt, vises følgende alternativ.

	Stiller inn antall eksemplarer.
Dato	Skriver ut dato og klokkeslett som er tatt opp på bildet.
Filnavn	Skriver ut filnavnet som er tatt opp på bildet.
	Beskjærer bildet for utskrift. Bruk hjulet til å velge størrelsen på beskjæringen og ▲ ▼ ◀▶ til å plassere beskjæringen.

2 Når du har stilt inn bilder for utskrift og utskriftsinformasjoner, velger du [Print], og trykker så på (OK).

- Trykk på (OK) for å stoppe og avbryte utskriften. Velg [Continue] for å gjenoppta utskriften.

■ Kansellere utskrift

For å avbryte en utskrift, markerer du [Cancel] og trykker på (OK). Merk at eventuelle endringer for utskriftsbestillingen vil gå tapt. Trykk på **MENU** for å kansellere utskriften og ta tilbake til forrige trinn, hvor du kan gjøre endringer for den nåværende utskriftsbestillingen.

9 Kameraoppsett

Setupmeny

Bruk setupmenyen til å stille inn de grunnleggende kamerafunksjonene.

Se «Bruk av menyene» (s. 26) for informasjon om bruk av menylistene.

Innstilling	Beskrivelse	
⌚ (Innstilling av dato/klokkeslett)	Still kameraklokken.	9
🗨️ (Endre skjermpråket)	Du kan skifte språk som skal brukes til visningene på skjermen og feilmeldingene, fra engelsk til et annet språk.	—
📺 (Justering av lysstyrken på skjermen)	Du kan justere skjermens lysstyrke og fargetemperatur. Justering av fargetemperaturen vil kun påvirke skjermen under avspilling. Bruk ◀▶ for å markere 🌡️ (fargetemperatur) eller 🌞 (lysstyrke) og ▲▼ for å justere verdien. Trykk på INFO -knappen for å veksle mellom [Natural] og [Vivid] skjermfarge.	—
Rec View	Velg om bilder skal vises rett etter at de er tatt, og hvor lenge de skal vises. Dette kan være nyttig for en rask kontroll av bildet du nettopp har tatt. Trykker du utløserknappen halvveis ned mens du kontrollerer bildet, kan du straks fortsette fotograferingen. [0.3sec]–[20sec]: Velger antall sekunder som hvert bilde skal vises. [Off]: Bildet som lagres på kortet, vises ikke. [Auto▶]: Bildet som blir lagret vises på skjermen, og deretter går kameraet over i visningsmodus. Dette er nyttig for å kunne slette bilder etter å ha kontrollert dem.	—
🗨️ Menu Display	Velg om du vil vise brukermenyene eller menyen for inngang for tilbehør.	86
Firmware	Produktets firmwareversjon vises. Når du kommer med forespørsler om kameraet eller tilbehøret, eller hvis du ønsker å laste ned programvare, må du angi hvilken versjon av hvert av produktene du bruker.	—

Kamerainnstillinger kan tilpasses ved hjelp av bruker- og tilbehørsmenyene.

☼ Brukermenyen brukes til å fininnstille kamerainnstillinger. ☰ Menyene Inngang for tilbehør brukes til å justere innstillingene til enheter i inngangen for tilbehør.

Før bruk av menyene bruker/inngang for tilbehør

Menyene Bruker og Inngang for tilbehør er kun tilgjengelige når riktig alternativ er valgt for [☼/☰ Menu Display]-elementet i oppsettmenyen. 🗨 «Setupmeny» (s. 85).

Brukermenyinnstillinger

☼ AF/MF

MENU → ☼ → ☰

Innstilling	Beskrivelse	☞
AF Mode	Velg AF-modus.	43
Full-time AF	Hvis [On] er valgt, vil kameraet fortsette å fokusere selv når utløserknappen ikke er trykket halvveis ned.	—
AEL/AFL	Tilpasse AF- og AE-lås.	93
Tilbakestill objektiv	Når denne er stilt til [On], tilbakestilles objektivets fokus (uendelig) hver gang kameraet slås av.	—
BULB/TIME Focusing	Fokuset låses vanligvis under eksponeringen når manuell fokus (MF) er valgt. Velg [On] for å bruke fokusringen til å fokusere med.	—
Focus Ring	Du kan spesialtilpasse hvordan linsen justeres til fokuspunktet ved å velge fokusringens dreieretning.	—
MF Assist	Velg [On] for automatisk forstørrelse av bildet for nøyaktig fokusering når fokusringen dreies i manuell fokusmodus.	—
[•••] Set Home	Velg AF-søkepunktets posisjon som skal lagres som hjemposisjonen. [HP] vises i skjermbildet for valg av AF-søkepunkt mens du velger en hjemposisjon.	—
AF Illuminat.	Velg [Off] for å deaktivere AF-illuminatoren.	—
☺ Face Priority	Kameraet gir prioritet til ansikter eller pupiller på menneskemotiver under fokusering. Kameraet zoomer inn på ansikter under visning av nærbilde.	46

☰ Button/Dial

MENU → ☼ → ☰

Innstilling	Beskrivelse	☞
Button Function	Velg funksjonen som er tildelt den valgte knappen.	—
	[Fn1] Function], [Fn2] Function], [☺ Function], [▶ Function], [▼ Function]	93
	[☰] Function], [BFn1] Function], [BFn2] Function], [L-Fn] Function]	93, 94

Innstilling	Beskrivelse	
Dial Function	Velg rollene til hoved- og bi-funksjonshjulene. Du kan også bruke MENU -knappen til å velge dreieretningen på hjulet og markørens bevegelsesretninger.	—
Dial Direction	Velg retningen som reguleringshjulet roteres i for å øke eller redusere lukkerhastighet og blender.	—

Release/

MENU → →

Innstilling	Beskrivelse	
RIs Priority S	Hvis [On] er valgt, kan lukkeren frigjøres selv om kameraet ikke kan fokusere. Dette alternativet kan stilles atskilt for modiene S-AF (s. 43) og C-AF (s. 43).	—
RIs Priority C		
L fps	Velg rammefremdriftshastigheten for [L] og [H]. Tallene er omtrentlige maksimumsgrenser.	56
H fps		
+ IS Off	Hvis [On] er valgt, slås bildestabilisering [Off] under seriefotografering.	—
Half Way RIs With IS	Velg [On] for å aktivere bildestabilisering når utløserknappen trykkes halvveis ned.	—

Disp()/PC

MENU → →

Innstilling	Beskrivelse																																			
HDMI	[HDMI Out]: Velge det digitale videoformatet for tilkobling til en TV via en HDMI-minikabel. [HDMI Control]: Velg [On] for å la kameraet betjenes med fjernkontroller for TV-er som støtter HDMI-kontroll.	74																																		
Video Out	Velg videostandarden ([NTSC] eller [PAL]) som brukes i landet eller regionen din.	74																																		
Control Settings	Velg kontrollene som vises i hver opptaksmodus. <table border="1" data-bbox="298 899 833 1121"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Kontroller</th> <th colspan="4">Opptaksmodus</th> </tr> <tr> <th>P/A/S/M</th> <th>▲AUTO</th> <th>▲ART</th> <th>▲SCN</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Live Control (s. 24)</td> <td>On/Off</td> <td>On/Off</td> <td>On/Off</td> <td>On/Off</td> </tr> <tr> <td>Live SCP (s. 22)</td> <td>On/Off</td> <td>On/Off</td> <td>On/Off</td> <td>On/Off</td> </tr> <tr> <td>Live Guide (s. 21)</td> <td>—</td> <td>On/Off</td> <td>—</td> <td>—</td> </tr> <tr> <td>Art Menu</td> <td>—</td> <td>—</td> <td>On/Off</td> <td>—</td> </tr> <tr> <td>Scene Menu</td> <td>—</td> <td>—</td> <td>—</td> <td>On/Off</td> </tr> </tbody> </table>	Kontroller	Opptaksmodus				P/A/S/M	▲AUTO	▲ART	▲SCN	Live Control (s. 24)	On/Off	On/Off	On/Off	On/Off	Live SCP (s. 22)	On/Off	On/Off	On/Off	On/Off	Live Guide (s. 21)	—	On/Off	—	—	Art Menu	—	—	On/Off	—	Scene Menu	—	—	—	On/Off	39
Kontroller	Opptaksmodus																																			
	P/A/S/M	▲AUTO	▲ART	▲SCN																																
Live Control (s. 24)	On/Off	On/Off	On/Off	On/Off																																
Live SCP (s. 22)	On/Off	On/Off	On/Off	On/Off																																
Live Guide (s. 21)	—	On/Off	—	—																																
Art Menu	—	—	On/Off	—																																
Scene Menu	—	—	—	On/Off																																
/Info Settings	Velg informasjonen som vises når du trykker på INFO -knappen. []Info]: Velg informasjonen som vises i fullrammevisning. [LV-Info]: Velg informasjonen som vises når kameraet er i opptaksmodus. [] Settings]: Velg informasjonen som vises i indeks- og kalendervisning.	39, 40, 69																																		
Displayed Grid	Vis et rutenett på skjermen.	—																																		
Bildemodus-innstillinger	Vis bare den valgte bildemodus når live control eller super control panel brukes til å velge et bildemodus.	—																																		

Innstilling	Beskrivelse	
Histogram Settings	[Highlight]: Velg den nedre grensen for visning sterk belysning. [Shadow]: Velg den øvre grensen for visning av skygge.	40
Mode Guide	Velg [On] for å vise hjelpeinformasjonen for den valgte modusen når funksjonshjulet er satt til en ny innstilling.	12
Live View Boost	Hvis [On] er valgt, gis prioritering til å gjøre bilder tydelige; effektene eksponeringskompensasjoner og andre innstillinger vil ikke være synlige på skjermen.	—
Art LV Mode	[mode1]: Filtereffekten vises alltid. [mode2]: Filtereffekter vises ikke på skjermen mens utløserknappen er trykket halvveis inn. Velg for en jevn visning.	—
LV Close Up Mode	[mode1]: Trykk utløserknappen halvveis ned for å avbryte zoom. [mode2]: Zoomingen avbrytes ikke når utløserknappen trykkes halvveis ned.	45
Info Off	Velg hvor lenge informasjonen vises.	—
Backlit LCD	Hvis ingen operasjoner utføres for den valgte perioden, dempes baklyset for å spare batteristrømmen. Baklyset dempes ikke hvis du velger [Hold].	—
Sleep	Hvis ingen handlinger utføres i løpet av den angitte tidsperioden, går kameraet over til hvilemodus (standby). Kameraet gjenaktiveres ved å trykke utløserknappen halvveis ned.	—
Auto Power Off	Velg hvor lang tid det skal gå før kameraet slår seg av automatisk.	—
■) (Pipetone)	Når stilt til [Off], kan du slå av pipetonen som utløses når fokus låser seg fast ved å trykke på utløserknappen.	—
USB Mode	Velg en modus for å koble kameraet til en datamaskin eller skriver. Velg [Auto] for å vise USB-modusalternativer hver gang kameraet kobles til.	—

Innstilling	Beskrivelse	
EV Step	Velg størrelsen på intervallene som skal brukes ved valg av lukkerhastighet, blønderverdi, eksponeringskompensasjon og andre parametre for eksponering.	—
Måling	Velg en målemodus i henhold til forholdene.	48
AEL-måling	Velg målemetoden som brukes for AE-lås (s. 48). [Auto]: Bruk målemetoden som for øyeblikket er valgt.	—
ISO	Still inn ISO-følsomhet.	55
ISO Step	Velg intervallene for valg av ISO-følsomhet.	—
ISO-Auto Set	Velg den øvre grensen og standardverdien som skal brukes for ISO-følsomheten når [Auto] er valgt for [ISO]. [High Limit]: Velg den øvre grensen for valg av auto ISO-følsomhet. [Default]: Velg standardverdien for valg av auto ISO-følsomhet.	—

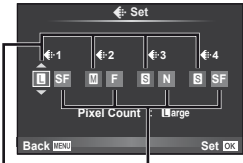
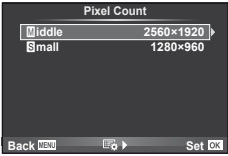
Innstilling	Beskrivelse	📏
ISO-Auto	Velg opptaksmodiene som [Auto] ISO-følsomhet er tilgjengelig i. [P/A/S]: Valg av auto ISO-følsomhet er tilgjengelig i alle modi, med unntak av M . ISO-følsomheten er fastsatt til ISO 200 i modusen M . [All]: Valg av ISO-følsomhet er tilgjengelig i alle modi.	—
BULB/TIME Timer	Velg maksimum eksponering for bulb- og time-fotografering.	—
Live BULB	Velg visningsintervallet under fotografering. Visse begrensninger gjelder. Frekvensen faller ved høy ISO-følsomhet. Velg [Off] for å deaktivere visningen. Trykk på skjermen eller trykk utløserknappen halvveis ned for å oppdatere visningen.	—
Live TIME		—
Anti-shock [⬆]	Velg forsinkelsen fra når utløserknappen trykkes ned og til utløserknappen slippes. Dette reduserer kamerabevegelse som skyldes vibrasjoner. Denne funksjonen er nyttig i situasjoner som mikroskopfotografering og astrofotografering. Den er også nyttig ved seriefotografering (s. 56) og under fotografering med selvutløser (s. 56).	—

☰ Custom

Innstilling	Beskrivelse	📏
⚡ X-Sync.	Velg lukkerhastigheten som skal brukes når blitsen avfyres.	109
⚡ Slow Limit	Velg den mest langsomme lukkerhastigheten når blits brukes.	109
☑+☑	Med innstillingen [On] vil den bli lagt til verdien for eksponeringskompensasjon og blitsstyrkekontroll vil bli utført.	47, 69

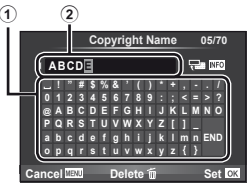
☰ White Balance/Color/WB

Innstilling	Beskrivelse	📏
Noise Reduct.	Denne funksjonen reduserer bildestøyen som genereres under lang eksponering. [Auto]: Støyreduksjon utføres kun ved langsomme lukkerhastigheter. [On]: Støyreduksjon aktiveres for alle bilder. [Off]: Støyreduksjon av. • Støyreduksjon krever omtrent dobbelt så mye tid på å ta bildet. • Støyreduksjon slås av automatisk under seriefotografering. • Denne funksjonen vil ikke virke effektivt i alle fotograferingssituasjoner eller for alle motiver.	59
Støyfilter	Velg nivået med støyreduksjon som skal påføres ved høye ISO-følsomheter.	—
WB	Velg hvitbalansemodusen.	50
All [WB☑]	[All Set]: Bruk samme hvitbalanserekompensasjon i alle modi med unntak av [CWB]. [All Reset]: Still inn hvitbalanserekompensasjonen for alle modi med unntak av [CWB] til 0.	—

Innstilling	Beskrivelse	👉
WB AUTO Keep Warm Color	Velg [Off] for å eliminere «varme» farger fra bilder tatt under glødelampelys.	—
↕+WB	Juster hvitbalansen for å bruke blits.	—
Color Space	Du kan velge hvordan fargene skal gjengis på skjerm eller skriver.	—
Shading Comp.	Velg [On] for å korrigere periferisk lys i henhold til type objektiv. <ul style="list-style-type: none"> • Kompensasjon er ikke tilgjengelig for telekonvertere eller forlengelsesrør. • Det kan være synlig støy i kantene på bilder som er tatt ved høye verdier for ISO-følsomhet. 	—
⬅️ Set	<p>Lagringsmodusen for JPEG-bilder kan velges fra fire kombinasjoner av bildestørrelse og kompresjonsforhold. Du kan velge tre størrelser og fire kompresjonsforhold for hver kombinasjon.</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> <p>Endring av JPEG-lagringsmodi</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Bruk < > til å velge en kombinasjon ([⬅️:1] – [⬅️:4]), og bruk Δ ▽ til å endre. 2) Trykk på Ⓞ. <p style="text-align: center;">Antall bildepunkter Kompresjonsforhold</p> </div>	54
Antall bildepunkter	<p>Velg antall bildepunkter for bilder med [M]- og [S]-størrelse.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Velg [Pixel Count] i ⚙️. Brukermeny kategori 📷. 2) Velg [M]iddle eller [S]mall] og trykk på ▷. 3) Velg antall bildepunkter og trykk på Ⓞ. 	54

📷 Record/Erase

Innstilling	Beskrivelse	👉
Quick Erase	Hvis [On] er valgt og du trykker på 🗑️-knappen under visning, slettes det aktuelle bildet.	—
RAW+JPEG Erase	Velg handlingen som skal utføres når et lagres bilde med en RAW+JPEG-innstilling slettes i visning av enkeltbilde (s. 17). <ul style="list-style-type: none"> [JPEG]: Bare JPEG-kopien slettes. [RAW]: Bare RAW-kopien slettes. [RAW+JPEG]: Begge kopiene slettes. • Både RAW- og JPEG-kopier slettes når valgte bilder slettes, eller når [All Erase] (s. 70) er valgt. 	54

Innstilling	Beskrivelse	📷
Filnavn	[Auto]: Selv om det settes inn et nytt minnekort, beholdes filnumrene fra det forrige minnekortet. Filnummereringen fortsetter fra det siste nummeret som ble brukt, eller fra det høyeste nummeret tilgjengelig på kortet. [Reset]: Når du setter inn et nytt kort, begynner mappenumrene med 100 og filnavnet begynner med 0001. Hvis du setter inn et kort som inneholder bilder, begynner filnumrene med nummeret som kommer etter det høyeste filnummeret på kortet.	—
Edit Filename	Velg hvordan bildefiler tildeles navn ved å redigere den delen av filnavnet som er uthevet under i grått. sRGB: Pmdd0000.jpg _____ Pmdd AdobeRGB: _mdd0000.jpg _____ mdd	—
Priority Set	Velg standardsvaret ([Yes] eller [No]) for bekreftelesdialogbokser.	—
dpi Setting	Velg utskriftsoppløsningen. [Auto]: Utskriftsoppløsningen velges automatisk i henhold til bildestørrelsen. [Custom]: Trykk på ▶ for å velge en utskriftsoppløsning.	—
Opphavsrettinnstillinger	Legg navnene på fotografen og eieren av åndsverksrettighetene til på nye fotografier. Navn kan bestå av opptil 63 tegn. [Copyright Info.]: Velg [On] for å inkludere navnene på fotografen og eieren av åndsverksrettighetene i Exif-dataen for nye fotografier. [Artist Name]: Tast inn navnet på fotografen. [Copyright Name]: Tast inn navnet på eieren av åndsverksrettighetene. <div style="border: 1px solid gray; padding: 10px;"> <ol style="list-style-type: none"> 1) Uthev en bokstav ① og trykk på Ⓞ for å legge den uthevede bokstaven til navnet ②. 2) Gjenta trinn 1 for å fullføre navnet, og uthev deretter [END] og trykk på Ⓞ. <ul style="list-style-type: none"> • For å slette en bokstav, trykk på INFO-knappen for å plassere markøren i navnområdet ②, uthev bokstaven, og trykk på Ⓞ. </div> 	—

- OLYMPUS godtar ikke erstatningsansvar for skader som oppstår fra tvister som involverer bruken av [Copyright Settings]. Bruk på eget ansvar.

Movie

MENU → ⚙ → 📷

Innstilling	Beskrivelse	👉
 Mode	Velg en filopptaksmodus. Dette alternativet kan også velges med live control.	67
Movie+Still	Velg [On] for å ta et bilde når filopptaket avsluttes.	96
Movie 	Velg [Off] for å ta opp filmer uten lyd. Dette alternativet kan også velges med live control.	68
Movie Effect	Velg [Off] for å deaktivere filmeffekter.	67
Wind Noise Reduction	Reduser vindstøy under opptak.	—
Opptaksvolum	Juster mikrofonfølsomheten i henhold til avstanden til motivet.	—

Innebygd EVF

MENU → ⚙ → 📷

Innstilling	Beskrivelse	👉
Innebygd EVF-stil	Velg stil for søkeren.	—
 Info Settings	I likhet med skjermen kan søkeren brukes til å vise histogrammer og lyse områder og skygger.	—
 Displayed Grid	Vis et rutenett i søkeren. Velg mellom [3x3], [3x4], [4x4], [6x6] og [9x9].	—
EVF Auto Switch	Hvis [Off] er valgt, vil ikke søkeren slå seg på når du setter øyet mot søkeren. Bruk [OK]-knappen til å velge visning.	—
Bildefrekvens	Velg oppdateringsfrekvens for søkeren. Velg [High] for å redusere visningsforsinkelse. Visningskvaliteten kan falle under visse typer belysning, herunder fluorescerende lamper.	20
EVF Adjust	Juster søkerens lysstyrke og fargetone.	—

Utility

MENU → ⚙ → 📷

Innstilling	Beskrivelse	👉
Pixel Mapping	Pixel mapping-funksjonen er til kontroll og eventuell justering av bildesensoren og bildebehandlingsfunksjonene.	102
Exposure Shift	Juster optimal eksponering separat for hver målemodus. <ul style="list-style-type: none"> • Dette reduserer antall alternativer for eksponeringskompensasjon som er tilgjengelige i den valgte retningen. • Effektene er ikke synlige på skjermen. Foreta eksponeringskompensasjon (s. 47) for å utføre vanlige justeringer på eksponeringen.	—
 Warning Level	Velg batterinivået som -advarselen vises på.	30, 31
 Batteriprioritet	Velg den primære strømkilden når du bruker et batterigrep.	107
Level Adjust	Juster vinkelen på den virtuelle horisonten. [Reset]: Gjenoppretter den fabrikkinnstilte standardvinkelen. [Adjust]: Setter den virtuelle horisonten til kameraets gjeldende vinkel.	—

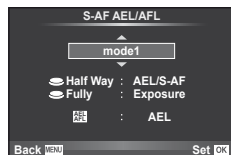
Innstilling	Beskrivelse	
Touch Screen Settings	Aktiverer berøringsskjermen. Velg [Off] for å deaktivere berøringsskjermen.	27
Eye-Fi*	Aktiverer eller deaktiverer opplasting ved bruk av et Eye-Fi-kort.	103

* Bruk i samsvar med lokale bestemmelser. På fly og andre steder der bruk av trådløse enheter er forbudt, fjern Eye-Fi-kortet fra kameraet eller velg [Off] for [Eye-Fi]. Kameraet støtter ikke «endeløs» Eye-Fi-modus.

■ AEL/AFL

MENU → → → [AEL/AFL]

Autofokus og måling kan utføres ved å trykke på knappen som AEL/AFL er tildelt til. Velg en modus for hver fokusmodus.

AEL/AFL

Modus		Utløserknappens funksjon				Knappefunksjon	
		Trykket halvveis ned		Trykket helt ned		Når AEL/AFL holdes nede	
		Fokus-	Ekspone- ring	Fokus-	Ekspone- ring	Fokus-	Ekspone- ring
S-AF	modus1	S-AF	Låst	–	–	–	Låst
	modus2	S-AF	–	–	Låst	–	Låst
	modus3	–	Låst	–	–	S-AF	–
C-AF	modus1	C-AF start	Låst	Låst	–	–	Låst
	modus2	C-AF start	–	Låst	Låst	–	Låst
	modus3	–	Låst	Låst	–	C-AF start	–
	modus4	–	–	Låst	Låst	C-AF start	–
MF	modus1	–	Låst	–	–	–	Låst
	modus2	–	–	–	Låst	–	Låst
	modus3	–	Låst	–	–	S-AF	–

■ Button Function

MENU → → → [Button Function] → [Fn1 Function]/SSIS/[Fn2 Function]/[Fn3 Function]/[Fn4 Function]/[Fn5 Function]/[Fn6 Function]/[Fn7 Function]

Funksjonene som kan tilordnes knappene, er oppført nedenfor. De tilgjengelige alternativene varierer fra knapp til knapp.

Velg funksjonen som er tildelt til knappene på batterigrepet.

Velg funksjonen som er tildelt til knappen på visse objektiver.

Flerfunksjon	Gir rask tilgang til den valgte funksjonen. Velg mellom [Highlight&Shadow Control], [WB], [Magnify] og [Image Aspect].
ISO	Still inn ISO-følsomhet.
WB	Endre hvitbalanse.
	Juster eksponeringskompensasjon.
AEL/AFL	Trykk på knappen for å låse fokus og eksponering.

 REC	Trykk på knappen for å ta opp en film. Hvis filmopptak ikke er tilordnet en knapp, kan filmer spilles inn ved å dreie funksjonshjulet til og trykke på lukkerknappen.
Preview (elektronisk)	Blenderåpning er trappet ned til den valgte verdien mens du trykker på knappen (s. 58).
 [...]	Velg AF-søkepunkt.
 Home	Ved å trykke på knappen velger AF-søkeren lagret posisjon med Set Home] (s. 86). AF-søkepunktets hjemposisjon indikeres med et -ikon. Trykk på knappen en gang til for å gå tilbake til AF-søkemodus. Hvis kameraet er slått av når hjemposisjonen velges, tilbakestilles hjemposisjonen.
	Kameraet måler hvitbalansen når knappen er nedtrykket (s. 51).
MF	Trykk på knappen for å velge manuell fokusmodus. Trykk på knappen en gang til for å gjenopprette den forrige valgte AF-modusen.
RAW 	Trykk på knappen for å veksle mellom lagringsmodiene JPEG og RAW+JPEG.
Test Picture	Bilder som tas mens knappen er trykket ned, vises på skjermen, men lagres ikke på minnekortet.
Myset1 – Myset4	Bilder som tas når knappen er trykket ned, blir tatt med innstillingene som er valgt for [Reset/Myset] (s. 42).
 / 	Knappen kan brukes til å velge mellom og når undervannsetuiet er festet. Trykk på og hold knappen for å gå tilbake til forrige skjerm. Hvis dette alternativet er valgt, utløses FL-LM2 selv om den ikke er hevet.
Live Guide	Trykk på knappen for å vise live guides.
 (digital telekonverter)	Trykk på knappen for å slå på eller av digital zoom.
 (forstørr)	Trykk på knappen én gang for å vise zoomrammen, og én gang til for å zoome inn. Hold knappen inne for å avbryte zoom.
AF Stop	Stopp autofokus.
 / 	Velg et alternativ for seriefotografering eller selvutløser.
	Velg en blitsmodus.
Off	Ingen funksjoner er tilordnet knappen.

Function

Standardfunksjonene for og som tildelt av alternativet [Direct Function] er henholdsvis og .

Menyalternativer for inngang for tilbehør

OLYMPUS PENPAL Share

MENU → →

Innstilling	Beskrivelse	
Vent	Motta bilder og legge verter til adresseboken.	76
Address Book	[Address List]: Viser vertene som har blitt lagret til adresseboken. [New Pairing]: Legg en vert til adresseboken. [Search Timer]: Velg hvor lenge kameraet søker etter en vert.	77
My OLYMPUS PENPAL	Vis informasjon for din OLYMPUS PENPAL, inkludert navnet, adressen og støttede enheter. Trykk på for å redigere enhetsnavnet.	77
Picture Send Size	Velger størrelsen som bildene overføres i. [Size 1: Small]: Bilder sendes i en størrelse som tilsvarer 640 × 480. [Size 2: Large]: Bilder sendes i en størrelse som tilsvarer 1920 × 1440. [Size 3: Medium]: Bilder sendes i en størrelse som tilsvarer 1280 × 960.	76

OLYMPUS PENPAL Album

MENU → →

Innstilling	Beskrivelse	
Copy All	Alle bilder og lydfiler kopieres mellom minnekortet og OLYMPUS PENPAL. Kopierte bilder endres størrelse i henhold til alternativet som er valgt for bildekopistørrelse.	77
Reset Protect	Fjern beskyttelse fra alle bilder i OLYMPUS PENPAL-albumet.	77
Album Mem. Usage	Vis antall bilder som for øyeblikket ligger i albumet og antall ytterligere bilder som lagres med [Size 2: Medium].	77
Album Mem. Setup	[All Erase]: Slett alle bilder i albumet. [Format Album]: Formater albumet.	77
Picture Copy Size	Velger størrelsen som bildene kopieres i. [Size 1: Large]: Størrelsen endres ikke for kopierte bilder. [Size 2: Medium]: Bilder kopieres i en størrelse som tilsvarer 1920 × 1440.	77

Electronic Viewfinder

MENU → →

Innstilling	Beskrivelse	
EVF Adjust	Juster lysstyrken og fargetemperaturen for eksterne søkere (ekstrautstyr). Den valgte fargetemperaturen brukes også på skjermen under visning. Bruk til å velge fargetemperatur ( ) eller lysstyrke ( ) og bruk til å velge fra verdier mellom [+7] og [-7].	—

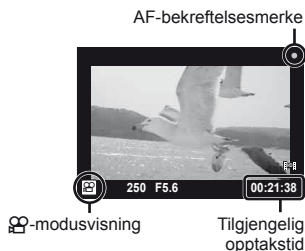
10

Tilpass kamerainnstillinger

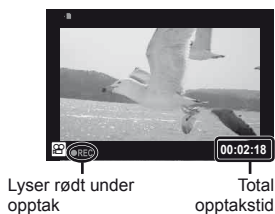
Ta opp filmer med utløserknappen

Hvis filmopptak ikke er tilordnet en knapp (herunder -knappen), kan lukkerknappen brukes til å ta opp filmer.

- 1 Sett funksjonshjulet på .
- 2 Trykk utløserknappen halvveis ned og fokuser på det du ønsker å filme.
  - Når motivet er i fokus, tennes AF-bekreftelsesmerket.

- 3 Trykk utløserknappen helt inn for å starte opptaket.
  - **•REC** lyser opp når du tar opp film og lyd samtidig.

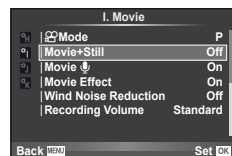

- 4 Trykk utløserknappen helt inn for å avslutte opptak.

Ta et bilde når filmopptaket avsluttes

Velg [On] for [Movie+Still] for å ta et stillbilde når filmopptaket er avsluttet. Denne funksjonen er nyttig når du vil lagre et stillbilde i tillegg til filmen.

- 1 Velg [Movie+Still] (s. 92) i Brukermeny, kategori .
- 2 Velg [On] og trykk på .

Forsiktig

- Dette alternativet er bare tilgjengelig når du bruker utløserknappen til å ta opp filmer.

Blitsfotografering med trådløs fjernkontroll

Eksterne blitsenheter med fjernkontrollmodus som er spesifisert for bruk med dette kameraet kan brukes til trådløs blitsfotografering. Kameraet kan uavhengig kontrollere blitsen som er montert på kameraet, og eksterne blitsenheter i opptil tre grupper. Se dokumentasjonen som følger med de eksterne blitsenhetene for mer informasjon.

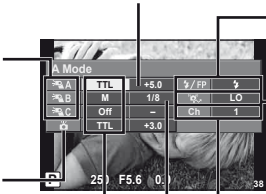
- 1 Sett de eksterne blitsenhetene til RC-modus og plasser dem som ønsket.
  - Slå på hver blitsenhet, trykk på MODE-knappen, og velg RC-modus.
  - Velg en kanal og gruppe for hver blitsenhet.
- 2 Velg [On] for [**⚡** RC Mode] i **2** Opptaksmeny 2 (s. 111).
  - Super-kontrollpanelet veksler til RC-modus.
  - Du kan velge en super-kontrollpanelvisning ved å trykke gjentatte ganger på **INFO**-knappen.
  - Velg en blitsmodus (legg merke til at rødøyereduksjon ikke er tilgjengelig i RC-modus).
- 3 Tilpass innstillingene for hver gruppe i super-kontrollpanelet.

Gruppe

- Velg blitskontrollmodus og juster blitsintensiteten separat for hver gruppe. For MANUELL, velg blitsintensiteten.

Velg rollen som utføres av kamerablitsen.

Blitsstyrkeverdi

Normal blits/Super FP-blits

- Veksle mellom normal blits og Super FP-blits.

Kommunikasjonslysnivå

- Still inn kommunikasjonslysnivå på [HI], [MID] eller [LO].

Kanal

- Still inn kommunikasjonskanalen til samme kanal som er benyttet på blitsen.

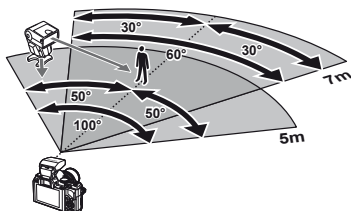
Blitskontrollmodus

Blitsstyrke

- 4 Fest den medfølgende blitsen og hev blitshodet.
  - Etter at du har bekreftet at innebygde og eksterne blitsenheter har blitt ladet opp, tar du et testbilde.

■ Trådløst blitskontrollområde

Plasser de trådløse blitsenhetene slik at fjernkontrollsensoren vender mot kameraet. Den følgende illustrasjonen viser de omtrentlige områdene for hvor blitsenhetene kan plasseres. Det faktiske kontrollområder varierer med faktiske fotograferingsforhold.

! Forsiktig

- Vi anbefaler at du bruker en enkel gruppe med opptil tre eksterne blitsenheter.
- Eksterne blitsenheter kan ikke brukes for andre sakte synkronisering med gardin eller eksponeringer med anti-sjokk som er lengre enn 4 sekunder.
- Hvis motivet er for nært kameraet, kan kontrollblinkene fra den innebygde blitsen påvirke eksponeringen (denne effekten kan reduseres ved å redusere effekten av kamerablitsen ved å bruke en diffusor eller andre tilsvarende teknikker).

Informasjon og tips om fotografering

Kameraet kan ikke slås på selv om batteri er satt i

Batteriet er ikke fullstendig oppladet

- Lad opp batteriet med batteriladeren.

Batteriet er midlertidig funksjonsudyktig på grunn av kulde

- Batteriytelsen faller i lave temperaturer. Ta ut batteriet og varm det opp ved å legge det i lommen en stund.

Ingen bilder tas selv om utløserknappen trykkes

Kameraet er slått av automatisk

- Hvis ingen handlinger utføres i løpet av en angitt tidsperiode, går kameraet automatisk inn i hvilemodus (standby) for å spare batteristrøm. [Sleep] (s. 88)
Kameraet slås av automatisk hvis ingen handlinger utføres i løpet av angitt tidsperiode (4 timer) etter at kameraet har gått inn i hvilemodus.

Blitsen lades opp

- ⚡-merket blinker på skjermen mens lading pågår. Vent til blinkingen stopper og trykk så på utløserknappen.

Ikke mulig å fokusere

- Kameraet kan ikke fokusere på motiver som er for nære kameraet eller som ikke passer for autofokus (AF-bekreftelsesmerket blinker på skjermen). Øk avstanden til motivet eller fokuser på et motiv med stor kontrast på samme avstand fra kameraet som hovedmotivet, komponer bildet og ta det.

Motiver det er vanskelig å fokusere på

Det kan være vanskelig å fokusere med autofokus i følgende situasjoner:

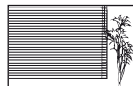
AF-bekreftelsesmerket blinker. Det fokuseres ikke på motivene.

Motiv med lav kontrast

For sterkt lys midt på bildet

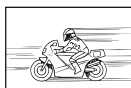

Motivet inneholder ikke vertikale linjer

AF-bekreftelsesmerket tennes, men det fokuseres ikke på motivet.

Motiver med ulike avstander

Motiv som beveger seg raskt

Motivet er ikke innenfor AF-rammen

Støyreduksjon er aktivert

- Når du tar bilder om natten, er lukkerhastighetene saktere, og det vil ofte oppstå støy på bildene. Kameraet aktiverer støyreduksjonen etter å ha tatt bilder med langsom lukkerhastigheter. Mens dette skjer, er det ikke mulig å fotografere. Du kan stille [Noise Reduct.] (s. 89) på [Off].

Antallet AF-søkepunkter er redusert.

Antallet av og størrelsen på AF-søkepunkter varierer med sideforhold, innstillinger for søkepunkt gruppe og alternativet som er valgt for [Digital Tele-converter].

Dato og klokke er ikke innstilt

Kameraet brukes med innstillingene ved levering.

- Dato og klokkeslett ble ikke stilt inn på kameraet ved levering. Still inn dato og klokkeslett før du bruker kameraet. «Stille inn dato/klokkeslett» (s. 9)

Batteriet har vært tatt ut av kameraet

- Hvis kameraet blir stående i ca. 1 dag uten batterier, vil innstillingene for dato og klokkeslett settes tilbake til standardinnstillingene fra fabrikk. Innstillingene vil bli annullert raskere dersom batteriet kun ble lagt i kamera en kort periode før det fjernes. Kontroller at dato og klokkeslett er korrekt innstilt før du tar viktige bilder.

Innstilte funksjoner tilbakestilles til standardinnstillingene

Når du dreier funksjonshjulet eller slår av strømmen i en annen opptaksmodus enn **P**, **A**, **S** eller **M**, vil funksjoner med endrede innstillinger tilbakestilles til standardinnstillingene.

Bildet som er tatt synes hvitaktig

Dette kan skje når bildet tas i forhold med motlys eller halvveis motlys. Dette skyldes et fenomen som kalles reflekser eller skyggekonturer («ghosting»). I den grad det er mulig, bør du prøve å velge en komposisjon hvor den sterke lyskilden ikke tas med på bildet. Det kan oppstå reflekser selv om lyskilden ikke er til stede på bildet. Bruk solblender for å skjerme linsen mot lyskilden. Hvis solblendern ikke har noen effekt, må du bruke hånden til å skjerme linsen mot lyset. «Utskiftbare linser» (s. 104)

Ukjente lyse punkter vises på motivet i det ferdige bildet

Dette kan skyldes fastsittende bildepunkter på bildesensoren. Utfør [Pixel Mapping]. Består problemet fortsatt, må du gjenta pixel mapping noen ganger.

 «Pixel mapping - Kontrollere bildebehandlingsfunksjonen» (s. 102)

Funksjoner som ikke kan velges fra menyene

Det kan forekomme at noen elementer ikke kan velges fra menyene med piltastene.

- Elementer som ikke kan innstilles i den aktuelle opptaksmodusen
- Elementer som ikke kan innstilles på grunn av andre innstillinger som allerede er gjort: Kombinasjon av og [Noise Reduct.] etc.

Feilkoder

Indikering på skjermen	Mulig årsak	Mottiltak
 Ingen kort	Minnekortet er ikke satt inn eller kan ikke identifiseres.	Sett inn et minnekort eller sett inn et annet minnekort.
 Kortfeil	Det har oppstått et problem med minnekortet.	Sett minnekortet inn igjen. Består problemet fortsatt, må du formatere kortet. Kan ikke kortet formateres, kan det ikke brukes.
 Skrivebeskyttelse	Det kan ikke skrives ny informasjon på minnekortet.	Kortets skrivebeskyttelsesbryter er satt til «LOCK»-siden. Frigjør bryteren. (s. 103)
 Fullt kort	<ul style="list-style-type: none"> Kortet er fullt. Det kan ikke tas flere bilder, eller det kan ikke lagres mer informasjon, f.eks. utskriftskoding. Ingen ledig plass på kortet, utskriftskoding eller nye bilder kan ikke lagres. 	Bytt minnekort eller slett uønskede bilder. Overfør viktige bilder til en PC før du sletter.
	Kort kan ikke leses. Kortet er muligens ikke formatert.	<ul style="list-style-type: none"> Velg [Clean Card], trykk på $\odot$ og slå av kameraet. Fjern minnekortet og tørk av metalloverflaten med en myk, tørr klut. Velg [Format] ▶ [Yes], og trykk deretter på $\odot$ for å formatere minnekortet. Ved formatering slettes alle data på minnekortet.
 Ingen kort	Det finnes ingen bilder på kortet.	Minnekortet inneholder ikke bilder. Lagre bilder og vis dem.
 Bildefeil	Ikke mulig å vise det valgte bildet på grunn av problemer med det. Eller bildet kan ikke vises på dette kameraet.	Bruk et bildebehandlingsprogram til å vise bildet på en PC. Hvis dette ikke kan gjøres, er bildefilen skadet.
 Bildet kan ikke endres	Bilder som er tatt med et annet kamera kan ikke redigeres på dette kameraet.	Bruk et bildebehandlingsprogram til å redigere bildet.
 Bildefeil	Bilder kan ikke overføres mellom enheter som for øyeblikket mottar eller overfører data.	Øk mengden ledig minne på kortet, for eksempel ved å slette uønskede bilder, eller velg en mindre størrelse for bildene som overføres.

Indikering på skjermen	Mulig årsak	Mottiltak
		Slå av kameraet og vent til den innvendige temperaturen blir lavere.
 Den innvendige temperaturen i kameraet er for høy. Vennligst vent litt og la kameraet få kjøle seg ned før du tar det i bruk igjen.	Kameraets innvendige temperatur har steget på grunn av seriefotografering.	Vent et øyeblikk, slik at kameraet slår seg av automatisk. La den innvendige temperaturen i kameraet få synke litt før du gjenopptar arbeidet med det.
 Tomt batteri	Batteriet er utladet.	Lad opp batteriet.
 Ingen tilkobling	Kameraet er ikke korrekt tilkoblet til datamaskinen eller skriveren.	Koble fra kameraet og koble det til igjen på korrekt måte.
 Tomt for papir	Det er ikke mer papir i skriveren.	Legg nytt papir i skriveren.
 Tomt for blekk	Det er ikke mer blekk i skriveren.	Skift blekkpatron i skriveren.
 Jammed	Papirstopp i skriveren.	Fjern papir som har satt seg fast.
Innstillinger endret	Skriverens papirkassett er fjernet eller skriveren har blitt endret mens innstillingene på kameraet ble utført.	Ikke endre skriveren samtidig som du utfører innstillinger på kameraet.
 Skriverfeil	Det er et problem med skriveren og/eller med kameraet.	Slå av kameraet og skriveren. Sjekk skriveren og løs eventuelle problemer før du slår den på igjen.
 Kan ikke skrive	Bilder som er tatt med andre kameraer vil eventuelt ikke kunne skrives ut med kameraet.	Foreta utskriften med en PC.
Objektivet er låst. Trekk ut objektivet.	Det uttrekkbare objektivet kommer ikke ut.	Trekk ut objektivet. (s. 6)
Kontroller objektivets tilstand.	Det har oppstått en feil mellom kameraet og objektivet.	Slå av kameraet, kontroller tilkoblingen med objektivet og slå på kameraet igjen.

Rengjøre og lagre kameraet

Rengjøre kameraet

Slå av kameraet og ta ut batteriet før du rengjør det.

Utenpå:

- Tørk forsiktig av med en myk klut. Hvis kameraet er svært skittent, kan du dyppe kluten i litt mildt såpevann og deretter vri den godt opp. Tørk av kameraet med den fuktige kluten og tørk det deretter med et tørt håndkle. Etter at du har brukt kameraet på stranden, bør du bruke en klut som er fuktet i rent vann og vridd opp godt.

Skjerm og søker:

- Tørk forsiktig av med en myk klut.

Objektiv:

- Blås bort støv fra linsen med en vanlig blåsebelg. Tørk forsiktig av linsen med en linseklut.

Oppbevaring

- Når du ikke skal bruke kameraet på en stund, må du ta ut batteriet og minnekortet. Oppbevar kameraet på et kjølig, tørt og godt ventilert sted.
- Sett batteriet i kameraet med jevne mellomrom og kontroller funksjonene.
- Fjern støv og andre fremmedlegemer fra kamerahuset og bakdeksler før du fester disse.
- Sett kamerahusdekslet på kameraet for å hindre at det kommer støv i kameraet når det ikke er montert linse. Du må huske på å sette på igjen fremre og bakre linsedeksler før du legger vekk linsen.
- Rengjør kameraet etter bruk.
- Ikke oppbevar med insektmidler.

Rengjøring og kontroll av bildesensoren

Kameraet er utstyrt med en støvreduksjonsfunksjon som hindrer at det setter seg støv på bildesensoren, og som fjerner støv og smuss fra bildesensorens overflate med ultralydvibrasjoner. Støvreduksjonsfunksjonen er aktiv mens kameraet er slått på. Funksjonen til støvreduksjon er aktiv samtidig som pixel mappingen, som kontrollerer bildesensoren og bildebehandlingskretsene. Ettersom støvreduksjonen aktiveres hver gang kameraet slås på, bør kameraet holdes vertikalt for at støvreduksjonsfunksjonen skal være effektiv.

Forsiktig

- Ikke bruk sterke midler som bensin eller alkohol, og heller ikke kjemisk behandlede kluter.
- Unngå å oppbevare kameraet på steder hvor det arbeides med kjemikalier, slik at det ikke utsettes for korrosjon.
- Hvis objektivet blir liggende tilsmusset, kan det dannes mugg på linseoverflaten.
- Kontroller alle kameraets deler før bruk hvis det ikke har vært brukt på lang tid. Før du tar viktige bilder må du passe på å ta et testbilde for å sjekke at kameraet fungerer korrekt.

Pixel mapping - Kontroller bildebehandlingsfunksjonen

Pixel mapping-funksjonen er til kontroll og eventuell justering av bildesensoren og bildebehandlingsfunksjonene. Etter å ha brukt skjermen eller etter å ha tatt kontinuerlige bilder, må du vente i minst ett minutt før du bruker pixel mapping-funksjonen, for å være sikker på at den fungerer korrekt.

1 Velg [Pixel Mapping] (s. 92) i Brukermeny, kategori .

2 Trykk på , og trykk deretter på .

- [Busy]-linjen vises når pixel mapping pågår. Menyen gjenopprettes når pixel mapping er fullført.

Forsiktig

- Hvis du slår av kameraet utilsiktet i løpet av pixel mappingen, må du starte fra punkt 1 igjen.

Grunnleggende om minnekort

Minnekort som kan brukes

I denne veiledningen kalles alle lagringsenheter «kort». Følgende typer SD-minnekort (fås i handelen) kan brukes med dette kameraet: SD, SDHC, SDXC og Eye-Fi. Du finner aktuell informasjon på hjemmesidene til Olympus.

SD-kort med skrivebeskyttelsesbryter

SD-kortet har en skrivebeskyttelsesbryter. Hvis du setter bryteren til «LOCK», kan du ikke skrive til kortet, slette data eller formatere. Sett bryteren tilbake til ulåst posisjon for å tillate skriving.

Forsiktig

- Data på kortet vil ikke bli fullstendig slettet selv etter formatering av kortet eller sletting av data. Når kortet skal kasseres, må det ødelegges for at man skal være sikker på at personlig informasjon ikke kan lekke ut.
- Bruk Eye-Fi-kortet i samsvar med lover og bestemmelser i landet hvor kameraet brukes.
- På steder som for eksempel på et fly, der Eye-Fi-kommunikasjon er forbudt, må du fjerne Eye-Fi-kortet fra kameraet eller sette [Eye-Fi] (s. 93) til [Off].
- Eye-Fi-kortet kan bli varmt under bruk.
- Når du bruker et Eye-Fi-kort, kan batteriet gå raskere tomt.
- Når du bruker et Eye-Fi-kort, kan kameraet fungere langsommere.

Formatering av minnekortet

Kort som er formatert på en datamaskin eller et annet kamera, må formateres med kameraet før de kan brukes.

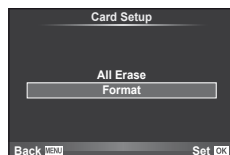
Alle data som er lagret på kortet, herunder bilder med slettevern, slettes når kortet formateres. Når du formaterer et brukt minnekort, må du kontrollere at det ikke inneholder bilder som du ønsker å beholde på kortet.

1 Velg [Card Setup] i opptaksmeny (s. 111).

2 Velg [Format].

3 Velg [Yes] og trykk på .

- Formateringen utføres.

Batteri og lader

- Bruk det enkle Olympus-litium-ion-batteriet. Bruk bare originale oppladbare OLYMPUS-batterier.
- Kameraets strømforbruk varierer mye, alt etter bruk og andre forhold.
- Ettersom følgende punkter fører til et høyt strømforbruk, selv om det ikke fotograferes, vil batteriet tappes raskt.
  - Utføring av autofokus flere ganger ved å trykke utløserknappen halvt ned i opptaksmodus.
  - Det vises bilder på skjermen i et lengre tidsrom.
  - Når kameraet er koplet til en datamaskin eller skriver.
- Når batteriet er tomt, kan kameraet bli slått av uten at det vises en advarsel om at det snart er tomt.
- Batteriet er ikke fullstendig oppladet når kameraet kjøpes. Lad opp batteriet med den medfølgende laderen før bruk.
- Normal ladetid ved bruk av den medfølgende laderen er ca. 4 timer (anslått tid).
- Ikke prøv å bruke ladere som ikke er spesielt ment for bruk med det inkluderte batteriet, og du må heller ikke bruke batterier som er spesielt ment for bruk med den inkluderte laderen.

! Forsiktig

- Det er en fare for eksplosjon hvis batteriet byttes ut med feil batteritype. Deponer det brukte batteriet etter instruksjonene. «Forsiktighetsregler for håndtering av batterier» (s. 119)

Bruk av en AC-adapter (ekstrautstyr)

Kameraet kan kobles til en AC-3-adapter (ekstrautstyr) via et batterigrep (HLD-6). Andre adaptere kan ikke brukes. Strømkabelen som følger med AC-adapteren kan ikke brukes til andre produkter.

Bruk av lader utenlands

- Laderen kan brukes i de fleste strømkilder i husholdningen, fra 100 V til 240 V AC (50/60 Hz) verden over. Imidlertid kan det, alt etter i hvilket land du befinner deg, være at stikkkontakten har en annen form enn laderen, og du derfor trenger en pluggadapter som passer til stikkkontakten. Ta kontakt med din lokale elektrobutikk eller ditt reisebyrå for mer informasjon.
- Ikke bruk reiseadapterne som finnes i handelen, da de kan forårsake til feil på laderen.

Utskiftbare linser

Velg et objektiv som passer til forholdene og det du ønsker å skape. Bruk linser konstruert utelukkende for Micro Four Thirds-systemet og som bærer M. ZUIKO-etiketten eller symbolet vist til høyre. Ved hjelp av en adapter kan du også bruke objektiver fra Fire Tredels-systemet og OM-systemet.

! Forsiktig

- Når du setter på eller tar av kamerahusdekslet og linsen fra kameraet, må linsefatningen på kameraet peke ned. Da unngår du at støv og smuss eller andre fremmedlegemer kommer inn i kameraet.
- Ikke ta av kamerahusdekslet eller monter linsen på støvete steder.

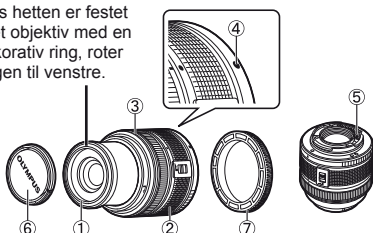
- Ikke pek mot solen med linse som er montert på kameraet. Da kan kameraet få feil eller til og med ta fyr på grunn av lensens forstørrelsesglasseffekt på sollyset.
- Pass på at du ikke mister kamerahusdekslet og bakdekslet.

M.ZUIKO DIGITAL objektivspesifikasjoner

■ Navn på deler

- 1 Gjenger for filterfatning
- 2 Zoomring (kun zoomlinser)
- 3 Fokusering
- 4 Fatningsindeks
- 5 Elektriske kontakter
- 6 Fordeksel
- 7 Bakdeksel

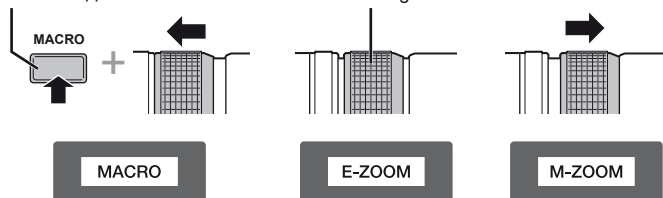
Hvis hetten er festet til et objektiv med en dekorativ ring, roter ringen til venstre.

■ Bruk av elektrisk zoom-linser med makrofunksjoner

Bruken av linsen bestemmes av posisjonen til zoomringen.

MACRO -knappen

E-ZOOM (elektrisk zoom)	Roter zoomringen til elektrisk zoom. Zoomehastigheten bestemmes av mengden rotasjon.
M-ZOOM (manuell zoom)	Roter zoomringen for å zoome inn og ut.
MACRO (makrofotografering)	Når du skal fotografere motiver på en avstand på 0,2 til 0,5 m, trykker du på MACRO -knappen og skyver zoomringen fremover. Zoom er ikke tilgjengelig.

- Funksjonaliteten til **L-Fn**-knappen kan velges i kameraets brukermeny.

■ Kombinasjoner for objektiver og kamera

Objektiv	Kamera	Anordning	AF	Måling
Objektiver i Mikro Fire Tredels-systemet	Kamera i Mikro Fire Tredels-systemet	Ja	Ja	Ja
Objektiver i Fire Tredels-systemet		Montering mulig med adapter for fatning	Ja ^{*1}	Ja
OM-systemobjektiv			Nr	Ja ^{*2}
Objektiver i Mikro Fire Tredels-systemet	Kamera i Fire Tredels-systemet	Nr	Nr	Nr

*1 [C-AF] og [C-AF+TR] for [AF Mode] kan ikke brukes.

*2 Nøyaktig måling er ikke mulig.

■ Hovedspesifikasjoner

Elementer	14–42 mm II R	40–150 mm R	12–50 mm
Fatning	Mikro Fire Tredels fatning		
Fokallengde	14–42 mm	40–150 mm	12–50 mm
Maks. blenderåpning	f/3,5–5,6	f/4,0–5,6	f/3,5–6,3
Bildevinkel	75°–29°	30,3°–8,2°	84°–24°
Linsekonfigurasjon	7 grupper, 8 linser	10 grupper, 13 objektiver	9 grupper, 10 objektiver
	Flerlags foliebelegg		
Iriskontroll	f/3,5–22	f/4,0–22	f/3,5–22
Fotograferingsavstand (Fokallengde)	0,25 m–∞ (14–19 mm) 0,3 m–∞ (20–42 mm)	0,9 m–∞	0,35 m–∞ 0,2 m–0,5 m (makromodus)
Fokusjustering	AF/MF veksling		
Vekt (uten solblender og deksel)	113 g	190 g	212 g
Dimensjoner (Maks. diameter × lengde)	ø56,5×50 mm	ø63,5×83 mm	ø57×83 mm
Gjengediameter for filterfatning	37 mm	58 mm	52 mm

⚠ Forsiktig

- Bildekantene kan bli avklippet hvis det brukes mer enn ett filter, eller hvis det brukes et tykt filter.

Hovedtilbehør

Adapter for fatning

Adapter for fatning gjør at kameraet kan brukes med objektiver som ikke møter Mikro Fire Tredels-systemets standard.

■ Four Thirds-objektivadapter (MMF-3)

Kameraet krever MMF-3 Four Thirds-objektivadapter for å feste Four Thirds-objektiver. Enkelte funksjoner som autofokus er kanskje ikke tilgjengelige.

■ OM-adapter (MF-2)

Bruk med eksisterende OLYMPUS OM-systemobjektiver. Fokus og blender må justeres manuelt. Bildestabilisering kan brukes. Legg inn fokallengden på objektivet som brukes i kameraets bildestabiliseringsinnstillinger.

Fjernkontrollkabel (RM-UC1)

Bruk til å redusere kamerabevegelse forårsaket av utløserknappen under makro- eller bulb-fotografering. Fjernkontrollkabelen festes til kameraets USB-kontakt.

Konverteringslinser

Konverteringslinser festes til kameralinsen for rask og enkel fish-eye- eller makrofotografering. Se nettsiden til OLYMPUS for informasjon om linser som kan brukes.

- Bruk riktig linsefatning for **SCN**-modus (, eller .

Makroarm lys (MAL-1)

Bruk for å lyse opp motiver for makrofotografering, selv på avstander hvor vignetteeffekten kan oppstå med blitsen.

Mikrofonsett (SEMA-1)

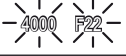
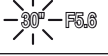
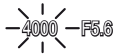
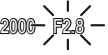
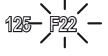
Mikrofonen kan plasseres ved en avstand fra kameraet for å unngå at lyder i omgivelsene eller støy fra vind tas opp. Tredjeparts kommersielle mikrofoner kan også brukes avhengig av hva du ønsker å skape. Vi anbefaler at du bruker den medfølgende skjøteledningen. (strøm forsynes via en ø3,5 mm stereo mini-plugg).

Batterigrep (HLD-6)

Batterigrepet inkluderer grep og strømkomponenter. Strømkomponenten supplerer kamerabatteriet. Det er utstyrt med en lukkerknapp, et reguleringshjul og funksjonsknapper for bruk når kameraet er rotert, for å ta bilder i stående retning. Det kan også brukes sammen med en egen AC-adapter (AC-3).

Eksponeringsvarsel

Hvis optimal eksponering ikke kan oppnås ved å trykke utløserknappen halvveis ned, vil visningen blinke på skjermen.

Opptaksmodus	Eksempel på eksponeringsvarsel	Sstatus	Handling
P		Motivet er for mørkt.	<ul style="list-style-type: none"> • Øk ISO-følsomheten. • Bruk blits.
		Motivet er for lyst.	<ul style="list-style-type: none"> • Reduser ISO-følsomheten. • Bruk et vanlig ND-filter som fås i handelen (for justering av lysmengden).
A		Motivet er undereksponert.	<ul style="list-style-type: none"> • Reduser blenderverdien. • Øk ISO-følsomheten.
		Motivet er overeksponert.	<ul style="list-style-type: none"> • Øk blenderverdien. • Reduser ISO-følsomheten eller bruk et vanlig ND-filter som fås i handelen (for justering av lysmengden).
S		Motivet er undereksponert.	<ul style="list-style-type: none"> • Reduser lukkerhastigheten. • Øk ISO-følsomheten.
		Motivet er overeksponert.	<ul style="list-style-type: none"> • Øk lukkerhastigheten. • Reduser ISO-følsomheten eller bruk et vanlig ND-filter som fås i handelen (for justering av lysmengden).

- Blenderverdien i det øyeblikk hvor indikatoren blinker vil variere, alt etter linsetype og lensens fokallengde.

Blitsmoduser som kan stilles inn i opptaksmodus

Opptaksmodus	Super-kontrollpanel	Blitsmodus	Blitstiming	Betingelser for utløsning av blitsen	Grense for lukkerhastighet
P/A	 AUTO	Automatisk blits	1. gardin	Utløses automatisk under mørke-/motlys-*forhold	1/30 sek. – 1/250 sek.
		Automatisk blits (røddøyereduksjon)			
		Fill-in flash		Alltid utløsning	30 sek. – 1/250 sek.
		Blits av	—	—	—
	 SLOW	Sakte synkronisering (røddøyereduksjon)	1. gardin	Utløses automatisk under mørke-/motlys-*forhold	60 sek. – 1/250 sek.
	 SLOW	Sakte synkronisering (1. gardin)			
	 SLOW2	Sakte synkronisering (2. gardin)	2. gardin		
S/M		Fill-in flash	1. gardin	Alltid utløsning	60 sek. – 1/250 sek.
		Fill-in flash (røddøyereduksjon)			
		Blits av	—	—	—
	 2nd-C	Fill-in flash/Sakte synkronisering (2. gardin)	2. gardin	Alltid utløsning	60 sek. – 1/250 sek.

* Når blitsen stilles inn på Super FP-modus, oppdager den motlys og utløses med lenger varighet enn for normal blits før lyset utstråles.

- **AUTO**, kan stilles i **AUTO**-modus.

Minste avstand (FL-LM2)

Objektivet kan kaste skygger over motiver som er nær kameraet, forårsake vignetteeffekten, eller være for lyst selv ved minste effekt.

Objektiv	Omtrentlig avstand som vignetteeffekten oppstår på
14–42 mm	0,2 m
17 mm	0,2 m
40–150 mm	0,65 m
12–50 mm	0,5 m

- Bruk ekstra eksterne blitsenheter for å forhindre vignetteeffekten. For å forhindre at fotografier blir overeksponert, må du velge modusen **A** eller **M** og velge et høyt f-tall, eller redusere ISO-følsomheten.

Blitssynkronisering og lukkerhastighet

Opptaksmodus	Blitstiming	Øvre grense for synkroniseringstiming ^{*1}	Fast timing når blitsen utløses ^{*2}
P	1/ (objektets fokallengde × 2) eller synkroniseringstiming, verdien som er mest langsom	1/250	1/60
A			
S	Dette stiller lukkerhastigheten		—
M			

*1 Kan endres ved bruk av meny: 1/60–1/250 [⚡ X-Sync.] (s. 89)

*2 Kan endres ved bruk av meny: 30–1/250 [⚡ Slow Limit] (s. 89)

Fotografering med ekstern blits

Du kan bruke en ekstern blits som selges separat med kameraet for å oppnå den blitseffekten du ønsker. De eksterne blitsene kommuniserer med kameraet, hvilket gjør deg i stand til å betjene kameraets blitsmoduser med diverse tilgjengelige blitskontrollmoduser, f.eks. TTL-AUTO og Super FP.

En ekstern blitsenhet som er spesifisert for bruk med dette kameraet kan monteres på kameraet ved å feste det til kameraet blitsfot. Du kan også montere blitsen på kameraets blitsfot med bruk av eksponeringskabelen (tilbehør). Se også dokumentasjonen som følger med den eksterne blitsen.

Funksjoner som er tilgjengelige ved bruk av ekstern blits

Alternativ blits	Blitskontrollmodus	GN (ledetall) (ISO100)	RC-modus
FL-600R	TTL-AUTO, AUTO, MANUAL, FP TTL AUTO, FP MANUAL	GN36 (85 mm*) GN20 (24 mm*)	✓
FL-300R	TTL-AUTO, MANUAL	GN20 (28 mm*)	✓
FL-14	TTL-AUTO, AUTO, MANUAL	GN14 (28 mm*)	—
RF-11	TTL-AUTO, MANUAL	GN11	—
TF-22		GN22	—

* Linsens fokallengde som kan brukes (beregningen er basert på et kamera for 35 mm film).

Lagingsmodus og filstørrelse/antall fotografier som kan lagres

Filstørrelsen i tabellen er omtrentlig for filer med sideforholdet 4:3.

Lagingsmodus	Antall bildepunkter (Pixel Count)	Kompresjon	Filformat	Filstørrelse (MB)	Antall fotografier som kan lagres ^{*1}
RAW		Loss-less kompresjon	ORF	Ca. 17	41
L SF	4608×3456	1/2,7	JPEG	Ca. 11	79
L F		1/4		Ca. 7,5	114
L N		1/8		Ca. 3,5	248
L B		1/12		Ca. 2,4	369
M SF	3200×2400	1/2,7		Ca. 5,6	155
M F		1/4		Ca. 3,4	257
M N		1/8		Ca. 1,7	508
M B		1/12		Ca. 1,2	753
M SF	2560×1920	1/2,7		Ca. 3,2	271
M F		1/4		Ca. 2,2	398
M N		1/8		Ca. 1,1	782
M B		1/12		Ca. 0,8	1151
M SF	1920×1440	1/2,7		Ca. 1,8	476
M F		1/4		Ca. 1,3	701
M N		1/8		Ca. 0,7	1356
M B		1/12		Ca. 0,5	1968
M SF	1600×1200	1/2,7		Ca. 1,3	678
M F		1/4		Ca. 0,9	984
M N		1/8		Ca. 0,5	1906
M B		1/12		Ca. 0,4	2653
S SF	1280×960	1/2,7	Ca. 0,9	1034	
S F		1/4	Ca. 0,6	1488	
S N		1/8	Ca. 0,4	2773	
S B		1/12	Ca. 0,3	3813	
S SF	1024×768	1/2,7	Ca. 0,6	1564	
S F		1/4	Ca. 0,4	2260	
S N		1/8	Ca. 0,3	4068	
S B		1/12	Ca. 0,2	5547	
S SF	640×480	1/2,7	Ca. 0,3	3589	
S F		1/4	Ca. 0,2	5085	
S N		1/8	Ca. 0,2	7627	
S B		1/12	Ca. 0,1	10 170	

*1 Beregnet ut fra 1 GB SD-kort.

⚠ Forsiktig

- Antallet gjenværende bilder kan skifte, alt etter motiv eller faktorer som om det er utført utskriftskoding eller ikke. I visse tilfeller vil antallet gjenværende bilder som vises på skjermen ikke endre seg, selv om du tar bilder eller sletter bilder.
- Den faktiske filstørrelse varierer, alt etter motiv.
- Maksimalt antall bilder som kan lagres som vises på skjermen er 9999.
- Se nettsiden til Olympus for informasjon om tilgjengelig opptakstid for filmer.

Menyfortegnelse

*1: Kan bli lagt til [Myset].

*2: Standard kan gjenopprettes ved å velge [Full] for [Reset].

*3: Standard kan gjenopprettes ved å velge [Basic] for [Reset].

Opptaksmeny

Kategori	Funksjon	Standard	*1	*2	*3		
	Card Setup	—				70, 103	
	Reset/Myset	—		✓		42	
	Bildemodus	 Natural	✓	✓	✓	52	
		Still Picture	 N	✓	✓	✓	54
		Film	MOV FullHD@25				
	Image Aspect	4:3	✓	✓	✓	55	
	Digital Tele-converter	Off	✓	✓	✓	64	
		☐	✓	✓	✓	56	
	Bildestabilisering		✓	✓	✓	49	
	Bracketing	AE BKT	Off				63
		WB BKT	A–B	Off			63
			G–M				
		FL BKT	Off	✓	✓	✓	63
		ISO BKT	Off				64
	Multiple Exposure	ART BKT	Off				64
		Ramme	Off				62
		Auto Gain	Off		✓	✓	
	Overlay	Off					
	±0,0	✓	✓	✓	66		
 RC Mode	Off	✓	✓	✓	97		

Visningsmeny

Kategori	Funksjon	Standard	*1	*2	*3		
		Start	—			71	
		BGM	Melancholy		✓		✓
		Effect	Fade		✓		✓
		Slide	All		✓		✓
		Slide Interval	3 sek.		✓		
		Movie Interval	Short		✓		
		På		✓	✓	70	
Edit	Sel. Image	RAW Data Edit	—			72	
		JPEG Edit	—			72	
			—			73	
	Bildeoverlapping	—				73	
	—				81		
Reset Protect	—				70		

ŷ Setupmeny

Kategori	Funksjon	Standard	*1	*2	*3		
ŷ		—				9	
	*	—				85	
	Rec View	±0, ±0, Natural		✓	✓	85	
	/ Menu Display	Menu Display	Off		✓		85
		Menu Display	Off				
	Firmware	—				85	

* Innstillingene vil variere avhengig av regionen hvor kameraet ble kjøpt.

⚙ Brukermeny

Kategori	Funksjon	Standard	*1	*2	*3		
⚙	AF/MF					86	
	AF Mode	Still Picture	S-AF	✓	✓		✓
		Film	C-AF				
	Full-time AF		Off	✓	✓		✓
	AEL/AFL		S-AF	✓	✓		✓
			modus1				
			modus2				
		MF	modus1				
	Tilbakestill objektiv		På		✓		✓
	BULB/TIME Focusing		På		✓		✓
	Focus Ring			✓	✓		✓
	MF Assist		Off	✓	✓		
	Set Home						✓
	AF Illuminat.		På	✓	✓	✓	
	Face Priority			✓	✓		
	Button/dial						86
	Button Function	Function	AEL/AFL	✓	✓	✓	
		Function	Flerfunksjon (kontroll av sterk belysning og skygge)				
		Function	REC				
		Function					
Function							
Function							
Function		AEL/AFL					
Function							
Function	AF Stop				87		
Dial Function	P	Ps,	✓	✓			
	A	FNo.,					
	S	Lukker,					
	M	Lukker, FNo.					
	Menu	,					
	Q, Forrige/neste						
Dial Direction		Dial1	✓	✓			

Kategori	Funksjon	Standard	*1	*2	*3		
%	Release/						
	Rls Priority S	Off	✓	✓	✓	87	
	Rls Priority C	På	✓	✓	✓		
	L fps	3,5 fps	✓	✓	✓		
	H fps	9 fps	✓	✓	✓		
	+ IS Off	På		✓			
	Half Way Rls With IS	Off		✓			
	Disp/	PC					
	HDMI	HDMI Out	1080i		✓		87
		HDMI Control	Off		✓		
	Video Out*	—					
	Control Settings	iAUTO	Live Guide		✓		
		P/A/S/M	Live Control		✓		
		ART	Art Menu		✓		
		SCN	Scene Menu		✓		
	/Info Settings	Info	Image Only, Overall	✓	✓	✓	
		LV-Info	Bare bilde, , nivåeringsmåler	✓	✓		
		Settings	25, Calendar	✓	✓		
	Displayed Grid	Off		✓	✓		
	Bildemodusinnstillinger	På		✓	✓		
Histogram Settings	Highlight	255		✓			
	Shadow	0					
Mode Guide	På			✓			
Live View Boost	Off		✓	✓	✓		
Art LV Mode	modus1			✓			
LV Close Up Mode	modus1			✓			
Info Off	10 sek.		✓	✓	✓		
Backlit LCD	8 sek.		✓	✓	✓		
Sleep	1 min.		✓	✓	✓		
Auto Power Off	4 t			✓	✓		
	På		✓	✓	✓		
USB Mode	Auto			✓	✓		
Exp//ISO							
EV Step	1/3EV		✓	✓	✓	88	
Måling			✓	✓	✓		
AEL-måling	Auto		✓	✓	✓		
ISO	Auto		✓	✓	✓		
ISO Step	1/3EV		✓	✓	✓		
ISO-Auto Set	High Limit: 1600 Standard: 200		✓	✓			
ISO-Auto	P/A/S		✓	✓	✓	89	
BULB/TIME Timer	8 min.		✓	✓	✓		
Live BULB	Off		✓	✓			
Live TIME	0,5 sek.		✓	✓			
Anti-Shock	Off		✓	✓	✓		

* Innstillingene vil variere avhengig av regionen hvor kameraet ble kjøpt.

Kategori	Funksjon	Standard	*1	*2	*3	
%	Custom					
	X-Sync.	1/250	✓	✓	✓	89
	Slow Limit	1/60	✓	✓	✓	
	+	Off	✓	✓	✓	
	Color/WB					
	Noise Reduct.	Auto	✓	✓	✓	89
	Støyfilter	Standard	✓	✓	✓	
	WB	Auto A:0, G:0	✓	✓	✓	
	All	All Set All Reset	— —	✓	✓	
	Keep Warm Color	På	✓	✓	✓	90
	+WB	sRGB	✓	✓	✓	
	Color Space	sRGB	✓	✓	✓	
	Shading Comp.	Off	✓	✓	✓	
	Set	—	✓	✓	✓	
	Antall bildepunkter	Middle Small	2560×1920 1280×960	✓	✓	
Record/Erase						
Quick Erase	Off	✓	✓	✓	90	
RAW+JPEG Erase	RAW+JPEG	✓	✓	✓		
Filnavn	Tilbakestilling	✓			91	
Edit Filename	Off	✓				
Priority Set	Nr	✓	✓			
dpi Setting	350dpi	✓				
Opphavsrettinstillinger	Copyright Info. Artist Name Copyright Name	Off — —	✓			✓
Film						
Mode	P		✓	✓	92	
Movie+Still	Off	✓	✓	✓		
Movie	På	✓	✓	✓		
Movie Effect	På	✓				
Wind Noise Reduction	Off	✓				
Opptaksvolum	Standard	✓				
Innebygd EVF						
Innebygd EVF-stil	Style 1	✓	✓		92	
Info Settings	Bare bilde, , nivelleringsmåler	✓				
Displayed Grid	Off	✓	✓	✓		
EVF Auto Switch	På	✓				
Bildefrekvens	Normal	✓	✓	✓		
EVF Adjust	±0, ±0	✓				
Utility						
Pixel Mapping	—				92	
Exposure Shift	±0	✓	✓			
Warning Level	±0	✓				

Kategori	Funksjon	Standard	*1	*2	*3	
%	Batteriprioritet	PBH-batteri	✓	✓		92
	Level Adjust	—		✓		
	Touch Screen Settings	På	✓	✓		93
	Eye-Fi	På		✓		

Meny for inngang for tilbehør

Kategori	Funksjon	Standard	*1	*2	*3		
	OLYMPUS PENPAL Share						
	Vent	—				76, 95	
	Address Book	Address List	—				95
		Search Timer	30 sek.		✓		
		New Pairing	—				
	My OLYMPUS PENPAL	—					
	Picture Send Size	Size 1: Small		✓			
	OLYMPUS PENPAL Album						
	Copy All	—				95	
	Reset Protect	—					
	Album Mem. Usage	—					
	Album Mem. Setup	—					
	Picture Copy Size	Size 2: Medium		✓			
	Electronic Viewfinder						
EVF Adjust	±0, ±0		✓	✓	95		

Tekniske data

Kamera

Produkttype	
Produkttype	Digitalt kamera med ombyttbart linsesystem
Objektiv	M.Zuiko Digital, Mikro Fire Tredels System linse
Objektivfatning	Mikro Fire Tredels fatning
Tilsvarende fokallengde på et kamera for 35 mm film	Ca. det dobbelte av objektivets fokallengde
Bildesensor	
Produkttype	4/3" Live MOS sensor
Tot. antall bildepunkter	Ca. 17 200 000 bildepunkter
Antall effektive bildepunkter	Ca. 16 050 000 bildepunkter
Skjermstørrelse	17,3 mm (H) × 13,0 mm (V)
Sidforhold	1,33 (4:3)
Søker	
Type	Elektronisk søker med øyesensor
Tot. antall bildepunkter	1 440 000 bildepunkter
Forstørrelse	100%
Pupillavstand	Ca. 18 mm (−1 m ⁻¹)
Skjerm	
Produkttype	3,0" organisk selvlysende elektronisk display, vari-vinkel, berøringsskjerm
Tot. antall bildepunkter	Ca. 610 000 punkter, (sidforhold 3:2)

Lukker	
Produkttype	Datastyrt fokalplanlukker
Lukker	1/4000–60 sek., bulb-fotografering, time-fotografering
Autofokus	
Produkttype	Deteksjonssystem for bildekontrast
Fokuseringspunkter	35 punkter
Valg av fokuseringspunkt	Auto, alternativt
Eksponeringsinnstillinger	
Målesystem	TTL målesystem (bildemåling) Digital ESP-måling/sentrumsdominert lysmåling/punktmåling
Måleområde	EV–0–20 (Digital ESP-måling/sentrumsdominert lysmåling/punktmåling)
Opptaksmodi	AUTO : iAUTO/ P : Program AE (det kan utføres programskift/ A : Blenderåpningsprioritet AE/ S : Lukkerprioritet AE/ M : Manuell/ ART : kunstfilter/ SCN : Motivprogram/ : Film
ISO-følsomhet	200–12 800 (1/3, 1 EV-trinn)
Eksponeringskompensasjon	±3EV (1/3, 1/2, 1 EV-trinn)
Hvitbalanse	
Modusinnstilling	Automatisk/forhåndsinnstilt hvitbalanse (7 innstillinger)/brukerinnstilt/ hvitbalanse med ett trykk
Opptak	
Minne	SD/SDHC/SDXC/Eye-Fi-kort (støtter UHS-I)
Lagringssystem	Digital lagring, JPEG (i samsvar med Design rule for Camera File system (DCF)), RAW-data, MP-format
Gjeldende standarder	Exif 2.2, Digital Print Order Format (DPOF), PRINT Image Matching III, PictBridge
Lyd med fotografier	Wave-format
Film	MPEG-4 AVC/H.264 / Motion JPEG
Lyd	PCM 48kHz
Visning	
Visningsformat	Visning av enkeltbilder/visning av nærbilder/indeksvisning/ kalendervisning
Kontinuerlig opptak	
Drivmodus	Opptak av enkeltbilde/seriefotografering/selvutløser
Seriefotografering	Opptil 9 fps ( )
Selvutløser	Utløsingstid: 12 sek., 2 sek.
Power batteri-	
Ledetall	10 (ISO200)
Blitskontrollmodus	TTL-AUTO (TTL modus forutgående blits)/MANUAL
Sync speed	1/250 s eller langsommere
Ekstern kontakt	
Multikontakt (USB-kontakt, AV-kontakt), HDMI-mikrokontakt (type D), inngang for tilbehør	
Strømforsyning	
Batteri	Li-ion-batteri ×1
Dimensjoner/vekt	
Dimensjoner	121,0 mm (B) × 89,6 mm (H) × 41,9 mm (D) (uten utstikkende deler)
Vekt	Ca. 425 g (med batteri og minnekort)
Driftsomgivelser	
Temperatur	0–40 °C (bruk)/–20–60 °C (oppbevaring)
Fuktighet	30–90 % (bruk)/10–90 % (oppbevaring)
Sprutbestandig	
Type	Tilsvare IEC-standardpublikasjon 529 IPX1 (under OLYMPUS-testforhold)

Power batteri-

■ FL-LM2

Ledetail	10 (ISO200)
Opptaksvinkel	Dekker visningsvinkelen på et 14 mm objektiv (28 mm i 35 mm format)
Dimensjoner	Ca. 44,3 mm (B) × 33,5 mm (H) × 52,5 mm (D)
Vekt	Ca. 31 g

Batteri/lader

■ Litium ion-batteri

MODELL NR.	BLN-1
Produkttype	Oppladbart litium-ion-batteri
Nominell spenning	DC 7,6 V
Nominell kapasitet	1220 mAh
Antall ladinger og utladinger	Ca. 500 ganger (varierer med bruksforholdene)
Omgivelsestemperatur	0–40 °C (lading)
Dimensjoner	Ca. 36,0 mm (B) × 15,4 mm (H) × 50,2 mm (D)
Vekt	Ca. 52 g

■ Litium ion-lader

MODELL NR.	BCN-1
Nominell inngangseffekt	AC 100 V - 240 V (50/60 Hz)
Nominell utgangseffekt	DC 8,7 V/600 mA
Ladetid	Ca. 4 timer (romtemperatur)
Omgivelsestemperatur	0–40 °C (bruk)/ –20–60 °C (oppbevaring)
Dimensjoner	Ca. 67 mm (B) × 26 mm (H) × 95,5 mm (D)
Vekt (uten AC-kabel)	Ca. 77 g

- Den medfølgende AC-adapteren er bare beregnet på bruk til dette kameraet. Den må ikke brukes til andre enheter. Ikke bruk denne enheten med strømkabler for andre produkter.

SPEKIFIKASJONER KAN ENDRES UTEN FORVARSEL ELLER FORPLIKTELSER FRA PRODUSENTENS SIDE.

SIKKERHETSANVISNINGER

FORSIKTIG
FARE FOR ELEKTRISK STØT
MÅ IKKE ÅPNES

FORSIKTIG: FOR Å REDUSERE FAREN FOR ELEKTRISK STØT MÅ DEKSLET (ELLER BAKSIDEN AV KAMERAET) IKKE ÅPNES. DET ER INGEN DELER SOM BRUKEREN KAN REPARERE SELV. OVERLAT VEDLIKEHOLD TIL KVALIFISERT SERVICEPERSONELL FRA OLYMPUS

En trekant med utropstegn gjør deg oppmerksom på viktige betjenings- og vedlikeholdsinstruksjoner i dokumentasjonen som følger med produktet.

FARE

Bruk av produktet som ikke tar hensyn til opplysningene gitt under dette symbolet, vil kunne medføre alvorlige personskader eller død.

ADVARSEL

Bruk av produktet som ikke tar hensyn til opplysningene gitt under dette symbolet, vil kunne medføre personskader eller død.

FORSIKTIG

Bruk av produktet som ikke tar hensyn til opplysningene gitt under dette symbolet, vil kunne medføre lettere personskader, skader på apparatet eller tap av verdifulle data.

ADVARSEL!

FOR Å UNNGÅ FARE FOR BRANN ELLER ELEKTRISK STØT MÅ DU ALDRI DEMONTERE PRODUKTET, UTSETTE DET FOR VANN ELLER BRUKE DET I SVÆRT FUKTIGE OMGIVELSER.

Generelle forsiktighetsregler

Les alle instruksjoner – Før du tar i bruk produktet må du lese alle bruksanvisninger o.l. Ta vare på all dokumentasjon for eventuell fremtidig bruk.

Rengjøring – Koble alltid produktet fra strømkontakten før rengjøring. Bruk bare en fuktig klut til rengjøring. Bruk aldri flytende rengjøringsmidler, sprayer eller organiske løsemidler for å rengjøre produktet.

Tilbehør – For din egen sikkerhet og for å unngå skade på produktet: Bruk bare tilbehør som anbefales av Olympus.

Vann og fuktighet – Forsiktighetsregler for produkter i vann tett utførelse finner du i avsnittet om vann tetthet.

Plassering – Monter produktet sikkert på et stabilt stativ, holder e.l. for å unngå skader på produktet.

Strømforsyning – Koble bare produktet til strømkilder som er i samsvar med produktetiketten.

Fremmedlegemer – For å unngå personskader må du aldri stikke metallobjekter inn i kameraet.

Varme – Produktet må aldri brukes eller oppbevares i nærheten av varmekilder, slik som varmeovner, varmeutslipp, peiser eller noe som helst slags apparat eller utstyr som utvikler varme, inkludert høyttalere.

Forsiktighetsregler for håndtering av produktet

⚠ ADVARSEL

- **Bruk aldri kameraet i nærheten av brannfarlige eller eksplosive gasser.**
- **Ikke bruk blitsen og LED rettet mot mennesker (spedbarn, småbarn, etc.) på svært kort avstand.**

Du må finne deg minst 1 m vekk fra ansiktene på personene som fotograferes. Hvis blitsen utløses for nær øynene til personen som fotograferes, vil denne kunne oppleve at synet forsvinner i kort tid.

- **Hold små barn borte fra kameraet.** Kameraet må alltid brukes og oppbevares utenfor rekkevidden til små barn, for å unngå at følgende farlige situasjoner – og dermed fare for liv og helse – oppstår:
  - Kvelning som følge av at kamerastroppen kommer rundt halsen.

- Svelging av batteri, minnekort eller andre små deler.
  - Utilsiktet utløsning av blitsen mot sine egne eller et annet barns øyne.
  - Skader som skyldes kameraets bevegelige deler.
- **Se aldri direkte på solen eller mot sterke lyskilder med kameraet.**
  - **Ikke bruk eller oppbevar kameraet på støvete eller fuktige steder.**
  - **Ikke dekk til blitsen med hånden når du trykker på utløseren.**

⚠ FORSIKTIG

- **Stans bruken av kameraet umiddelbart dersom du merker uvanlig lukt, uvanlige lyder eller røyk rundt det.**

Ikke fjern batteriene direkte med hendene, da dette kan forårsake brann eller forbrenning av hendene.

- **Du må aldri holde eller betjene kameraet med våte hender.**
- **Ikke la kameraet ligge på steder hvor det kan utsettes for ekstremt høye temperaturer.**

Deler på kameraet vil kunne ta skade av det, og i verste fall vil en brann kunne oppstå.

Ikke bruk laderen hvis den er tildekket (f.eks. av et stykke tøy). Det vil kunne forårsake overopphetning og eventuelt brann.

- **Håndter kameraet forsiktig for å unngå lette brannskader.**

Da kameraet inneholder metaldeler kan overopphetning føre til lette brannskader. Vær oppmerksom på følgende:

- Når kameraet har vært i bruk i lengre tid, vil det bli svært varmt. Hvis du fortsetter å holde i kameraet i denne tilstanden, vil det kunne oppstå lette brannskader.
- På steder som er utsatt for ekstremt kalde temperaturer, kan temperaturen på kamerahuset bli kaldere enn omgivelsestemperaturen. Hvis det er mulig, bør du ha på hansker når du bruker kameraet i kalde temperaturer.
- **Vær forsiktig med stroppen.**
Vær forsiktig med stroppen når du bærer kameraet. Den vil kunne feste seg i løse objekter og forårsake alvorlige skader.

Forsiktighetsregler for håndtering av batterier

Følg disse viktige anvisningene for å forhindre at batteriene lekker, blir overopphetet, tar fyr, eksploderer eller forårsaker elektriske støt eller forbrenninger.

⚠ FARE

- Kameraet drives med et litium ion-batteri som angitt av Olympus. Lad opp batteriet med den angitte batteriladeren. Bruk aldri andre ladere.

- Ikke varm opp eller brenn batteriene.
- Vær forsiktig når du flytter på eller oppbevarer batterier, slik at de ikke kommer i kontakt med metallgenstander som smykker, nåler, knapper, glidelåser osv.
- Oppbevar aldri batterier på steder der de utsettes for direkte sollys eller høye temperaturer, i en varm bil, i nærheten av varmekilder osv.
- Følg alle instruksjoner for bruk av batterier for å unngå at batteriene lekker eller at kontaktflatene ødelegges. Forsøk aldri å demontere et batteri eller å foreta noen som helst slags endringer på det, ved å lodde osv.
- Hvis batterivæske skulle komme i kontakt med øynene, skyll straks øynene med rent, kaldt vann og oppsøk legehjelp umiddelbart.
- Oppbevar alltid batterier utenfor små barns rekkevidde. Hvis et barn ved et uheld skulle svelge et batteri, må legehjelp oppsøkes umiddelbart.
- Skulle du merke at laderen avgir røyk, varme eller en uvanlig støy eller lukt, må du straks slutte å bruke den og koble laderen fra strømuttaket. Kontakt deretter en autorisert distributør eller et servicesenter.

⚠ ADVARSEL

- Hold batterier tørre til enhver tid.
- For å forhindre at batteriene lekker, blir overopphetet, eller forårsaker brann eller eksplosjon, bruk bare batterier som er anbefalt for bruk sammen med produktet.
- Sett inn batteriene forsiktig som beskrevet i bruksanvisningen.
- Hvis oppladbare batterier ikke kan lades opp i løpet av den angitte tiden, stans ladingen og ikke bruk batteriene lenger.
- Ikke bruk batterier som er sprukket eller ødelagt.
- Hvis et batteri lekker, blir misfarget eller deformert eller på noen annen måte avviker fra normalen under bruk, må du stanse bruken av kameraet.
- Hvis du får batterivæske på klærne eller huden, fjern klærne og skyll stedet umiddelbart under rent, rennende vann. Hvis væsken forbrenner huden, må du straks oppsøke legehjelp.
- Utsett aldri batterier for kraftige støt eller vedvarende risting.

⚠ FORSIKTIG

- Kontroller alltid batteriene for lekkasjer, misfarging, misdannelser eller andre anomalier før du lader dem opp.
- Batteriet kan bli svært varmt ved langvarig bruk. For å unngå lette forbrenninger, ikke fjern det umiddelbart etter bruk av kameraet.
- Ta alltid batteriet ut av kameraet dersom det ikke skal brukes på lang tid.

- Kameraet drives med et litium ion-batteri som angitt av Olympus. Ikke bruk andre typer batterier. For sikker og renslig bruk av batteriet bør du lese batteriets bruksanvisning før du tar det i bruk.
- Hvis batteriets kontakflater blir våte eller søles til, vil det kunne oppstå feil på kontakten kameraet. Tørk grundig av batteriet med en tørr klut før bruk.
- Lad alltid batteriet når du bruker det for første gang, eller når det ikke har vært brukt i lengre tid.
- Når du bruker kameraet med batteri ved lave temperaturer, forsøk å holde kameraet og ekstrabatterier så varme som mulig. Et batteri som har blitt utladet ved lav temperatur kan gjenopplives ved å varme det opp til romtemperatur.
- Antall bilder du kan ta er avhengig av opptaksforholdene og batteriet.
- Før du legger ut på en lang reise, og særlig før utenlandsreiser, bør du anskaffe ekstra batterier. Det kan være vanskelig å oppdrive riktige batterier mens du er på reise.
- Når kameraet ikke skal brukes for en lengre periode, må du oppbevare det på en kjølig plass.
- Ta ansvar for jordens ressurser: Sørg for resirkulering av brukte batterier. Når du kvitter deg med tomme batterier, må du passe på å dekke til kontakflatene. Følg alltid lokale lover og forskrifter!
- Ikke la det komme direkte sollys inn i søkeren. Det kan føre til at bildet brenner seg inn.
- Ikke berør de elektriske kontaktene på kamera og ombyttbare linser. Husk å sette på kamerahusdekslet når du demonterer linsen.
- Ta ut batteriet hvis du skal legge vekke kameraet for lengre tid. Velg et kjølig og tørt sted til oppbevaring for å unngå kondensering og muggdannelse inne i kameraet. Etter lagringen bør du teste kameraet ved å slå det på og trykke på utløserknappen, for å være sikker på det fungerer normalt igjen.
- Kameraet kan oppleve funksjonsfeil hvis det brukes på en plass hvor det er utsatt for et magnetisk/elektromagnetisk felt, radiobølger eller høyspenning, som nær en TV, mikrobølgeovn, videospill, høyttalere, store skjermer, TV-/radiomast eller master som brukes for annen sending. I slike tilfeller, må du slå av kameraet og deretter slå det på igjen før du bruker det.
- Ta alltid hensyn til kravene til bruksomgivelsene som er beskrevet i kameraets bruksanvisning.
- Ikke berør eller tørk av kameraets bildesensor.

Skjerm

Et organisk selvlysende elektronisk display er brukt på baksiden av kameraet.

Forsiktighetsregler vedrørende bruksomgivelsene

- For å beskytte høypresisjonssteknologien i dette produktet bør du aldri ha kameraet i følgende omgivelser, verken for bruk eller oppbevaring:
  - Steder hvor temperaturen og/eller fuktigheten er høy eller gjennomgår ekstreme svingninger. Direkte sollys, strender, læste biler eller andre varmekilder (peis, varmeovn etc.) eller luftfuktere.
  - I sandete eller støvete omgivelser.
  - I nærheten av brennbare objekter eller eksplosiver.
  - På fuktige steder, som på badetrom eller i regn. Når du bruker produkter med vannrett utførelse, må du også lese instruksjonene om dette.
  - På steder som utsettes for sterk risting.
- Slipp aldri kameraet på bakken og utsett det ikke for sterke støt eller risting.
- Når kameraet er montert på et stativ, skal posisjonen justeres med stativhodet. Ikke vri på selve kameraet.
- Ikke la kameraet ligge slik at det vender direkte mot solen. Dette kan forårsake skader på linsen eller lukkeren, forvrengning av farger, skyggekonturer på bildesensoren, eller det kan oppstå brann.
- Langvarig visning av ett enkelt bilde kan brenne inn bildet på skjermen, noe som resulterer i redusert lysstyrke eller flekker på enkelte områder av skjermen. I noen tilfeller kan denne effekten bli varig. Bildedata påvirkes ikke.
- I det usannsynlige tilfellet at skjermen knuses, må ikke det organiske stoffet puttes i munnen. Hvis du får noe av materialet på hender, føtter eller klær må det skylles av umiddelbart.
- Det kan oppstå en lysstripe på toppen eller bunnen av skjermen, men dette er ingen defekt.
- Hvis et motiv ses diagonalt i kameraet, kan kantene vises siksakkformet på skjermen. Dette er ingen defekt, og det vil bli mindre merkbart i visningsmodus.
- På steder med lave temperaturer vil det kunne ta lang tid før skjermen slår seg på, og fargen på skjermen vil kunne endres midlertidig. Når du bruker kameraet på ekstremt kalde steder, bør du fra tid til annen plassere kameraet på et varmere sted. En skjerm med dårlig ytelse pga. lave temperaturer vil fungere normalt igjen ved vanlige temperaturer.
- Skjermen er laget med høy presisjon. Likevel kan det hende at svarte prikker eller lysprikker oppstår permanent på skjermen. Avhengig av skjermens egenskaper og av hvilken vinkel du ser på den, kan prikkens farge og styrke variere. Dette er ingen defekt.

Objektiv

- Skal ikke senkes ned i vann eller utsettes for vannsprut.
- Ikke la linsen falle ned, og ikke bruk for mye makt på den.
- Ikke hold fast i de bevegelige delene på linsen.
- Ikke berør linseoverflaten direkte.
- Ikke berør kontaktpunktene direkte.
- Skal ikke utsettes for brå temperaturforandringer.
- Brukstemperaturområdet er $-10\text{ }^{\circ}\text{C}$ – $40\text{ }^{\circ}\text{C}$. Skal alltid brukes innen dette temperaturområdet.

Rettslige merknader etc.

- Olympus overtar intet ansvar og ingen garanti for skader, eller for forventede inntekter ved lovmessig bruk av denne enheten, eller for krav fra tredje part, som oppstår som følge av ukorrekt bruk av produktet.
- Olympus overtar intet ansvar og ingen garanti for skader eller forventede inntekter ved lovmessig bruk av enheten, som oppstår ved sletting av billedata.

Garantibegrensning

- Olympus overtar intet ansvar eller garanti, verken uttrykkelig eller inneforstått, for eller i sammenheng med noen del av innholdet i den skriftlige dokumentasjonen eller programvaren, og skal ikke i noe tilfelle holdes ansvarlig for noen inneforstått garanti vedrørende merkantil bruk eller egnethet for noe særskilt formål, eller for noen påfølgende, tilfeldige eller indirekte skader (inkludert, men ikke begrenset til skader for tap av kommersiell inntjening, forstyrrelser av forretningsvirksomhet eller tap av forretningsinformasjon) som følger av bruk eller utilstrekkelig bruk av den skriftlige dokumentasjonen eller programvaren eller utstyret. Noen land tillater ikke utelukkning eller begrensning av ansvaret for påfølgende eller tilfeldige skader eller den implisitte garantien, slik at begrensningene ovenfor eventuelt ikke gjelder i ditt tilfelle.
- Olympus forbeholder seg alle rettigheter til denne bruksanvisningen.

Advarsel

Fotografering uten tillatelse eller bruk av beskyttet materiale vil kunne stride mot gjeldende lover om opphavsrett. Olympus overtar intet ansvar for fotografering uten tillatelse, bruk eller andre handlinger som krenker rettighetene til innehavere av opphavsrett.

Merknad om opphavsrett

Alle rettigheter forbeholdt. Ingen deler av dette skriftlige materialet eller denne programvaren må gjengis i noen form eller med noen midler, elektroniske eller mekaniske, inklusive fotokopiering, opptak, lydopptak eller bruk av noe slags informasjonslagrings- og gjenfinningssystemer, uten foregående skriftlig tillatelse fra Olympus. Det tas intet ansvar vedrørende bruk av informasjonen i denne skriftlige dokumentasjonen eller programvaren, eller for skader som skyldes bruk av informasjonen i den. Olympus forbeholder seg retten til å endre egenskaper og innhold i denne publikasjonen eller programvaren uten forpliktelser eller varsling på forhånd.

FCC-merknad

- Interferens med radio og TV
Endringer eller modifikasjoner som ikke er uttrykkelig tillatt fra produsenten kan oppheve brukerens rett til bruk av utstyret. Dette utstyret har blitt testet og er funnet overensstemmende med grensene for digitalt utstyr i klasse B, i henhold til del 15 i FCC-reglene. Disse grensene er utformet for å gi rimelig beskyttelse mot skadelig interferens i boliger.
Dette utstyret genererer, bruker og kan utstråle radiofrekvensenergi, og dersom det ikke installeres og brukes i samsvar med bruksanvisningen kan det forårsake skadelig interferens på radiokommunikasjon.
Det kan likevel ikke garanteres at interferens ikke vil forekomme i visse installasjoner. Hvis utstyret forårsaker skadelig interferens for radio- eller tv-mottak, noe som kan fastsettes ved slå av og på utstyret, oppfordres brukeren til å forsøke å korrigere interferensen ved bruk av et eller flere av de følgende tiltakene:
  - Justere eller flytte mottaksantennen.
  - Øke avstanden mellom kameraet og mottakeren.
  - Koble utstyret til et uttak på en annen krets enn mottakeren er tilkoblet.
  - Kontakt forhandleren eller en erfaren radio/tv-tekniker for hjelp. Bruk kun den medfølgende USB-kabelen fra OLYMPUS til å koble kameraet til USB-kompatible datamaskiner (PC).

Alle uautoriserte endringer eller modifikasjoner på dette utstyret vil oppheve brukerens rett til bruk.

Bruk bare godkjente oppladbare batterier og batterilader

Vi anbefaler på det sterkeste at du kun bruker det originale Olympus-godkjente oppladbare batteriet og batteriladeren som følger med kameraet.

Bruk av uoriginale oppladbare batterier og/eller batterilader kan forårsake brann eller personskader pga. lekkasjer, overoppheting, antennelse eller skader på batteriet. Olympus overtar intet ansvar for ulykker eller skader som skyldes bruk av batterier og/eller batteriladere som ikke er originalt Olympus-tilbehør.

For kunder i Nord-Amerika og Sør-Amerika

For kunder i USA

Samsvarserklæring

Modellnummer

: E-M5

Varemerke

: OLYMPUS

Ansvarlig part

: **OLYMPUS IMAGING AMERICA INC.**

Address

: 3500 Corporate Parkway, P. O. Box 610, Center Valley, PA 18034-0610, USA

Telefonnummer

: 484-896-5000

Testet for overensstemmelse med FCC-standarder

FOR BRUK HJEMME ELLER PÅ KONTOR

Denne enheten overensstemmer med del 15 av FCC-reglene. Bruk er underlagt følgende to betingelser:

- (1) Apparatet må ikke forårsake skadelig interferens.
- (2) Apparatet må akseptere den interferensen den mottar, innbefattet interferens som kan forårsake uønsket drift.

For kunder i Canada

Denne klasse B digitale apparatet overholder den kanadiske ICES-003.

OLYMPUS GLOBAL BEGRENSET GARANTI – BILDEBEHANDLINGSPRODUKTER

Olympus garanterer at vedlagte Olympus®-bildebehandlingsprodukt(er) og relatert Olympus®-tilbehør (enkeltvis et «Produkt» og samlet «Produktene») vil være uten defekter i materiale og utførelse ved normal bruk og service i en periode på ett (1) år fra kjøpsdatoen. Hvis det viser seg at et Produkt er defekt innenfor garantiperioden på ett år, må kunden returnere det defekte Produktet til et av Olympus' servicesentre, og følge fremgangsmåten som er angitt nedenfor (se «HVA GJØR JEG NÅR DET ER NØDVENDIG MED REPARASJON»).

Olympus vil etter eget skjønn reparere, erstatte eller justere det defekte Produktet, forutsatt at Olympus' undersøkelse og fabrikkinspeksjon avslører at (a) den aktuelle defekten har oppstått under normal og riktig bruk og (b) Produktet er dekket av denne begrensede garantien.

Reparasjon, erstatning eller justering av defekte Produkter skal være Olympus' eneste forpliktelse og kundens eneste løsning.

Kunden er ansvarlig og skal betale for sending av Produktene til Olympus' servicesentre.

Olympus er ikke forpliktet til å utføre forebyggende vedlikehold, installasjon, avinstallasjon eller vedlikehold.

Olympus forbeholder seg retten til å (i) bruke overholte, renoverte og/eller reparerte brukte deler (som oppfyller Olympus' kvalitetssikringsstandarder) ved garantireparasjoner eller andre reparasjoner og (ii) gjøre eventuelle innvendige eller utvendige

design- og/eller funksjonsendringer på eller i produktene uten ansvar for å innlemme slike endringer på eller i Produktene.

HVA DEKKES IKKE AV DENNE BEGRENSEDE GARANTIEN

Utelukket fra denne begrensede garantien og uten garanti fra Olympus på noen måte, verken uttrykt, underforstått eller ved lov, er følgende:

- (a) produkter og ekstrastyr som ikke er produsert av Olympus og/eller som ikke bærer «OLYMPUS»-merkeetiketten (garantidekningen for produkter og ekstrastyr fra andre produsenter, som kan være distribuert av Olympus, er ansvaret til produsentene av slike produkter og ekstrastyr i henhold til vilkårene og varigheten av slike produsenters garantier)
- (b) eventuelle Produkter som har blitt demontert, reparert, tuklet med, endret eller modifisert av andre personer enn Olympus' egne autoriserte servicepersonell, med mindre reparasjon av andre er gjort etter skriftlig samtykke fra Olympus
- (c) defekter eller skade på Produkter som skyldes bruk, slitasje, feil bruk, misbruk, forsømmelse, sand, væsker, støt, feil oppbevaring, manglende utførelse av planlagte drifts- og vedlikeholdselementer, batterilekkasje, bruk av ekstrastyr, forbruksvarer eller rekvisita som ikke er fra «OLYMPUS», eller bruk av Produktene i kombinasjon med ikke-kompatible enheter
- (d) programvare

- (e) rekvisita og forbruksartikler (herunder bl.a. pærer, blekk, papir, film, utskrifter, negativer, kabler og batterier)
- (f) Produkter som ikke inneholder et gyldig plassert og registrert Olympus-serienummer, med mindre de er en modell som Olympus ikke plasserer og registrerer serienumre på

MED UNNTAK AV DEN BEGRENSEDE GARANTIEN SOM ER BESKREVET OVENFOR, GJØR OLYMPUS INGEN OG FRASIER SEG ALLE ANDRE REPRESENTASJONER, BETINGELSER OG GARANTIER VEDRØRENDE PRODUKTENE, VERKEN DIREKTE ELLER INDIREKTE, UTTRYKTE ELLER UNDERFORSTÅTTE ELLER SOM FØLGE AV EVENTUELL LOV, FORORDNING, KOMMERSIELT BRUK ELLER PÅ ANNEN MÅTE, INKLUDERT, MEN IKKE BEGRENSET TIL EVENTUELL GARANTI ELLER REPRESENTASJON NÅR DET GJELDER EGNETHET, HOLDBARHET, DESIGN, BRUK ELLER TILSTAND AV PRODUKTENE (ELLER NOEN DELER AV DISSE) ELLER FOR SALGBARHET AV PRODUKTENE ELLER DERES EGNETHET FOR ET BESTEMT FORMÅL, ELLER RELATERT TIL KRENKELSE AV EVENTUELL PATENT, OPPHAVSRETT ELLER ANNEN EIENDOMSRETT BRUKT ELLER INKLUDERT I DETTE.

HVIS EVENTUELLE UNDERFORSTÅTTE GARANTIER GJELDER I HENHOLD TIL LOV, ER VARIGHETEN BEGRENSET TIL LENGDEN PÅ DENNE BEGRENSEDE GARANTIEN. ENKELTE STATER TILLATER IKKE FRASKRIVELSE ELLER BEGRENSNING AV GARANTIER OG/ELLER BEGRENSNING AV ANSVAR, SÅ DET KAN HENDE AT FRASKRIVELSENE OG UTELUKKELESENE OVENFOR IKKE GJELDER FOR DEG. KUNDEN KAN OGSÅ HA ANDRE RETTIGHETER OG/ELLER TILLEGGSRETTIGHETER SOM VARIERER FRA STAT TIL STAT.

KUNDEN BEKREFTER OG SAMTYKKER I AT OLYMPUS IKKE ER ANSVARLIG FOR SKADER SOM KAN PÅFØRES KUNDEN PÅ GRUNN AV FORSINKET LEVERING, PRODUKTFEIL, PRODUKTDESIGN, -VALG ELLER -PRODUKSJON, BILDE- ELLER DATATAP ELLER SVEKKELSER ELLER AV NOEN ANNEN ÅRSAK, UANSETT OM ANSVAR ER HEVDET I KONTAKT, I HENHOLD TIL ERSTATNINGSRETT (HERUNDER FORSØMMELSE OG PRODUKTANSVAR) ELLER PÅ ANNEN MÅTE. OLYMPUS SKAL UNDER INGEN OMSTENDIGHETER VÆRE ANSVARLIG FOR INDIREKTE ELLER TILFELDIGE SKADER, FØLGESKADER ELLER SPESIELLE SKADER AV NOE SLAG (INKLUDERT OG UTEN BEGRENSNING TAP AV FORTJENESTE ELLER TAP AV BRUKSMULIGHET), UANSETT OM OLYMPUS SKAL ELLER BØR VÆRE OPPMERKSOM PÅ MULIGHETEN FOR SLIKE POTENSIELLE TAP ELLER SKADER.

Representasjoner og garantier gitt av en person, inkludert, men ikke begrenset til forhandlere, representanter, selgere eller agenter for Olympus, som ikke er i samsvar med eller motstrider med eller kommer i tillegg til vilkårene i denne begrensede garantien, skal ikke være bindende for Olympus med mindre gitt skriftlig og godkjent av en uttrykkelig autorisert representant for Olympus.

Denne begrensede garantien er den fullstendige og eneste garanti erklæringen som Olympus samtykker i å gi når det gjelder Produktene, og den har prioritet for alle tidligere eller samtidige muntlige eller skriftlige avtaler, forståelser, tilbud og kommunikasjon vedrørende innholdet i dette dokumentet.

Denne begrensede garantien gjelder utelukkende for den opprinnelige kunden, og kan ikke overføres eller tildeles.

HVA GJØR JEG NÅR DET ER NØDVENDIG MED REPARASJON

Kunden må overføre eventuelle bilder eller andre data lagret på et Produkt, til et annet bilde- eller datalagringsmedium og/eller fjerne eventuell film fra Produktet før det sendes til Olympus for service.

OLYMPUS SKAL UNDER INGEN OMSTENDIGHETER VÆRE ANSVARLIG FOR LAGRING, OPPBEVARING ELLER VEDLIKEHOLD AV EVENTUELLE BILDER ELLER DATA LAGRET PÅ ET PRODUKT MOTTATT AV SELSKAPET FOR SERVICE, ELLER EVENTUELL FILM I ET PRODUKT MOTTATT AV SELSKAPET FOR SERVICE. OLYMPUS SKAL HELLER IKKE VÆRE ANSVARLIG FOR EVENTUELL ERSTATNING HVIS DET SKULLE SKJE AT DATA GÅR TAPT ELLER SVEKKES MENS SERVICE UTFØRES (INKLUDERT OG UTEN BEGRENSNING DIREKTE, INDIREKTE ELLER TILFELDIGE SKADER, FØLGESKADER ELLER SPESIELLE SKADER, TAP AV FORTJENESTE ELLER TAP AV BRUKSMULIGHET), UANSETT OM OLYMPUS SKAL ELLER BØR VÆRE OPPMERKSOM PÅ MULIGHETEN FOR SLIKE POTENSIELLE TAP ELLER SKADER.

Pakk Produktet nøye med tilstrekkelig polstringsmateriale for å hindre skader ved forsendelsen, og lever det til den autoriserte Olympus-forhandleren som solgte deg Produktet, eller send det med forhåndsbetalt frakt og forsikring til et av våre Olympus-servicesentre.

Når du sender Produkter til service, skal pakken inneholde følgende:

- 1 Kvitting som viser dato og sted for kjøpet.
- 2 Kopi av denne begrensede garantien med **Produkt-serienummeret som tilsvarer serienummeret på Produktet** (med mindre det er en modell som Olympus ikke plasserer og registrerer serienumre på).

- 3 En detaljert beskrivelse av problemet.
- 4 Eksempelutskriften, negativer, digitale trykk (eller filer på disk) hvis tilgjengelig og relatert til problemet.

Når servicen er fullført, returneres Produktet til deg med forhåndsbetalt frakt.

HVOR PRODUKTET SENDES TIL SERVICE

Du finner informasjon om nærmeste servicesenter under «GLOBAL GARANTI».

INTERNASJONAL GARANTISERVICE

Internasjonal garantiservice er tilgjengelig i henhold til denne garantien.

For kunder i Europa

«CE»-merket viser at dette produktet samsvarer med europeiske krav til sikkerhet, helse, miljø og forbrukerrettigheter. «CE»-merkede kameraer er ment for salg i Europa.

Dette symbolet [søppelkasse med kryss over WEEE vedlegg IV] viser til separat avfallsbehandling for brukt elektrisk og elektronisk utstyr i EU-land.

Ikke kast utstyret i vanlig husholdningsavfall.

Lever det i stedet til gjenvinningsssystemet for denne type produkter i ditt land.

Dette symbolet [utkrysset søppelkasse med hjul - direktiv 2006/66/EC, tillegg II] betyr at det finnes et eget innsamlingsystem for brukte batterier i EU-land.

Ikke kast batteriene i vanlig husholdningsavfall.

Lever de i stedet til gjenvinningsssystemet for brukte batterier i ditt land.

Garantivilkår

- 1 Hvis dette produktet viser seg å være defekt, selv om det har vært brukt korrekt (i overensstemmelse med den skriftlige betjenings- og bruksanvisningen som medfølger) innenfor den gjeldende nasjonale garantiperioden og har blitt kjøpt hos en autorisert Olympus-forhandler innenfor forretningsområdet til Olympus Europa Holding GmbH som angitt på nettsiden: <http://www.olympus.com>, vil produktet bli reparert, eller hvis Olympus velger det, erstattet, uten kostnader. For krav fremsatt i henhold til denne garantien må kunden før den gjeldende garantitiden utløper bringe produktet til forhandleren der produktet ble kjøpt eller til en annen Olympus-servicestasjon innenfor forretningsområdet til Olympus Europa Holding GmbH som angitt på nettsiden: <http://www.olympus.com>. Innenfor det ene året som gir verdensomfattende garanti kan

kunden levere inn produktet på en hvilken som helst Olympus-servicestasjon. Vær oppmerksom på at det ikke er Olympus-servicestasjoner i alle land.

- 2 Kunden må selv sørge for å bringe produktet til forhandleren eller til en servicestasjon som er godkjent av Olympus på egen risiko og er ansvarlig for alle kostnader som oppstår under transport av produktet.

Garantivilkår

- 1 «OLYMPUS IMAGING CORP., Shinjuku Monolith, 2-3-1 Nishi-Shinjuku, Shinjuku, Tokyo 163-0914, Japan gir en ett års verdensomfattende garanti. Denne verdensomfattende garantien må fremlegges ved en Olympus-autorisert servicestasjon før noen reparasjoner kan gjøres under vilkårene i denne garantien. Denne garantien er kun gyldig dersom garantikortet og kjøpsbevis legges frem ved Olympus-servicestasjonen. Vær oppmerksom på at denne garantien er et tillegg til, og ikke påvirker, kundens lovmessige garantirettigheter under gjeldende nasjonale lovbestemmelser for salg av forbruksvarer.»
- 2 Følgende punkter dekkes ikke av denne garantien, og kunden vil måtte betale kostnadene for reparasjon, selv for defekter som oppstår innenfor garantiperioden som nevnt ovenfor.
  - (a) Alle defekter som oppstår på grunn av feil bruk (f.eks. ved bruksmåter som ikke er nevnt i betjeningsveiledningen eller i andre deler av bruksanvisningen osv.).
  - (b) Alle defekter som oppstår pga. av reparasjoner, modifikasjoner, rengjøring osv. utført av andre enn Olympus eller av en servicestasjon som er godkjent av Olympus.
  - (c) Alle defekter eller skader som oppstår som følge av transport, fall, slag, etc., etter kjøp av produktet.
  - (d) Alle defekter eller skader som oppstår pga. brann, jordskjelv, oversvømmelser, andre naturkatastrofer, forurensning og uregelmessig strømforsyning.
  - (e) Alle defekter som oppstår pga. uforsiktig eller feilaktig oppbevaring (f.eks. ved høy temperatur eller luftfuktighet, i nærheten av insektsfordrivende midler som naftalin eller skadelige medikamenter osv.) feilaktig vedlikehold osv.
  - (f) Alle defekter som oppstår på grunn av utbrukte batterier osv.
  - (g) Alle defekter som oppstår pga. sand, søle e.l. som trenger inn i produktet.
  - (h) Hvis garantibeviset ikke leveres inn sammen med produktet.
  - (i) Hvis endringer gjøres i garantibeviset vedrørende år, måned og dag for kjøp, kundens navn, forhandlerens navn eller serienummeret.

- (j) Hvis ikke kjøpsbevis leveres sammen med dette garantibeviset.
- 3 Denne garantien gjelder kun for selve produktet. Garantien har ingen gyldighet for annet tilbehør, som for eksempel etui, stropp, linsebeskyttelse og batterier.
- 4 Olympus' eneste ansvar under denne garantien begrenser seg til reparasjon eller erstatning av produktet. Alt ansvar under garantien for indirekte eller direkte forårsaket tap eller skade av noen art som kunden utsetter seg for eller pådras pga. av en defekt på produktet, og spesielt alle tap eller skader som oppstår på linser, film, annet utstyr eller tilbehør som brukes sammen med produktet eller alt annet tap som oppstår pga. forsinkelser på reparasjoner eller tap av data, er utelukket. Alle gjeldende lovreguleringer forblir upåvirket av dette.

Merknader

vedrørende garantikortet

- 1 Denne garantien vil kun være gyldig dersom garantibeviset er korrekt utfyllt av Olympus eller en autorisert forhandler, eller hvis annen dokumentasjon inneholder tilstrekkelig bevis. Påse derfor at ditt navn, forhandlerens navn, serienummeret og år, måned og dag for kjøpet er fullstendig utfyllt, eller at originalfaktura eller kjøpsbevis (som viser forhandlerens navn, kjøpsdato og produkttype) er heftet til garantibeviset. Olympus forbeholder seg retten til å nekte kostnadsfri service hvis garantibeviset ikke er fullstendig utfyllt eller dokumentene nevnt ovenfor ikke er vedlagt, eller hvis informasjonen de inneholder er ufullstendig eller uleselig.
- 2 Dette garantibeviset kan ikke utstedes på nytt, og du må derfor sørge for å oppbevare det på et sikkert sted.
- På nettsiden: <http://www.olympus.com> finner du en liste over det autoriserte internasjonale servicenettverket til Olympus.

Varemerker

- IBM er et registrert varemerke for International Business Machines Corporation.
- Microsoft og Windows er registrerte varemerker for Microsoft Corporation.
- Macintosh er et varemerke som tilhører Apple Inc.
- SDHC-logoen og SDXC-logoen er varemerker.
- Eye-Fi er et varemerke som tilhører Eye-Fi, Inc.

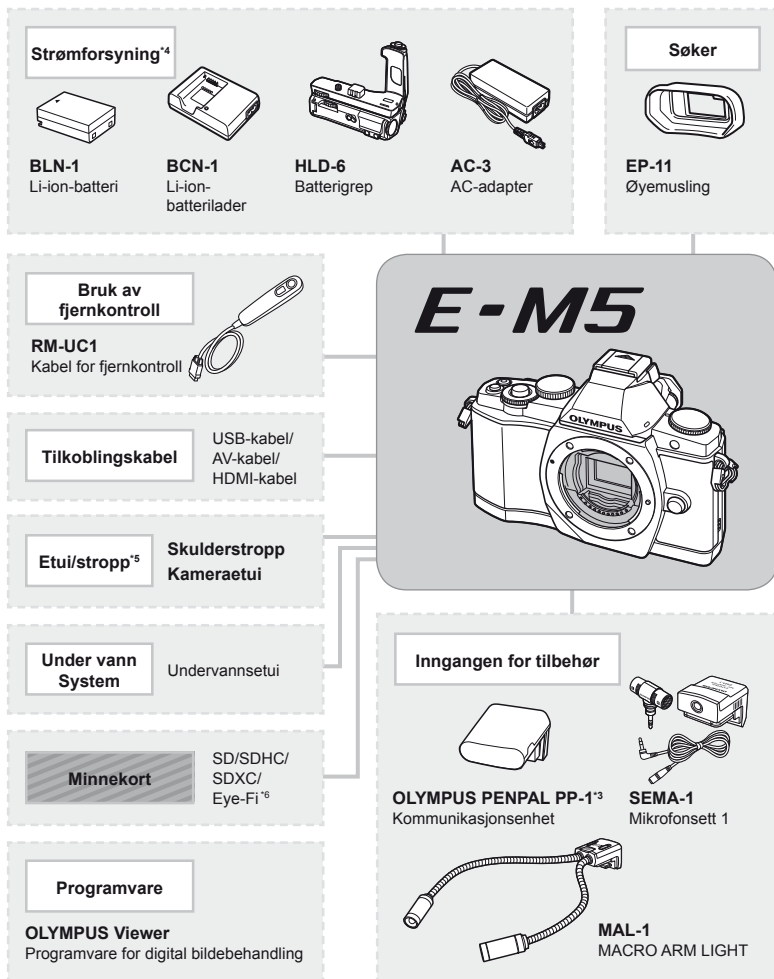
- «Skyggekompenseringsteknologi»-funksjonen inneholder patenterte teknologier fra Apical Limited.

- Lysbildevisingovergangsteknologi levert av HI Corporation.
- Alle andre navn på selskaper og produkter er registrerte varemerker og/eller varemerker for deres respektive eiere.
- Micro Four Thirds og Micro Four Thirds-logoen er varemerker eller registrerte varemerker for OLYMPUS IMAGING Corporation i Japan, USA, EU-landene og andre land.
- «PENPAL» brukes som referanse til OLYMPUS PENPAL.
- Standardene for kamerafilssystemer som er nevnt i denne bruksanvisningen er standardene fra «Design Rule for Camera File System/DCF» fastsatt av Japan Electronics and Information Technology Industries Association (JEITA).

THIS PRODUCT IS LICENSED UNDER THE AVC PATENT PORTFOLIO LICENSE FOR THE PERSONAL AND NONCOMMERCIAL USE OF A CONSUMER TO (i) ENCODE VIDEO IN COMPLIANCE WITH THE AVC STANDARD ("AVC VIDEO") AND/OR (ii) DECODE AVC VIDEO THAT WAS ENCODED BY A CONSUMER ENGAGED IN A PERSONAL AND NON-COMMERCIAL ACTIVITY AND/OR WAS OBTAINED FROM A VIDEO PROVIDER LICENSED TO PROVIDE AVC VIDEO. NO LICENSE IS GRANTED OR SHALL BE IMPLIED FOR ANY OTHER USE. ADDITIONAL INFORMATION MAY BE OBTAINED FROM MPEG LA, L.L.C. SEE [HTTP://WWW.MPEGLA.COM](http://www.MPEGLA.COM)

Systemdiagram

*1 Alle objektiver kan ikke brukes med adapteren. Se Olympus offisielle nettside for informasjon. Merk også at OM-systemobjektivene har gått ut av produksjon.

*2 Se Olympus offisielle nettside for informasjon om compatible objektiv.

*3 OLYMPUS PENPAL kan kun brukes i den regionen som den ble kjøpt i. Avhengig av områdene du bruker den i, kan bruk av enheten bryte med reguleringer for elektromagnetiske bølger og dette kan medføre en bot.

- : E-M5-kompatible produkter
 : Produkter som fås i handelen

Du finner aktuell informasjon på hjemmesidene til Olympus.

Objektiv

M.ZUIKO DIGITAL 12-50 mm f3.5-6.3 EZ
 M.ZUIKO DIGITAL ED 12 mm f2.0
 M.ZUIKO DIGITAL 17 mm f2.8
 M.ZUIKO DIGITAL 45 mm f1.8
 M.ZUIKO DIGITAL 14-42 mm f3.5-5.6 II R
 M.ZUIKO DIGITAL ED 9-18 mm f4.0-5.6
 M.ZUIKO DIGITAL ED 14-150 mm f4.0-5.6
 M.ZUIKO DIGITAL ED 40-150 mm f4.0-5.6 R
 M.ZUIKO DIGITAL ED 75-300 mm f4.8-6.7

MMF-3^{*1}
Fire Tredels-adapter

Objektiver i Four Thirds-systemet

OM-systemobjektiv

MF-2^{*1}
OM-adapter 2

OM-systemobjektiv

Konverteringslinse^{*2}

FCON-P01
Fiskeøye

WCON-P01
Bredde

MCON-P01
Makro

Blits

FL-14
Elektronisk blits

FL-600R
Elektronisk blits

FL-300R
Elektronisk blits

SRF-11 Ringblitssett

STF-22 Tvillingblitssett

RF-11^{*2}
Ringblits

TF-22^{*2}
Tvillingblits

FC-1 Makroblitskontroller

*4 Bruk bare kompatible batteriladere til å lade oppladbare batterier.

*5 Noe tilbehør er kanskje ikke tilgjengelig i ditt område.

*6 Bruk i samsvar med lokale bestemmelser.

Indeks

Symboler

Optaxmeny 1	111
Optaxmeny 2	111
Visningsmeny	111
Setupmeny	85, 112
Brukermeny	86, 112
Meny for inngang for tilbehør	95, 115
AF/MF	86
Button/Dial	86
Release/Release	87
Disp/PC	87
Exp/ISO	88
Custom	89
Color/WB	89
Record/Erase	90
Movie	92
Innebygd EVF	92
Utility	92
OLYMPUS PENPAL Share	95
OLYMPUS PENPAL Album	95
Electronic Viewfinder	95
L (Stor)	54
M (Middels)	54, 90
S (Liten)	54, 90
RC Mode	97
Language	70
Language (Språkvalg)	85
Menu Display	85, 86
Set Home	86
Face Priority	46, 86
L fps	56, 87
H fps	56, 87
+ IS Off	87
Control Settings	87
Info Settings	87
Pipetone	88
Slow Limit	89
X-Sync	89
WB	89
Keep Warm Color	90
+WB	90

Set	90
Info Settings	92
Displayed Grid	92
Warning Level	92
Batteriprioritet	92
REC	94
Home	94
Digital telekonverter	94
AE-lås	48
ART (Kunstfiltermodus)	18
SCN (Motivprogram)	19
Filmmodus	67
Nærvissing	16, 69
Indeksvisning	16, 69
Beskytte	17

A

Address Book	77, 95
AE BKT	63
AEL/AFL	86, 93
AEL Metering	88
AF-søkefelt	44
AF illuminator	86
AF Mode	43, 86
Album Mem. Setup	95
Album Mem. Usage	95
All Erase	70
All Targets	44
All	89
Anti-Shock	89
ART BKT	64
Art LV Mode	88
Auto flash	65
Autofokus	14, 43, 98
Automatisk hvitbalanse	50

B

B&W Filter	53
Backlit LCD	88
Batteri	3, 4, 104
Beskjæring	72, 84
BGM	71
Bildefrekvens	92

Bildemodus	52
Bildemodusinnstillinger	88
Bildeoverlapping	73
Bildestørrelse	54
Black & White	72
Blenderverdi	14, 57, 58
Blits	65
Blits av	65
Blits for røddøyereduksjon	65
Blitsmodus	65
Blitsstyrkekontroll	66
Bracketing	63
Brukerinnstilt hvitbalanse CWB	50
Bulb-fotografering	59
BULB/TIME Timer	89
Button Function	86

C

C-AF (kontinuerlig AF)	43
C-AF+TR (AF-sporing)	43
Color Space	90
Contrast	53
Copy All	77
Copyright Settings	91
Custom	52

D

Dial Direction	87
Dial Function	87
Digital ESP-måling	48
Digital Tele-converter	64
Direct print	82
dpi Setting	91

E

e-Portrait	72
Edit Filename	91
Effect	53
Eksponeringskompensasjon	47
Endre størrelse	72
Enkel AF (S-AF)	43
Enkelt søkepunkt	44
EVF Adjust	92
EV Step	88
Exposure Shift	92

Eye-Fi-kort	5, 103
Eye-Fi	93

F

File Name	91
Fill-in flash	65
Filmopptak	14, 67
Firmware	85
FL BKT	63
Fokuslås	44
Fokusring	86
Forhåndsinnstilt hvitbalanse	50
Forhåndsvisning	58
Format	103
Full-time AF	86

G

Gradation	53
-----------	----

H

Half Way RIs With IS	87
HD	55
High Key	53
Histogram	39, 40
Histogram Settings	88
Hjemposisjon	86
Hvitbalansekompensasjon	50
Hvitbalanse med ett trykk	50, 51
Hvitbalanse WB	50

I

i-Enhance	52
iAUTO-opptak iAUTO	12, 21
Image Aspect	55
Image Stabilizer IS	49
INFO -knapp	11, 39 – 41
Info Off	88
Informasjonsvisning	39, 40
Innstilling av dato/klokkeslett	9
IS (Bildestabilisering)	49
ISO-Auto	88
ISO-Auto Set	88
ISO	55, 89
ISO BKT	64
ISO Step	88

J	
JPEG	54
JPEG Edit	72
Justering av lysstyrken på skjermen	85
K	
Kalendervisning	69
Kompresjonsforhold	54
Kontinuerlig AF (C-AF)	43
Kort	5, 103
Kortoppsett	70, 103
L	
Lagring	80
Lagringsmodus	54, 110
Legg til lyd på stillbilder	73
Lette sceneinnstillinger	12
Lett utskrift	83
Level Adjust	92
Level Gauge	39
Linse	6, 105
Litium-ion-batteri	4, 104, 117
Litium-ion-lader	4, 104
Live BULB	89
Live Control	24
Live Guide	21
Live TIME	89
Live View Boost	88
Low Key	53
Lukkerhastighet	14, 57, 58
LV Close Up Mode	88
Lysbilde	71
Lysbildevisning	71
M	
Manuell fokus (MF)	43
Manuelt opptak M	58
MF (manuell fokus)	43, 94
MF Assist	86
Mode Guide	88
Modus blenderåpningsprioritet A	57
Monotone M	52
Movie+Still	92, 96

Movie Interval	71
Movie Play	68
Movie	68, 92
MTP	80
Multiple Exposure	62
Muted	52
My OLYMPUS PENPAL	95
Myset	42, 94
Måling	48

N	
Natural	52
Noise Filter	89
Noise Reduct.	89
NTSC	74, 87

O	
Objektiver i Fire Tredels-systemet	104
Objektiver i Micro Fire Tredels-systemet	104
OLYMPUS PENPAL	76, 95
Opptak med lukkerprioritet S	58
Opptaksvolum	92

P	
PAL	74, 87
Panorama	60
Pict. Tone	53
PictBridge	82
Picture Copy Size	95
Picture Send Size	95
Pixel Count	90
Pixel Mapping	102
Please Wait	76, 95
Portrait	52
Priority Set	91
Programopptak P	57
Programskift Ps	57
Punktmåling - highlight-kontroll	48
Punktmåling - shadow kontroll	48
Punktmåling	48

Q	
Quick Erase	90
R	
RAW+JPEG Erase	90
RAW	54
RAW Data Edit	72
RAW	94
Rec View	85
Redeye Fix	72
Reset/Myset	42
Reset Lens	86
Reset Protect	70, 95
RIs Priority C.....	87
RIs Priority S.....	87
Rotere.....	70
S	
S-AF (enkel AF).....	43
S-AF+MF	43
Sakte synkronisering (1. gardin)	
 SLOW	65
Sakte synkronisering (1. gardin)/	
Blits for rødyereduksjon	
 SLOW	65
Sakte synkronisering (2. gardin)	
 SLOW/2nd Curtain.....	65
Saturation	53, 72
SD/SDHC/SDXC-kort	5, 103
SD.....	55
Selvtløser	56
Sentrumsdominert	
måling	48
Sepia	72
Seriefotografering	56
Shading Comp.....	90
Shadow Adj.....	72
Sharpness	53
Sideforhold	72
Sleep	88
Slette enkeltbilder	17
Støvreduksjon.....	102
Super Control-panel	22
Super FP-blits.....	109
Søkepunkt gruppe	44

Søker	8, 30
-------------	-------

T	
Ta enkeltbilder ☐	56
Test Picture.....	94
Time-fotografering	59
Touch screen	11, 27
Touch Screen Settings.....	93

U	
USB Mode	88
Utskrift	81
Utskriftskoding	81

V	
Video Out.....	87
Visning av sterkt belyste	
områder og skyggeområder	47
Visning på TV	74
Vivid	52

W	
WB.....	50, 90
WB BKT.....	63

Z	
Zoomramme AF.....	45
Zoomvisning	45

OLYMPUS®

<http://www.olympus.com/>

OLYMPUS EUROPA HOLDING GMBH

Besøksadresse: Consumer Product Division
Wendenstrasse 14–18, 20097 Hamburg, Tyskland
Tif.: +49 40–23 77 3-0/Faks: +49 40–23 07 61
Varelevering: Bredowstrasse 20, 22113 Hamburg, Tyskland
Brev: Postfach 10 49 08, 20034 Hamburg, Tyskland

Teknisk kundeservice i Europa:

Se vår hjemmeside <http://www.olympus-europa.com>
eller ring vårt GRATIS TELEFONNUMMER*: **00800–67 10 83 00**

for Belgia, Danmark, Finland, Frankrike, Luxemburg, Nederland, Norge,
Portugal, Spania, Storbritannia, Sverige, Sveits, Tyskland, Østerrike.

* Noen (mobil-)telefon tjenester/-leverandører tilbyr ikke adgang til denne
tjenesten, eller krever et prefiksnummer i tillegg til +800-nummeret.

For alle europeiske land som ikke står på listen, og i tilfelle du ikke
kommer frem på nummeret ovenfor, kan du bruke følgende

BETALINGSNUMRE: **+49 180 5–67 10 83** eller **+49 40–237 73 4899**.

Vår tekniske kundestøtte er tilgjengelig mellom kl. 09 og 18 CET (mandag til fredag).

Autoriserte forhandlere

Norway: **Olympus Norge AS – Consumer**
Postboks 119 Kjelsås,
0411 OSLO
Tif.: 23 00 50 50